

MATTHIA
CASIMIR
ARBIE
LYRICORV
LIBRI
V

Sarbiewski, Maciej Kazimierz, 1595-1640.

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVII LYRICORVM LIBRI V.

EPODON LIBER VNVS;

ALTERQVE

EPIGRAMMATVM,

CVM EPICITHARISMATE.

Nunc primùm in Galliâ editi, integrè, nitidè & emendatè iuxta Exemplar Antuerpiense.

DIVIONE;
Apud Petrvm Palliot Typographum Regis, & Episc. Ling. Bibliopolam & Calcographum, sub signo Reginæ Pacis, ante Cameram Rationum Regiarum.

M. DC. XLVII.

A MONSIEVR

Mr. FEVRET

ADVOCAT AV PARLEMENT DE BOVRGONGNE,

INTENDANT DES AFFAIRES DE MONSEIGNEVR

LE PRINCE,

ET CONSEIL DES TROIS ESTATS DE LA PROVINCE.

M*ONSIEVR,*

L'accueïl que ces vers Lyriques & Epigrammes ont eu és pays estrangers ou ils ont esté veus, ma

donné occaſion de les ſ
France, ſous voſtre no
ance que i'ay eu qu
tireroit aduantage, a
frontiſpice, pour leu
de luſtre, que voſtre I
& Eloquence ont acqu
& de renommée, aux
ques & au Palais ou
& paroiſſent encor io
les ſages aduis que r
uince, dont vous eſt
& que reçoiuent les P
ſident, accourans à
parts, ſuiuis de ceux
uinces qui viennent
ſtice en cet Auguſte
choix que Monſeigne
fait de vous en l'int
affaires dans ce Gouue
firme cette verité, con

Nation Françoise. Et moy qui par vostre bonté en ay ressenty les effects en tant d'occasions, m'oblige en ce rencontre (scachant mon impuissance à reconnoistre dignement tant de faueurs & bien-vueillances que vous exercés continuellement en mon endroit) de me seruir de ma Presse pour vous les presenter en ce petit volume, que ie vous prie d'agreer & le receuoir pour tesmoignage du desir que i'ay de porter eternellement la qualité.

MONSIEVR,

De vostre tres-obligé, & tres-obeïssant seruiteur
PALLIOT.

L'IMPRIMEVR AV LECTEVR.

AMy Lecteur, Ie ne faits point de doute que vous ne trouuiés estran-ge de voir au frontispice de ces Ver[s] latins vne Epistre françoise : Ie vo[us] prie de receuoir pour excuse, que [ne] sçachant autre langue que ma nature [le,] ie n'ay pû exprimer mes ressentim[ents] & obligations que i'ay à celuy à q[ui ie] les dedie, que par celle que i'ay a[pprise] auec le lait.

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVII SOCIETATIS IESV LYRICORVM LIBER PRIMVS.

AD VRBANVM VIII. Pont. Opt. Max.

ODE I.

Cùm infesta Thracum copia Pannoniâ excessissent.

IAM minæ sæui cecidêre belli:
Iam profanatis malè pulsa terris
Et Salus, & Pax niueis reuisit
Oppida bigis:
Iam Fides & Fas, & amœna præter-
Faustitas læto volat arua curru:
Iam fluunt passim pretiosa largis
Secula riuis.
Candidi soles veterisque venæ
Fontibus nati reuocantur Anni:
Grandinat gemmis, riguóque cœlum
Depluit auro.
Meque veraci cecinisse plectro

donné occasion de les faire
France, sous vostre nom, sa
ance que i'ay eu que leur
tireroit aduantage, de le v
frontispice, pour leur donn
de lustre, que vostre Vertu
& Eloquence ont acquis de
& de renommée, aux acti
ques & au Palais ou elles
& paroissent encor iournelle
les sages aduis que reçoit
uince, dont vous estes Co
& que reçoiuent les Peuple
sident, accourans à vous
parts, suiuis de ceux des au
uinces qui viennent dema
stice en cet Auguste Parle
choix que Monseigneur le
fait de vous en l'intendan
affaires dans ce Gouuernem
firme cette verité, connuë d

*ation Françoise. Et moy qui par vo-
re bonté en ay ressenty les effects en
ant d'occasions, m'oblige en ce ren-
contre (sçachant mon impuissance à
reconnoistre dignement tant de fa-
ueurs & bien-vueillances que vous
exercés continuellement en mon en-
droit) de me seruir de ma Presse pour
vous les presenter en ce petit volume,
que ie vous prie d'agreer & le rece-
uoir pour tesmoignage du desir que
i'ay de porter eternellement la qua-
lité.*

MONSIEVR,

De vostre tres-obligé,
tres-obeïssant seruit
PALLI

L'IMPRIME

AV LECTEV

AMy Lecteur, Ie ne fait
doute que vous ne trouui
ge de voir au frontiſpice de
latins vne Epiſtre françoiſe ;
prie de receuoir pour excuſe
ſçachant autre langue que ma
ie n'ay pû exprimer mes reſſ
& obligations que i'ay à celu
les dedie, que par celle que i'
auec le lait.

MATTHIÆ CASIMIRI
SARBIEVII
SOCIETATIS IESV
LYRICORVM
LIBER PRIMVS.

AD VRBANVM VIII. Pont. Opt. Max.

ODE I.

Cùm infesta Thracum copia Pannoniâ excessissent.

IAM minæ sæui cecidêre belli:
Iam profanatis malè pulsa terris
Et Salus, & Pax niueis reuisit
Oppida bigis:
Iam Fides & Fas, & amœna præter-
Faustitas læto volat arua curru:
Iam fluunt passim pretiosa largis
Secula riuis.
Candidi soles veterisque venæ
Fontibus nati reuocantur Anni:
Grandinat gemmis, riguóque cœlum
Depluit auro.
Meque veraci cecinisse plectro

Inter Octobreis, tua festa, pompas,
Prisca Saturni rediisse secla,
Approbat orbis.
Aurei patrum niueique mores,
Exul & serâ procùl vsque Thule
Candor, & pulchro remeare Virtus
Audet Olympo.
Lactis, & fusi per aprica mellis
Garruli campos secuêre riui:
Et superfuso tumuêre plenæ
Nectare ripæ.
Lætior vulgò seges inquietis
Fluctuat culmis, titubantque frugum
Vberes campi, nec auara sulcis
Inuidet æstas.
Pastor errantéis comitatus hædos
Prouocat raucas calamo cicadas:
Mugiunt colles, & anhela fessis
Sylua iuuencis.
Pace subsultant iuga, pace rident
Terricæ rupes: leue seperatos
Otium colleis amat, & sequestri
Gaudia pagi.
Te Ceres flauis redimita culmis,
Magne pacati moderator orbis,
Te suis Æstas opulenta circum-
fundit aristis.
Supplici myrtus tibi serunt vmbrâ
Seruiunt lauri: tibi celsa longè

Quercus aſſurgit, tremuloque pinus
Vertice nutat.
Siderum præſes, dominuſque terræ
Lucidâ Romam ſpeculatus arce
Regna tranquillet, cupidoque Patrem
Te velit orbi.
Laurus annoſum tibi ſignet æuum:
Fata te norint, properentque Parcæ
Neſcium carpi tibi deſtinatos
Stamen in annos.
Quæque formoſos ſedet inter igneis
Sedulam pro te miſerata Romam
Virgo, quam circùm glomerantur albis
Aſtra choreis,
Curet effuſas Latij querelas,
Virginum caſtas iuuenumque vocẽs
Curet, & votis procerum reclinem
Accommodet aurem.

AD AVRELIVM LYCVM,

Ne plus æquo de aduersâ fortunâ queratur.

ODE II.

INdignas, LYCE, nænias
Et mœſtum gemitu pectus, & hiſpidis
Frontem nubibus expedi,
Cùm Sol non ſolito lumine riſerit,

Et fortuna volubilis
  Fati difficilem iecerit aleam,
„Quod vexant hodie Noti,
„ Cras lambent hilares æquor Ete
„Mœstum Sol hodie caput
„ Cras lætum roseo promet ab æq
„Alterno redeunt choro
„ Risus, & Gemitus, & madidis p
„Sicci cum Lachrymis Ioci.
„ Nascuntur mediijs Gaudia Lucti
„Sic fatis placitum, suis
„ Tempestiua fluunt fata periculi
Fessos duxit heri boues,
  Dat magnis hodie iura Quiritib
Et quæ bobus ademerat,
  Imponit Gabijs & Curibus iuga.
Idem Phosphorus aspicit
  Magnum, quem tenuem viderat
Quod si seria ludicris
  Fortunæ placeat texere: rusticu
Hesternam repetet casam,
  Ridentis populi non humilis io
Et queîs rexerat omnia,
  Findet laurigeris ligna securibus
Quod si defuerit salix,
  Fasces pauperibus subijciet foci

AD VRBANVM VIII. Pont. Opt. Max.

ODE III.

VRBANE Regum maxime, maxime
VRBANE vatum, Pegaseus tibi
Temo, volaturusque latè
Regna super populósque currus
Iam dudum apud me est, eripe te solo,
Obliuiosis eripe nubibus
Noménque laudésque. O Deorum
Consilio, patrióque quondam
Promisse cœlo! te super inclyta
Terrarum & altas Acroceraunia
Egressa nubes, te superni
Colla super, humerosque Pindi
Attollere altè, non sine numine,
Luctabor, ibis sub pedibus pigras
Vrbes relicturusque gentes,
Attonitæ nouus hospes auræ.
Hàc vnde vasti littora Nerei,
Amnésque campósque & iuga desuper
Arcésque mirari, & natantes,
Oceano numerare terras
Coràm licebit, iam tibi barbarus

Et fortuna volubilis
  Fati difficilem iecerit aleam,
„Quod vexant hodie Noti,
„ Cras lambent hilares æquor Etesiæ.
„Mœstum Sol hodie caput
„ Cras lætum roseo promet ab æquore.
„Alterno redeunt choro
„ Risus, & Gemitus, & madidis propè
„Sicci cum Lachrymis Ioci.
„ Nascuntur mediis Gaudia Luctibus.
„Sic fatis placitum, suis
„ Tempestiua fluunt fata periculis:
Fessos duxit heri boues,
  Dat magnis hodie iura Quiritibus:
Et quæ bobus ademerat,
  Imponit Gabijs & Curibus iuga.
Idem Phosphorus aspicit
  Magnum, quem tenuem viderat Hesperus.
Quod si seria ludicris
  Fortunæ placeat texere: rusticus
Hesternam repetet casam,
  Ridentis populi non humilis iocus:
Et queîs rexerat omnia,
  Findet laurigeris ligna securibus.
Quod si defuerit salix,
  Fasces pauperibus subijciet focis.

AD URBANUM VIII.

Pont. Opt. Max.

ODE III.

VRBANE Regum maxime, maxime
VRBANE vatum, Pegaſeus tibi
Temo, volaturuſque latè
Regna ſuper populóſque currus
Iam dudum apud me eſt, eripe te ſolo,
Obliuioſis eripe nubibus
Noménque laudéſque. O Deorum
Conſilio, patrióque quondam
Promiſſe cœlo! te ſuper inclyta
Terrarum & altas Acroceraunia
Egreſſa nubes, te ſuperni
Colla ſuper, humeroſque Pindi
Attollere altè, non ſine numine,
Luctabor, ibis ſub pedibus pigras
Vrbes relicturuſque gentes,
Attonitæ nouus hoſpes auræ,
Hàc vnde vaſti littora Nerei,
Amnéſque campóſque & iuga deſuper
Arcéſque mirari, & natantes
Oceano numerare terras
Coràm licebit, iam tibi barbarus

Circùm ſupinis collibus annuit
Æmus, ſalutatâque longè
Attremit Acrocorinthus aulâ.
Ter pronus Othrys, ter trepidæ latus
Subſedit Oſſæ, ter Rhodope niues
Sacraſúe ſubmiſere lauros
Æmathij capita alta Pindi,
Sacerque Phæbo Cynthus, & auiæ
Acuta Cyrrhæ, laurigeris tibi
Thyrſis coronatus Citherōn,
Et patulâ nemoroſa pinu
Pângæa gaudent brachia frondium
Longè tetendiſſe, & procùl obuios
Currus adorare, & volanti
Ardua ſuppoſuiſſe terga.
Hinc ire pompas, hinc tibi præpetes
Centum ſuperbis ire curulibus
VRBANE Muſas, atque aperto
Ire ſines tua facta cœlo.
Auditis? an me ludit amabilis
Imago pompæ? iam videor pios
Audire plauſus, & frementes
Cæruleum per inane turmas?
Hinc & tepenti vectus ab Africo
Apum ſonoro exercitus agmine
Leni ter VRBANVM ſuſurro,
Ter reſonis fremuêre pennis.
Ter vecta terris ac pelago ſuper
Reſpondit Echo, ter lituis procùl

Sparſæ ter VRBANVM Camœna
Pindaricis cecinêre plectris,
Audiuit ingens pontus, & inſulas
Erexit omnes. ilicet Africæ
Plauſêre & Europes, & vnà
Americes, Aſiæque regna.
Lætæque tandem, currite ſecula,
Dixêre Muſæ, currite candidis
Horæ quadrigis: ite, magni
Secula deproperate Menſes,
Dixére Muſæ: protinus aurea
Riſêre longùm ſecula, ſecula
Auro laborata, & recuſo
In pretium emicuêre vultu.

AD CRISPVM LÆVINIVM.

Ne nimiùm adoleſcentiæ fidat.

ODE III.

VIue iucundæ metuens iuuentæ
, CRISPE LÆVINI: fugiunt auaræ
, Menſium Lunæ, nimiumque volui
Lubricus æther.
Tu licet multo pretioſus auro
Gemmeâ veſtem moderêre zonâ:
Et ſuper collo Tyrias amicet
Fibula lanas.

Iure Phœnicius vaga penna cristis
Stare labenti dubitat galero:
Iure, quo fulges timidum refigi
Palluit aurum.

„ Quod tibi largâ dedit hora dextrâ,
„ Hora furaci rapiet sinistrâ:
„ More fallentis tenerum iocosæ
Matris alumnum.

„ Mobiles rerum dubijque casus
„ Regna mortalis tenuêre vitæ:
„ Sedulus metæ, properat fugacis
Impetus æui.

„ Tardiùs ponto volat Adriano,
„ Quam ratem mersi pepulêre remi,
„ Et repentinis animosa trudunt
Carbasa ventis.

„ Omnibus mundi dominator Horis
„ Aptat vrgendas per inane pennas:
„ Pars adhuc nido latet, & futuros
Crescit in annos.

LAVDES VRBANI VIII. Pont. Opt. Max.

ODE V.

NVper preceptâ bella super Tyro,
Pugnasque serùm ludere distuli.
VRBANE, nunc iurata lenem

Increpuit tibi Musà buxum.
Per te resicto ferro adamantinum
Offulsit auro seculum, & vndique
Gazis coronatumque gemmis,
Purpureo reuirescit æuo.
Quo fœta quondam nectare flumina,
Vltroque septem balsama collibus
Manare, vinoúe & liquenti
Melle vagos properare riuos,
Et sponte sero vespere turgidas
Ad septa narrant lanigerum pecus
Mammas reportare, & comatum
Assyrio graue vellus auro.
Te Fas, Piumque, & Iustitiæ comes
Vtcunque sacrum lætus agis pedem
Candor coronat, Te fidelis
Propositi studiosa Virtus.
Te pone flauo larga Ceres sinu,
Rerumque plenis non sine cornibus
Felix Amalthee citatis
Rura subit populósque bigis.
At Vis, & ater Luctus, & æneis
Stipata centum Bella furoribus,
Curæque, pallentésque Morbi, &
Fæda modis simulacra miris
Cessêre retrò, te duce Faustitas
Secura frugum rura perambulat,
Tutæque per vasti tumultus
Carpathij volitant carinæ.

Te feriati cum pueris senes,
Nec non reclusæ cum nuribus canunt
Regem puellæ: siue reddit,
Siue citum rapit hora solem,
At nos recuruo poplite per vias
Patrem colentes, ter niueum tibi
Nimbum ligustri, ter rosarum
Puniceum iaciemus imbrem.

AD PRINCIPES EVROPÆ

De recuperando Orientis Imperio.

ODE VI.

NOndum minaci cornua Bosphoro
Decussit audax Pontus, & efferis
Seruire Neptunus Gelonis
Turpè gemit, resonasque fluctu
Plangente ripas Thraca rebellibus
Immugit vndis: Æmathiam pudet
Frænos momordisse, & Pelasgos
Odrysijs dare colla loris.
Mœrent tenaci compede Cyclades
Pigræ moueri; mœret Achaica
Tethys, inæqualesque Locri
Perpetuo lachrymantur Hebro.
Sémperne nigras Æthiopum domos,
Vel, quæ superbus præfluit oppida

Gangès, Abydenasque turreis
Supplicibus tremuisse pinnis
›rmidolosam iuuerit Artacen ?
feque captum Phosphorus omnibus
Vndis, Erythreóque, & alto
Ionio, Arabióque ploret !
/ani futuri temporis augures
'œcunda rerum secula discimus :
Si non retractamus fideli
Tela manu, tacitoque gaudet
/agina ferro ; si clypei vacant,
-Iastæque,& arcus,non animi placent
Parci laborum, non magistræ
Consilij, sine Marte, linguæ.
ustrà Nouembreis dicimus ad focos
ıgnata Rhætis bella sub Alpibus :
Frustrà renarramus Gelonum
Versa retrò retulisse signa.
non & ipsi stringere Noricos
udemus enses, quos malè barbara
Non decolorauère terga,
Sed Tyrio Lariale fuco
leuit aurum, non sine gemmeo
ircum sonantis fulgere balthei, &
Grato catenarum tumultu,
Et sonitu phalerarum acuto,
'ormosa fortes arma timent viros,
'rangique nolent, seu profugus Scythes
Seu creber è campis agetur

, Quæ cùm pulſa cauâ reiicitur manu,
, Nunc lenes ſecat Africos,
, Nunc terræ refugis abſilit ictibus.
, Veſper veſpere truditur,
, Sed nunc deterior, nunc melior ſubit.
, Anni nubibus inſident,
, Incertis equitant Luſtra Fauoniis,
, Cæco Secula turbine.
, Hæc, quam Pieriâ decipimus lyrâ,
, Iuncto fulminis eſſedo,
, Eheu, quàm celeres Hora quatit Notos,
, Nec gratæ ſtrepitum lyræ,
, Nec curat miſeræ carmina tibiæ:
, Et quanquam canitur leuis
, Seſe tota ſuis laudibus inuidet.
, Magnas intereà rapit
, Vrbeſque, & populos, & miſerabili
, Reges ſubruit impetu:
, Et ſceptri decus, & regna cadentium
, Permiſcet cineri Ducum,
, Aurataſque trabes, & penetralia
, Et Ciues ſimul, & ſuper-
, Euerſis ſepelit turribus oppida:
, Ac mundi procùl arduas
, Strageſq; & cumulos, ac procerum pyras
, Feſtâ nube ſuperuolat,
, Stellarumque rotam, & longa breuiſſimo
, Curſu ſecula corripit.
, Dum nobis taciti diffugiunt Dies

, TELEPHE , ludimur,
›rum rapidâ ludimur orbitâ.
›s fallimur ? an ſuam
ım pulcher habet vultus imaginem
quæ LYCE, cernimus ?
eccant fatuis lumina palpebris,
lax oculi vitrum ?
›ngi trahitur fabula ſomnij ?

eculi noſtri ſocordiam perſe-
quitur.

ODE VIII.

ıos auaræ vendidimus Tyro,
vſque Thulen miſimus exules
ıs anorum, non honoris
:cipiti libet ire cliuo ?
ptra Pyrrhi, non Agamemnonis
ıciſci : non Alyattici
ıte permutare ſaxo
:r, Achæmeniúmque Tigrim.
:uero liuida brachia
ferro, neſcit idoneis
reluctantem lupatis
ngere equum, metuitq; toruum
Tybrim, cùm niuibus ſatur
ıti fræna licentiæ
.ſit, emouitque ripam
iduæ metuendus Vrbi:

Quod si procacem fregit equus gradum,
Micatque neruis & genibus tremit:
At non Lupercales ijsdem
Nescius assimulare saltus,
Et cùm peritum sistra citant pedem,
Doctus choreæ. Frangite barbita,
Neruosque, dementemque buxum
Fœmineo prohibete cantu.
Auditis? Istri littora personat
Ferale cornu, iam capita Alpium
Magnæque respondêre montes
Ausoniæ, nouat arma Mauors,
Vrbeisque tectis elicit, ibimus?
An nos Caleno mensa tenet mero,
Cænæque regnorum redemptæ
Diuitiis, populique censu?
Quas cùm recedens viderit Hesperus,
Surgens easdem Phosphorus aspicit,
Et ridet aspecto renidens
Luna mero, radiósque tingit,
Dum nos Lyæo regificis super
Descripta mensis prælia pingimus,
Fusóque metamur Falerno
Mœnia, diluimúsque fossas,
Surgamus: Indo lutea Nereo
Sublucet Eos: iam radiantium
Flatus quadrigarum, & citatæ
Oceanum pepulêre plantæ.
Surgamus, omnes prima vocat dies,

:t Phœbus : at non noster ab Indiis
Phœbus, Quirites, nec Latino
Orta dies famulatur orbi,
Totumque diris manè Othomanidis
mpendit æther, prô pudor! Occidens
Nobis, fatigatúsque tantùm
Hesperium propè Phœbus axem
Turpi Latinis vespere seruiet?
urgamus: Oetam Gadibus, & Paron
Addamus, Auroramque nocti, &
Bactra Tago, Tiberique Gangem:

AD NICOLAVM VEIERVM.

Palatini Culmensis Filium.

ODE IX.

Bis belligeræ regna Poloniæ,
Et gratæ repetes limina Patriæ:
Quæ te voce diu, quæ prece flagitat
Passis obuia brachiis.
eu quem veliuolis præpes Etesiis
Jauis diuitibus distinet insulis
Dilectum iuuenem, quem modò barbara
Auri corripuit fames,
Mater sollicito spectat ab æquore,

Et lentum pelagi damnat Oriona,
Et ventos gemitu duplicat, & pigro
Affundit lachrymas mari:
Si fors edomito fletibus Æolo
Indo sole niger filius aduolet,
Et longi memores exilii notas
Caris deleat osculis.
At tu nec studio mercis idoneus,
Infamísque lucri, nec sitiens opum,
Quas septemgeminis prodigus ostiis
Aut Ganges vomit, aut Tagus,
Inuises patrium limen, amantior
Insignes animi quærere copias,
Et vi consilij promptus, & vbere
Venâ diuitis ingenî.
Te rerum sapiens vsus, & imperi,
Te felix operum spiritus addecet,
Et vox se populo fundere largior
Plenæ flumine copiæ.
,Fortunæ voluctem mitte licentiam:
,Hoc appone lucro, quod tuleris simul
,Quò te cunque feres: seu per inhospita
Rauci littora Bosphori,
Et captum niueâ compede Nereum:
Seu pacis dubios Thracas & asperum
Persen, seu refugum visere Concanum
Legatus properaueris:
,Virtutem solidi pectoris hospitam
,Idem portat equus, qui dominum, neque

Qui campo melior ponè perambulat,
Aut mensæ comes assidet.
„Illam cana Fides, nudaque Veritas,
„Et ferrugineæ plebe Pecuniæ
„Circumfusus Honor, & sequitur propè
Albis fama iugalibus.

LAVDES VRBANI VIII. PONTIF. OPT. MAX.

ODE X.

NOn solus olim præpes Horatius
Ibit biformis per liquidum æthera
Vates: olorinisue latè
Cantibus, Æoliéue terras
Temnet volatu, me quoque desides
Tranare nimbos, me Zephyris super
Impunè pendere, & sereno
Calliope dedit ire cœlo,
Et quà licebit nubibus & sacrum
Vulgare cœlo carmen, eburneam
Lyramque suspendens, tubamque
Colla super, niueisque læues
Plumis lacertos, me nec inhospita
Sistent oborti littora Nerei,
Rupésue inaccessæ ferarum, aut
Verticibus scopulorum acutis
Armata Tethys, me iuga Caucasi,

Me canus Athlas, me mare barbarum,
Latèque deiectis vterque
Audiet Oceanus procellis.
Vt se quieto cuncta silentio
Strauêre latè? Pieriæ simul
Fontes Amymonæ, & canoris
In numerum cecidêre lymphis
Doctùm fluentis murmura Penei,
Sacroque Nisæ è vertice tympana,
Lyræque buxique, & remista
Cum lituis, citharisque plectra
Fregêre nubes. Hinc tibi Gloria
Latè per orbem differet aureum
VRBANE, nomen: quà corusco
Concutitur Iouis aula curru,
Septemque sese sideribus pigrum
Euoluit æuum, protinus vltimis
Afris, coronatisque Serum
Mœnibus, Oceanoque rubro
Noscêre magnus, iam tibi tinnulus
Fert sistra Nilus, iam Berecynthia
Curetes æra, iam frementes
Rauca crepant Corybantes arma.
Te Romulæis Maurus & Æthiops
Affusus aris: te tepidi canunt
Deuexa mundi, te remotæ
Littora personuêre Chrysæ;
Magnusque latè diceris arbiter
Cœlumq;, terrasq;, & Maria, & Styga,

Amnemque Cocyti ſenerum, &
Elyſiam cohibere Lethen.
Tibi (benignæ ſi qua fides ſpei)
Sternentur olim magnanimæ ad pedes
Gentesque Regesque, ô caduci
Præſidium, columénque mundi,
Iam nunc labantis pondera ſeculi, &
Deprælianttúm funera Principum,
Pronaſque Regnorum ruinas
Conſilioque humeriſque ſiſte.
Tardum ſereni partibus ætheris
Te Sidus addas; nec properes citus
Menſis reclinari, & fauentûm
Ambroſiæ accubuiſſe Diuûm.
erò receptum Roma fleat patrem,
Tuiſque longùm viuere moribus
Poſſint Quirites, poſſit ingens
Curia, purpureique Patres:
ıque gaudens, & cupidus tibi
ncumbat orbis: certus ames Remi
'rbemque, prolemque, ac merenti
)uamquam auidus tibi debet æther,
ɔſce Diuos præmia lentior,
ıllumque differ ſidera, dum Tagum,
m Bætin, vndantemque bello
danum, Ligerimque places:
'racta ſeptem cornua montibus
mittat Hebrus, dum tibi Theſſalum
at catenatus Tyrannum in

Perniciem, opprobriumque fastus.
Iam tum tropæis & senio grauem
Aurata stellarum ad Capitolia
Longis reuertentem triumphis
Signiferæ vehat axis aulæ.
Quò Musa vatem, non memor Icari,
Tollis ralapsurum? his potiùs grauem
Depone ripis, & dolosas
Deme humeris, digitisque plumas.
Tybrimque propter ducere languidos
Permitte somnos, & super ilice
Lyramque pendentemque buxum
Ambiguis fluitare ramis.

AD STEPHANVM PACI

Equestris elegantiæ iactantiam reprehendit.

ODE XI.

„ NOn auro, neque tinnulis
„ Pugnandum phaleris, & chlamidum
„ Et nodos, & inutiles
„ Gemmas belligeris demite brachijs,
„ Quid læuem galeam iuuat
„ Plumarum volucrem ferre superbiam?
„ Cur sparsas agitat iubas,
„ Et conus tremulis annuit Africis?
„ Cur tectum pauidum caput

ır auem, cùm leue ſibilis
: Zephyri ioco
lygdoniæ proditur alitis?
chalybum imminet,
que frequens aura volantium
æ inſonat.
is tonitru mugit, & obuium
: acinacis.
ſunt phaleræ? quid galeæ iubar?
Zephyris comæ?
clypei quòd procùl æmulis
us inuidet?
rs nimiùm ſedulus adſpici.
pharetræ timor?
enigerâ reijce dexterâ:
get & manu,
s animis: hæc tuleris tria,
yoni parem,
: populifer proruat Hercules,
imius Mimas.
Idomeneus, aut Sthenelus manu.
: idonea
: facies lege ferociæ,
i decor abſtinens,
ıe carens forma proteruiæ,
mores genæ,
ıue notent vulnera prælij.
facient virum,
ıta ſuis colla corallijs,

Quod ſi procacem fregit equus gradum ,
Micatque neruis & genibus tremit :
At non Lupercales ijſdem
Neſcius aſſimulare ſaltus ,
Et cùm peritum ſiſtra citant pedem,
Doctus choreæ. Frangite barbita,
Neruoſque, dementemque buxum
Fœmineo prohibete cantu.
Auditis ? Iſtri littora perſonat
Ferale cornu, iam capita Alpium
Magnæque reſpondêre montes
Auſoniæ, nouat arma Mauors,
Vrbeiſque tectis elicit, ibimus ?
An nos Caleno menſa tenet mero,
Cænæque regnorum redemptæ
Diuitiis, populique cenſu ?
Quas cùm recedens viderit Heſperus ,
Surgens eaſdem Phoſphorus aſpicit,
Et ridet aſpecto renidens
Luna mero, radióſque tingit,
Dum nos Lyæo regificis ſuper
Deſcripta menſis prælia pingimus,
Fuſóque metamur Falerno
Mœnia, diluimúſque foſſas,
Surgamus. Indo lutea Nereo
Sublucet Eos : iam radiantium
Flatus quadrigarum, & citatæ
Oceanum pepulêre plantæ.
Surgamus, omnes prima vocat dies,

at non noſter ab Indiis
Quirites, nec Latino
:s famulatur orbi,
liris manè Othomanidis
her, prô pudor! Occidens
:igatúſque tantùm
um propè Phœbus axem
is veſpere ſeruiet?
Detam Gadibus, & Paron
Auroramque nocti, &
:ago, Tiberique Gangem;

ICOLAVM VEIERVM.

Palatini Culmenſis
Filium.

ODE IX.

:ræ regna Poloniæ,
:epetes limina Patriæ:
: diu, quæ præcc flagitat
Paſſis obuia brachiis.
liuolis præpes Eteſiis
bus diſtinet inſulis
ienem, quem modò barbara
Auri corripuit fames,
ito ſpectat ab æquore,

Seu per reluctantum agmina Bistonum,
Et per recedentes Gelonos
Vulnifico pluit aura nimbos
Seu fulminatis diruta molibus
Castella densis bella tonitruis
Emoliuntur, cùm caduco
Mœnia concutientur igni,
Capique versis turribus annuent
Arces, & omnis copia, & obice
Centum catenarum gementes
Diuitiæ, pedicisque ferri.
Iam penè gazis Bactra timent suis,
Iam diues Aule, iam Cythereiæ
Conchæ, Mycenæique census,
Et Tyros, & Genoessa flauo
Pallescit auro, iam propè decolor
Albet superbis Creta corallijs,
Phtieque, & intersusa Cypros,
Ditibus ingemuére ripis.
Est, quem comantum gratia montium,
Aut floridorum tangit amœnior
Vultus viretorum, vel vda
Mobilibus Cynosura riuis?
Nunc empta multo sanguine recreent
Tempe, vel acri Pelion, aut Samos
Afferta bello, vel virentis
Sylua Cragi, vel opaca leni
Pangæa quercu: nec viridem Gnidon,
Altamque Dymen spreuerit, aut retrò

Qui campo melior ponè perambulat,
Aut mensæ comes assidet.
„Illam cana Fides, nudaque Veritas,
„Et ferrugineæ plebe Pecuniæ
„Circumfusus Honor, & sequitur propè
Albis fama iugalibus.

LAVDES VRBANI VIII.
PONTIF. OPT. MAX.

ODE X.

NOn solus olim præpes Horatius
Ibit biformis per liquidum æthera
Vates: olorinisue latè
Cantibus, Æolióue terras
Temnet volatu, me quoque desides
Tranare nimbos, me Zephyris super
Impunè pendere, & sereno
Calliope dedit ire celo,
Et quà licebit nubibus & sacrum
Vulgare cœlo carmen, eburneam
Lyramque suspendens, tubamque
Colla super, niueisque leues
Plumis lacertos, me nec inhospita
Sistent oborti littora Nerei,
Rupésue inaccessæ ferarum, aut
Verticibus scopulorum acutis
Armata Tethys, me iuga Caucasi,

Cææque valles, vel Calydoniæ
Dumeta ſyluæ, vel redeuntibus
Saltata Gortyne capellis,
Cùm roſeus tegit arua veſper.
Si quis virenti limina marmore,
Saxoque poſtes,& laquearia,&
Fingat pauimentum : Caryſton
Et variam Salamina, iuſtis
Repoſcat armis, huic Phrygium propè
Baccata longis Attica collibus
Deſcendet in tectum, & videndæ
Porticus adijcietur aulæ.

AD TARQVINIVM LAVINV.

ODE XIII.

„NOn ſi ſol ſemel occidit,
„Non rubris iterùm ſurget ab Indijs;
„Nec ſi quos celeris rotæ
„Sors non exiguo proruit impetu,
„Non lapſos iterùm leuet,
„Arguto docilis ludere cum ioco.
Ne ſpem proijce, TARQVINI :
Cuius penè retrò lambere puluerem
Et veſtigia diceris;
Cùm fortuna leuem verterit orbitam;
Effuſam ſuper & luto

Fumantem poteris cernere purpuram.
ıne & risibus abstine,
Nec turpi domino lumina paueris:
eu calces nimiùm, memor
ırtunæ geminam sæpè iaci pilam.

AD IVLIANVM FLORVM.

Curam Lyncei adolescentis illi commendat.

ODE XIV.

NVllus effrenæ rabiem iuuentæ
Æstus Ætnæi superet camini:
Nulla conceptos iaculantis igneis
Ira Vesevi,
Crescit infestis animosus ausis
Ardor, & primæ iuuenile vitæ
Robur aduersum sibi luctuosis
Dissidet armis.
c vbi densis Aquilo procellis
lla montanis meditatur Euris,
potens igni Notus, & sonorus
Imbribus Auster,
ine repentinos struit aura monteis,
de bacchantum patiens procellarum
gemit littus, resonumque saxis
Tunditur æquor.

Feruet hinc, illinc inimica Tethys:
Pacis incertus, dubiusque belli
Fluctuat pontus, cui militares
Instruat vndas.

Mollior læsi tamen ira ponti,
Lenior motis Aquilo procellis,
Puberum, Iuli, quatiente cæcas
Turbine mentes.

Hic vbi pugnax equitauit Auster,
Incitæ remis volitant carinæ;
Quas leues auræ, facilisque veli
Trudit Iapyx:

„ Quæ semel certo metuendus arcu
„ Fixit, aut recti timor, aut cupido,
„ Rara pacatis agitata sidunt
„ Pectora curis.

„ Fortiùs pugnes iuuenum domando
„ Spiritum, quàm si iuga feriatis
„ Induas tauris, vel equina Pæno
„ Frena leoni.

Iure florentes moderaris annos
Lyncei: duris meritò lupatis
Corripis frenum: spatijque parcum
Flectis Ephebum.

AD EQVITES POLONOS

Cùm LADISLAVS *Poloniæ Princeps, fuso Osmano Turcarum Imperatore, victorem exercitum in hyberna reduceret.*

ODE XV.

CRedetis ? eheu credite posteri
Fractos pudendo Bistonas impetu
Cessisse, & infaustis redemptam
Funeribus retulisse pacem :
Quis tunc recenteis Odrysijs timor
Affixit alas, cùm refugas metu
Præ se Ladislaus phalangas
Fulmineis agitaret armis !
Quantus Gelonis, quantus erat feris
Sudor Corallis, cùm propè decolor
Ister, verecundusque captâ
Bosphorus erubuisset vndâ !
Cùm versa Thracum parma trementibus
Fronderet hastis, cùm celer Attacen,
Turreisque Byzanti probrosis
Concanus attonuisset armis.
An nos repensam sanguine gloriam
Frustrà futuris émimus ? an suos
Exempla diffingent nepotem
In proauos, similemque patri
Gnatum reponent ? quatenus (heu pudor !)
Peior nefastis progenies auis

Succreuit, & damnosa pulchras
Secula diminuêre vireis.
Vel nos auitæ ſtemmata gloriæ,
Curruſque, & enſes, nuper & hoſticis
Direpta delubris tropæa,
Æmoniæ monumenta vgnæ,
Vramus igni, neu pudeat ſacros
Mentita vultus frangere marmora,
Non æra, fumoſaſque patrum
Effigies, memoreſque laudum
Ceras, profundo mergere Viſtulâ;
Vel, ſi ſupinæ tædet inertiæ,
Martemque, maiorumque pugnas
Egregijs iterare factis
Iuremus, ô quem Gloria feruidis
Vrbeiſque terraſque & populos ſuper
Euexit alis: ô caduci
Grande decus, columenque mundi,
Pridem Geloni ſobria ſanguinis
Rurſum Polonis deripe poſtibus
Et tela, Princeps, & timenda
Edoniis refer arma ſignis.

Temporum nostrorum ignauiam reprehendit.

ODE XVI.

MErcuri, nam te citharæ potentem
Viuido manes reparare cantu
Furua Cocyti stupuêre pressis
Stagna fluentis.
Tuque Lesbôos imitata neruos
Musa, Dircæum modulare carmen,
Quo Palatini reuocetur Orco
Turba Quirini.
Ite pugnaces Priami nepotes,
Pulcher Anchisæ, Venerisque sanguis,
Ite, formosas Acherontis, ite,
Linquite ripas.
Quid iuuat nigras habitare valleis,
Ferreum letho simulante somnum?
Quid iuuat subter sepelire magnâ
Secula terrâ?
Te Mari torui reuocant Sicambri:
Te pharetratæ Nomadum cateruæ,
Te Numantini metuende poscunt
Scipio campi,
Æreis rursum fluitare turmis
Visa Carthago, peditumque nimbos,
Et Saguntinis, Siculisque bellum-
-affundere portis.

Surge: non audis strepitum,& sonorum
Agmen, & tractas per humum catenas?
Non vides, quantam nouus ecce surgit
Poenus in hastam?
Magna te poscunt Asiæ sepulchra
Magne Pompei. Tibi Cæsar olim
Thraces,& ferrum, manicasque,& ignẽ, &
Tela minantur.
Bactra iam motis tremuêre castri
Martio, nubes feriente cornu,
Iam minæ tristes equitum, & frementum-
-hinnitus equorum.
Surge: quâ dormis, quatit acer vrnam
Vngulâ Medus: potes hoc sepulchro
Esse securè piger,aut honestos
Carpere somnos?
Ite, felices iterate pugnas,
Ite Romani, iuuet arma notis
Postibus demi, solitoque frontem-
-assurgere cono.
,, Bella nos pictis simulamus armis,
,, Splendidè fortes, & inane pugna
Nomen,& docti vacuum duellis
Ludere Martem.
Fortium cingi galeis auorum
(Prô pudor!) seri fugimus nepotes,
Heu peregrinis onerasse fortes
Tempora gemmis?
Parua non magnam manus implet hastam

Defluunt grandes humeris pharetræ:
Decidunt arcus, laterique iniquus
exprobrat ensis.
Prisca mutatæ pudet arma dextræ:
Patrius quondam malè laxus hæret
Filio thorax, nec auita norunt
Tela nepotem.

Animi lenitate Principes maximè commendari.

ODE XVII.

„ NOn viui paries vitri;
„ Cryſtallique fores, aut Mareoticis
„ Aurum poſtibus illitum,
„ Laudandum memori carmine Principem
„ Clarabit, neque barbaras
„ Decidet tumulo gloria laureas;
„ Sed frons mitior aſpici,
„ Innubique nitens ore meridies,
„ Et qui ſoſpitas omnia
„ Irati vacuus nube ſupercili.
„ Primo gratior Heſpero
„ Formoſus roſeâ vultus in Iride;
„ Regum vultus imagine
„ Regnorum legitur, pandite lumina, &
„ Vultum pandite Principes:
„ Iam vultum, & populi lumina vidimus.

, Irafci populum docet,
, Qui toruis nebulam nutibus addidit:
, Idem fupplicii piger
, Maturis faciem rifibus explicet,
, Cædefque, & populi graues
, Iras, & procerum prælia, & afperas
, Regum contuderit minas.
, Vulgus bella fremat: te nihil attinet
, Fœdo turbida nubilo
, Mutari pauidis ora coloribus,
Veris ianitor aureus,
Qui campis liquidi pafcitur ætheris
Stellatis Aries comis,
Picti rura poli frenat, & arbiter
Mundi prata perambulat:
Iræque, & placidi lenior imperi
Vrfis præfidet, & lupis,
Demitque, & dominis cornibus annuit
Toruis iura Leonibus,
Caftigare vagos acer, & igneis
Mundi cogere fepibus.
Vultur degenerum parcior vnguium
Albis parcit oloribus;
Compefcit volucrem Bellerophon equũ;
Nufquam monftra vagantia
Chiron Æmoniâ figit arundine:
Colludit geminis Leo, &
Taurum fupplicibus conciliat iubis
Nufquam fidera mugiunt;

t latrat Procyon, aut Libyco duplex
tu reboat polus.
›untur tacito summa silentio:
quillæque tacent rotæ,
ım currus vigilum voluitur ignium,
ùm-lanige::: facis
u resonat mundus amabili,
que, & strepitu vacat;
se mundus amans, ipse sui propè
s lucet amoribus:
turæque vterum, & parturientia
i sidera subligat:
anc flexis Aries cornibus inchoat,
m nobile vinculum, &
oniunx signiferi fibula balthei.

D DIVAM ELISABETHAM
Dum inter Diuos ab Vrbano VIII.
PONT. OPT. MAX. *referretur.*

ODE XVIII.

lua, deuexo dominata ponto,
Cuius vadosæ meminêre Gades,
Tagus seruit, liquidoque rura
Præfluit auro.
eres olim coluisse sedes
a nunc magnas habitare stellas,
t & gyros, & euntis inter
Sidera mundi.

Dum tibi Mede pretiosa syluæ
Damna, per Thuscas adolemus aras,
Thureo Regem, populique celes
Crimina fumo.

Ad cælestem adspirat patriam.

ODE XIX.

VRit me patriæ decor,
Vrit conspicuis peruigil ignibus
Stellati tholus ætheris;
Et lunæ tenerum lumen, & aureis
Fixæ lampades atrijs
O noctis choreas, & teretem sequi
Iuratæ thyasum faces!
O pulcher patriæ vultus, & ignei
Dulces excubiæ poli!
Cur me stelliferi luminis hospitem,
Cur, heu! cur nimiùm diu
Cœlo sepositum cernitis exsulem,
Hîc canum mihi cespitem,
Hic albis tumulum sternite lilijs,
Fulgentis pueri domus.
Hîc lethi pedicas exuor, & meo
Secernor cineri cinis.
Hîc lenti spolium penite corporis,
Et quicquid superest mei.
Immensum reliquus tollor in æthera.

PRINCIPES ITALIÆ,
recuperando Orientis Imperio.

ODE XX.

o, Quirites, puluere gaudeat
ıpubis ætas, & ſtrepitum, & minas
m nunc, & audaces tumultus
: tenero meditetur vngui :
rimùm ſanguine geſtiat
: cadentum ſigna, neque eligat
laſſa poſt pugnam, reclinet
a toro, ſolidiſque ſomnum
let armis, aut clypeo ſuper
us, aut ſe ceſpitis explicet
umma, non parcus iuuentæ,
ecorum pretioſus emptor.
ıs olim milite, Biſtonum
ıta ſaxo diruit oppida
nator Epiri, & timendus
haſiæ moderator oræ.
tus armis, quantus adeſt equis,
ntuſque ſudor depopulantibus
ɜæa Dacis, cùm refuſi
a diluuies Gradiui
ſi turbine prælij
it Æmum, cum Rhodopen propè,
ue Ladiſlaus armis
tum patefecit Hebrum.

Et bellicoſum Strymona vindice
Turbauit haſtâ, qui calidas adhuc
Strages Gelonorum, & natantûm
Scuta virûm, galeaſque voluit.
Magnum illa terris intulerat metum,
Præceps ahenas rumbere copias,
Taboque fumanteis, & igni
Auſa cohors operire campos.
Si non honeſti læta periculi,
Bellique metas rumpere pertinax
Egiſſet armorum cupido
Non humiles iterare pugnas.
Manes auorum quis benè proſperis
Excuſet armis? quæ manus impigrum
Lethi Muſurmannum paternis
Immolet inferias ſepulchris!
Quæ nunc (pudendum) illudere peruicax
Perſultat armentum, & miſerabiles
Delent peremptorum ruinas
Hinnulei, timidæque damæ:
Eheu cicatricum Heſperiam pudet,
Et mollis otî, & turpis inertiæ.
Iræque, quæ procudit arma
Immeritis inimica regnis?
Quiſquamne tandem (dicite poſteri)
Vlturus Vrbis nomen, & imperî
Affulget enſis, atque ab vllo
Scuta tholo, galeæque pendent?
An (quod vereri crediderim nefas)

Facturus ensis Dardanios adhuc
Proscindit agros, aut Latina
Arua metit, viridesque syluis
rondent sagittæ? non ego Romulam
Damnabo pubem veridicus sacri
Vates Gradiui, iam cruento
Sparsa mari fluitare tela,
'idere totis iam videor Thetin
Pugnare remis, iam Latiæ procùl
Turmæ, repercussâque circùm
Æra micant, galeæque lymphâ;
'am plana Triton personat æquora
Clangente cornu: iam video nouas
Latè per Ægeum moueri
Cycladas, Æmoniámque longè
Inauspicato sidere lugubrem
Mærere Lunam: iam profugæ retro-
-cedunt Tyrannorum phalanges,
Penè metu glaciante Pontum.

AD VRBANVM VIII.
PONTIF. OPT. MAX.

ODE XXI.

Pone surgentes super orbe curas,
Magne pacati moderator orbis;
Mitte Threissas calidâ phalangas
Feruere rixâ.

Mugiant cano, sine, bella ponto,
Cùm procellosos struit aura monteis,
Cùm gemunt cautes, refugâque Calpe
Vapulat vndâ.
Regna Rhæteis resonant triumphis,
Rumor auratâ volitans quadrigâ
Grata demittit benè feriatis
Omina terris.
Occidit iustæ reus hostis iræ,
Hostis hybernæ dominator oræ,
Quà coronatis sinuantur altæ
Turribus Alpes.
Quà niuis latè, saturæq; flauent
Imbrium valles: vbi mitigatus
Sole vicinos iaculante monteis
Liquitur humor.
Iræ captiuo patiens fluento
Ister assertâ famulatur vndâ:
Corripit fluctus, & vtroque Rhenus
Margine seruit.
Te genu nixi didicêre Medi:
Laxat intentum tibi Maurus arcum,
Te pauent Seres, humerisque Parthi
Scuta reponunt.
Fingit effuso tibi nomen aura
Indus argutâ resonante lymphâ:
Te sonant septem vaga fabulosi
Ostia Nili.

VRBA-

'RBANI VIII. Pont. Opt. Max.
POESIS

ODE XXII.

QVis temperatæ flumine copiæ
Siticulosis influit auribus
Facundus amnis, & sequacis
Agmine luxuriatur vndæ?
arsúmne toruum cantibus Æacum
Delenit Orpheus, quo duce Thraciæ
Aurita reptâuere saxa, &
Æmoniæ saliêre rupes?
n Dædalei pectinis arbiter
Vates amicâ Pierias lyrà
Triumphat aureis, & disertos
Eloquij reserauit amnes?
ualem pudicis Penea fontibus
Admurmurantem Thessaliæ iuga
Mirantur, aut præteruoluto
Attonitus stupet Æmus Hebro:
ualémve puris Parthenium vadis
Dignantur alto muta silentio
Pangæa, vel circumsonantem
Castaliis Helicona ripis
rnassus audit, dum noua gaudia
Iam iam futuri veris auentibus
Enarrat agris, & virentem

,Irasci populum docet,
,   Qui toruis nebulam nutibus addidit;
,Idem supplicii piger
,   Maturis faciem risibus explicet,
,Cædesque, & populi graues
,   Iras, & procerum prælia, & asperas
,Regum contuderit minas.
,   Vulgus bella fremat: te nihil attinet
,Fœdo turbida nubilo
,   Mutari pauidis ora coloribus,
Veris ianitor aureus,
   Qui campis liquidi pascitur ætheris
Stellatis Aries comis,
   Picti rura poli frenat, & arbiter
Mundi prata perambulat:
   Iræque, & placidi lenior imperi
Vrsis præsidet, & lupis,
   Demitque, & dominis cornibus annuis
Toruis iura Leonibus,
   Castigare vagos acer, & igneis
Mundi cogere sepibus.
   Vultur degenerum parcior vnguium
Albis parcit oloribus;
   Compescit volucrem Bellerophon equũ;
Nusquam monstra vagantia
   Chiron Æmoniâ figit arundine:
Colludit geminis Leo; &
   Taurum supplicibus conciliat iubis
Nusquam sidera mugiunt;

Aut latrat Procyon, aut Libyco duplex
Rugitu reboat polus.
Labuntur tacito summa silentio:
Tranquillæque tacent rotæ,
Dum currus vigilum voluitur ignium,
Tantùm-lanige[illegible] facis
Balatu resonat mundus amabili,
Rixàque, & strepitu vacat,
Et se mundus amans, ipse sui propè
Viuis lucet amoribus:
Naturæque vterum, & parturientia
Zonâ sidera subligat:
Hanc flexis Aries cornibus inchoat,
Rerum nobile vinculum, &
Coniunx signiferi fibula balthei.

AD DIVAM ELISABETHAM

Dum inter Diuos ab Vrbano VIII.
PONT. OPT. MAX. *referretur.*

ODE XVIII.

Diua, deuexo dominata ponto,
Cuius vndosæ meminêre Gades,
Cui Tagus seruit, liquidoque rura
Præfluit auro.
Pauperes olim coluisse sedes
Læta, nunc magnas habitare stellas,
Inter & gyros, & cunctis inter
Sidera mundi,

Iam nunc emeritos ſolue iugo boues,
Iam nunc nobilium colla Quiritium
Æqui flecte memor, parcus & abſtinens
Romani pater Imperi.
Fortunæ memores nunc, age, victimas
Iuſto mitte Ioui. quæ modò mugiit
Sacris Pontificum digna ſecuribus
Aras illinet hoſtia.
Numquam puniceis hiſpida crinibus
Martis belligerâ pendula fraxino
Auri deciduis veſtierat iubis
Graium pellis Iaſona,
Si non difficiles imperij boues
Egiſſet dominâ vertere dexterâ
Ferratis chalybum ſaucia dentibus
Colchi littora Phaſidis.
Quanquam fulmineo pectoris halitu
Sorberent animoſum agricolam boues,
Et fumi fluuium & noctis inhoſpita
Circum nubila funderent.
Necquicquam viridûm è ſemine dentium
Bellator iaculis campus inhorruit,
Et latè peperit caſtra virentibus
Chriſtatus galeis ager.
Quippe ad Theſſalici fulgur acinacis,
Natali immoriens occubuit metu
Tempeſtas peditum, & denſa micantium
Haſtarum interiit ſeges.

Exuberantis flumina dexteræ
Per sacra Musarum refundit
Atria, Palladiosque postes.
At non, vt olim fabula pauperes
Ditauit agros: dum pretio grauis
Aurique tempestate diues,
Nobilium pater vnionum
Ganges auaro gemmea septies
Tributa soluit Nereïdum patri,
Ripasque miranteisque campos
Mygdoniæ lauit amne gazæ.
Hinc illa magnæ regia Palladis,
Fastigiatis Pyramidum iugis,
Æqua leuabit inuidendum
Mole caput, famulumque Musis
Prætexet Albim: quæ procul exsulem
Phœbum seueræ saltibus Atticæ,
Cirrhâque, & vmbrosis reductum
Thessaliæ reuocabit antris.
Sic ille Gallus scilicet Hercules
Plebem sonantûm colligat aureo
Nexu catenarum, & reuinctâ
Attonitum trahit aure vulgus:
Dulcique rerum defluus agmine,
Ludit recusis in pretium sonis.
Aurumque, & in vulgum caducas
Flumineo ruit ore gemmas.

Non vſitatæ monſtra proteruiæ
Strauiſſe latè. te Nemees iuga
Dignatur Alcides, & Argis,
Et domitâ tibi cedit Idâ.
Non ille quanquam colla minantium
Fumoſque & igneis, contudit anguium,
Criſtaſque, & immaneis hiatus
Fulmineo tremefecit ictu:
Quanquam gelati marmora Nerei,
Surdiſque mutum littoribus mare
Emenſus: arcanæ refregit
Regna Stygis, pedicaſque captis
Iniecit vmbris immiſerabilis
Prædator Orci: cùm ſpolio priùs
Tauriſque, & inſani Leonis
Mœnalias decoraſſet ornos:
Non ille quanquam tranſtulit aureo
Scalpenda cælo prælia, quæ procùl
Eoſque & Auroræ rubentis
Regna legant, mediiſque Veſper
Miretur aſtris: non tibi debitæ,
Auguſte Cæſar, reddat adoreæ
Palmas, triumphalemque laurum, &
Populei diadema ſerti,
Te pronùs ambit flumine ſupplici
Rhenuſque & Albis. Te refluus ſonat
Tibiſcus, & latè receptâ
Danubius tibi ſeruit vndâ:
Te bellicoſus Thermodoontij

or Hebri : te sibi destinat
; Eurotas. & asper
;s Achelóus hastis :
ris mœnia Daciæ,
ber horret : te genibus minor
, repercussisque lætum
i crepuêre parmis :
i littora Bosphori,
ie canum frigore Caspium,
ius, & læuis Scamandri,
gi pauet vnda Xanthi.

VBLIVM MEMMIVM.

umana breuitatem benefactis extendendam esse.

ODE II.

git canas modò bruma valleis,
vicinos iaculante monteis
ursum, tibi cùm niuosæ
Bruma senectæ
'eris cecidit pruinis,
iunquam, cita fugit Æstas,
tumnus, fugient propinqui
Tempora Veris:
igus, capitique cani
arebunt, neque multa nardus,
n gratum repetita dement
Serta colorem,

Vna quem nobis dederat iuuentus,
Vna te nobis rapiet senectus:
Sed potes, PVBLI, geminare magnâ
Secula famâ.
, Quem sui raptum gemuêre ciues,
, Hic diu vixit, sibi quisque Famam
, Scribat hæredem. Rapiunt auaræ
Cætera Lunæ.

AD D. VIRGINEM MATREM.

Cum illi templum Ioannes Caro Chodkeuicius signa contra Osman Byzantinum Imperatorem moturus strueret.

ODE III.

HVc ô beatis septa cohortibus
Regina mundi, sidereos, age,
Molire passus, huc curuli
Nube super, Zephyroque præpes
Descende, sacri conscia liminis:
Quà dedicatis te Samogitia
Dignatur aris, & patronæ
Thuricremi famulantur ignes:
Neu vota Virgo temne vocantium,

anquam micantûm regia siderum.
næque, Lauterique sedes
matico potior metallo:
quam niuosi ciuis Enipei
non auaris ornet adoreis,
emque miretur superbis
iochus radiare tectis:
supinis præcipitem rotis
m recliues Americi videat?
ui sub Eois renatum
iciunt remeare cunis.
s? an me ludit amabilis
go Diuæ? iam videor pios
lire plausus, & sonanteis
ulcum per inane currus
isque fumos, & nebulæ globum
serenas rumpere copias.
oque florenteis, & igni, &
ilibus radiorum acutis:
que nimbum lucis, & igneas
u rotarum, feruere semitas,
tosque, & obluctata longo
ila dissiluisse sulco, &
densis agmina desuper
re gyris, non sine siderum
, renidentisque cæli,
cauas iaculante nubeis.
is? O quas prætereuntium
asque, cantusque audio nubium?

Io, triumphe: ter procellæ,
Ter liquidæ crepuêre flammæ.
Io, triumphe: ter reſonabilis
Reſpondit Echo: ter Samogitiæ
Saltus, ſupinatæque valles,
Et trepidæ ſonuêre ſyluæ.
O ergò noſtris præſes habebitur
Regina terris: ite, recentibus
Stipate donis, & precatu
Indigetem celebrate Diuam.

AD FERDINANDVM Cæſarem Auguſtum.

ODE IV.

IAm minax Albis, domituſque latè
Rhenus aſſertâ famulatur vndâ:
Iam fluunt pronis tibi regna FERDI-
NANDE tributis.
Turma pugnaces populata Dacos
Hauſit imbellem galeis Tibiſcum,
Feſſa bellorum, pauidúmque telis
Sepijt Iſtrum.
Ille terrarum fragor, ille magnæ
Fulmen Europæ, Scythici tremendus
Arbiter ponti, piger obſoletis
Abſtinet armis.

Et nimbos volucrum fundere crinium:
Addes & teretes pedum
Suras non humilem lambere Cynthiam:
Et sutas chlamydum faces,
Indutique togam Solis amabili
Emirabere fistulâ:
Donec virgineis laudibus, & suis
Placatus resecet moras
Et currum madidis flectat ab Indijs.

AD D. VIRGINEM MATREM.

Cùm illi dicata nauis in Indiam soluerer.

ODE VI.

Diua ventorum pelagisque præses,
Quæ laboranteis super alta naueis
Summoues saxis, vteroque Nerei
Eripis imo.
Si tibi moti cadit ira ponti,
Cùm Thetis molleis imitata somnos
Sternitur latè, bibulisque se re-
clinat arenis:
Mercium felix tua nauis esto,
Quæ per vndanteis tibi læta fluctus
Floribus remos, hilarique proram
Fronde coronat.

Illa seu primos aditura Seras;
Siue longinquas Orientis oras:
Proferet late tua fabuloso
Nomina mundo.

AD APOLLINEM.

Magnificentiam Cæsarianæ liberalitatis ab illo cani oportere.

ODE VII.

QVis litterati munera Cæsaris,
Fusasque pronâ diuitias manu,
Et tecta, quæ pecuniarum
Auriferis micuêre nimbis,
Laboriosi carminis arbiter
Æternet! O qui sacra biuerticis
Delubra Parnassi, & canorum
Imperiis Helicona frenas:
Expergefactis ad sonitum lyris,
Vndantis auri flumina concine,
Quæ fusa Ferdinandianis
Per populos abiêre riuis.
Non curiosis ille ligonibus
Euisceratæ collibus Indiæ,
Aut emedullato Liburnis
Montibus insidiatur auro,
Vsque rerum, non opibus potens;

Et nimbos volucrum fundere crinium:
Addes & tereteis pedum
Suras non humilem lambere Cynthiam:
Et sutas chlamydum faces,
Indutique togam Solis amabili
Emirabere fistulâ:
Donec virgineis laudibus, & suis
Placatus resecet moras
Et currum madidis flectat ab Indijs.

AD D. VIRGINEM MATREM.

Cùm illi dicata nauis in Indiam soluerét.

ODE VI.

Diua ventorum pelagisque præses,
Quæ laborantei super alta naueis
Summoues saxis, vteroque Nerei
Eripis imo.
Si tibi moti cadit ira ponti,
Cùm Thetis molleis imitata somnos
Sternitur latè, bibulisque se re-
clinat arenis:
Mercium felix tua nauis esto,
Quæ per vndanteis tibi læta fluctus
Floribus remos, hilarique proram
Fronde coronat.

Iam nunc emeritos solue iugo boues,
Iam nunc nobilium colla Quiritium
Æqui flecte memor, parcus & abstinens
Romani pater Imperi.
Fortunæ memores nunc, age, victimas
Iusto mitte Ioui. quæ modò mugiit
Sacris Pontificum digna securibus
Aras illinet hostia.
Numquam puniceis hispida crinibus
Martis belligerâ pendula fraxino
Auri deciduis vestierat iubis
Graium pellis Iasona,
Si non difficiles imperij boues
Egisset dominâ vertere dexterâ
Ferratis chalybum saucia dentibus
Colchi littora Phasidis.
Quanquam fulmineo pectoris halitu
Sorberent animosum agricolam boues,
Et fumi fluuium & noctis inhospita
Circum nubila funderent.
Necquicquam viridùm è semine dentium
Bellator iaculis campus inhorruit,
Et latè peperit castra virentibus
Christatus galeis ager.
Quippe ad Thessalici fulgur acinacis,
Natali immoriens occubuit metu
Tempestas peditum, & densa micantium
Hastarum interiit seges.

MATTHIÆ CASIMIRI ARBIEVII SOCIETATIS IESV, LYRICORVM LIBER SECVNDVS.

Ad Ferdinandum II. Cæsarem Augustum.

ODE I.

Cùm Thracum copia excessissent è Pannoniæ finibus.

QVæ regna, vel quæ dissociabili
Secreta tellus æquore, quæ domus
Eurique, & Arctoi Bootæ
Cæsarei sonitum triumphi
Sciuit? O quà Rumor eburneis
Genteisque, & vrbeis præuehitur rotis,
Audite Cæsar, te superbæ
Herculeas superasse laudes
Flêre Thebæ: te tumidus procul
Formidolosi laudibus Herculis
Plorauit Hebrus: te frementes
Arcadiæ gemuêre valles,

Suſpirat tacitis aura Fauonijs,
Te noctis vigiles, te mihi viuidis
Signant ſidera nutibus:

AD IOAN. STEPHANV MENOCHIVM RECTOREM Collegij Romani SOCIET. IESV.

Cùm Libros de Principum inſtitutione in lucem edidiſſet.

ODE X.

QValis vbi Phrygiâ Iouis armiger educi
Audax hiulci fulminis ſatelles,
Vere nouo teneras Aquilonibus experitur ala
Terraſque neſcit immemorque nidi.
Magna patris relegit veſtigia fulminumque l
Circumtonanteis viſit officinas,
Euincitque Notos, & inertibus euenit pruinis
Cæloque tenſos nauigat per imbreis:
Talis inaſſueto circumuagus ingeni volatū,
Doctus paternæ ſtrenuuſque pennæ.
Celſa ſuper procerum pallátia, deſpicitque te
Summaſque rerum peruagaris arceis.
Quaq; Pater dubijs populos, ſuper immoratus
Leges ſuperbis diuidit Tyrannis:
Hàc neque conſilij, neque degener ingeni ſec

Regnator Hebri: te sibi destinat
Peltatus Eurotas. & asper
Argolicis Achelóus hastis:
Te militaris mœnia Daciæ,
Te Cimber horret: te genibus minor
Brennus, repercussisque lætùm
Vindelici crepuêre parmis:
Te belluosi littora Bosphori,
Multoque canum frigore Caspium,
Te Cydnus, & læuis Scamandri,
Te refugi pauet vnda Xanthi.

AD PVBLIVM MEMMIVM.

Vitæ humanæ breuitatem benefactis extendendam esse.

ODE II.

QVæ tegit canas modò bruma valleis,
, Sole vicinos iaculante monteis
, Deteget rursum, tibi cùm niuosæ
, Bruma senectæ
, In caput seris cecidit pruinis,
, Decidet nunquam. cita fugit Æstas,
, Fugit Autumnus, fugient propinqui
, Tempora Veris:
, At tibi frigus, capitique cani
, Semper hærebunt, neque multa nardus,
, Nec parùm gratum repetita dement
, Serta colorem,

Ferrea paciferum qui secula digerant in aurum
Mundique pronas fulciant ruinas.
Et Tiberi Gangen, & Gadibus afferant Hydaspe
Et regna primo differant Eoo.
Quorum sponte fluens sub fœdera militaris Iste
Rumpat tenaceis Bosphoro catenas.
Quos neque fulmineâ de pectoris emouebit ar
Inane regni purpuræque fulgur:
Nec quæ dispositis toga luxuriosior lapillis
Furto pudentis erubescit ostri:
Nec solium, nec quæ manus imperiosiore scept
Mœstæ minatur, annuitque plebi.
Hæc adeò longi cùm perleget otij sequester
Vrsinus, almi prima cura Phœbi:
Tristibus ignotum te non sinet immori tenebr
Sed te futuro consecrabit æuo
Temporis egressum ludibria, turbinesq; rerum,
Caliginosi sæua iura lethi.

AD ANDREAM RVDOMINA
E SOCIET. IESV.

Cùm Româ in Lusitaniam abiret in India nauigaturus.

ODE XI.

Ergò minaci credulus Africo,
Tumultuosi marmora Nerei,
Pugnasque ventorum, & tyrannos

Æoliæ ſuperabis aulæ?
Nec te marinæ torua licentiæ
Imago terret? nec timor æquoris
Enauigandus, nec proteruis
Ille frequens equitatus Euris?
Sed contumaceis Æoliæ minas,
Iramque ponti ſpernis, & obuios
Mundi furores irretortâ
Fronte ſubis ſimilique vultu.
Quo feriantis mœnia Tuſculi,
Aut otioſi iuger a Tiburis
Perambulaturus ſubibas
Egelidos Anienis amneis?
Hoc ore motæ dira proteruia
Subſidet vndæ iam video procul
Ad littus acclinata leni
Æquora decubuiſſe ſomno,
Et dormientis flamina Nerei
Spirare pacem, ſcinde tenacium
Moras rudentum: perge claſſem
Veliuolis animare ventis.
REGINA terrarum & pelagi potens
Formidoloſos diriuet obices
Periculorum nec ſiniſtris
Ire dabit ſua fata velis.

Illa seu primos aditura Seras;
Siue longinquas Orientis oras:
Proferet latè tua fabuloso
Nomina mundo.

AD APOLLINEM.

Magnificentiam Cæsarianæ liberalitatis ab illo cani oportere.

ODE VII.

QVis litterati munera Cæsaris,
Fusasque pronâ diuitias manu,
Et tecta, quæ pecuniarum
Auriferis micuêre nimbis,
Laboriosi carminis arbiter
Æternet! O qui sacra biuerticis
Delubra Parnassi, & canorum
Imperiis Helicona frenas:
Expergefactis ad sonitum lyris,
Vndantis auri flumina concine,
Quæ fusa Ferdinandianis
Per populos abiêre riuis.
Non curiosis ille ligonibus
Euisceratæ collibus Indiæ,
Aut emedullato Liburnis
Montibus insidiatur auro,
Vsuque rerum, non opibus potens;

Plangit littora Tauricæ.
Hic dulci ſcopulos carmine colligam,
Hic Graiæ prece tibiæ
Aram de medijs ſurgere rupibus
Suadebo, duce me retrò
Deſcendent reſonis marmora collibus,
Et longo procul ordine,
Arrepent Parijs ſaxa laboribus:
Muſæamque pati manum
Inſcribique volent, & memores tui
SIGISMVNDE, ferent notas.
Sculpêris volucri protetere impetu
Threſſæ cornua Cynthiæ.
Scalpemus gemini fulmina prælij,
Scalpemus refugum Geten
Et captum niueis Nerea vinculis.
Huc & nocte bis & die
Lectarum venient agminà Virginum,
Et latè violis humum,
Aramque & folio Solis, & aureis
Pingent marmora lilijs
Nos & manè ter, & veſpere ter ſacrâ
Circùm valle ſedebimus.
Hic viuis dabimus ceſpitibus ſuper
Verbenas, & clenna,
Sacris thura facis, & rude ſutili
Nectemus philyrâ caput.
Dicemus ter io: ter recinent io
Canæ littora Thraciæ:

Et victos iterùm carmine Concanos,
Et plausus, & ouantia
Permistis dabimus claſsica tympanis.

AD GERMANIAM.
Ciuili bello ardentem.

ODE XIII.

QVid iuuat densis glomerata turmis
Bella ciuili tonuiſſe clade?
Quid iuuat latè maduiſſe pingueis
Sanguine campos?
Tela Threiſsis potiora pugnis,
Tela Germani cohibete, tela:
Tela molitur noua peruicacem
Cæsar in hostem.
Parcus irarum, modicuſque ferri
Lenis in ciues, ſine cæde fuſos
Thracas & victos ſine clade Cæſar
Sternet Alanos.
Pone crudelis ſimulachra lethi,
Deme loricas, pharetraſque Rhæte.
Mollibus flectit ſua regna Ferdi-
nandus habenis.
Seruit extremi tibi potor Iſtri,
Cæſar irati moderator orbis:
Te repercuſsis agilis Sicamber
Concrepat armis:

Condito

ɔ mitis, placidusque ferro
ingentes senij ruinas
& prono fugitiua ducit
Otia mundo.
oblitus, calidæque rixæ
bliquo iuga vomer vnco:
x olim, modò iustus agrum
Demetit ensis.
stratis resupina cristis,
vernis resonat querelis,
lorum: sociant maritas
Scuta columbas.
m Solis comitata currum
r latas spatiata terras,
ois, doceatque feros
Nomen Iberos.
)acos acuisse tela,
rmanis inimica telis:
ontos & iniqua pilis
Pila rotari.
leni rapiente curru
insonti fera corda succo:
t contos, & iniqua pilis
Pila recondet.

Et victos iterùm carmine Concanc
Et plausus, & ouantia
Permistis dabimus classica tympan

AD GERMANIA
Ciuili bello ardentem.

ODE XIII.

QVid iuuat densis glomerata turm
Bella ciuili tonuisse clade?
Quid iuuat latè maduisse pingueis
Sanguine campos?
Tela Threissis potiora pugnis,
Tela Germani cohibete, tela:
Tela molitur noua peruicacem
Cæsar in hostem.
Parcus irarum, modicusque ferri
Lenis in ciues, sine cæde fusos
Thracas & victos sine clade Cæsar
Sternet Alanos.
Pone crudelis simulachra lethi,
Deme loricas, pharetrasque Rhæte.
Mollibus flectit sua regna Ferdi-
nandus habenis.
Seruit extremi tibi potor Istr
Cæsar irati moderator orbi
Te repercussis agilis Sic
Concrep

Nomen ...
... pilis
Pila ...
... corda facco
iniqua pilis
la recondet.

... *IS*

... *tit,*

... *filie,*

... cor;

... 3

DIRÆ IN HERO

ODE XIV.

DEuota ſacræ progenies domus!
Fatale monſtrum! prodigialium
Monſtrum parentum! ſeu Liby
Caucaſeis lea pauit antris,
Seu te maligno ſidere barbarus
Getes maritâ tigride prodidit,
Furoris hæredem paterni:
Siue gregis populator Afri
Nudum ſub alto deſtituit iugo:
Seu belluoſis fluctibus exſpuit
Irata tempeſtas nocentem
Alitibuſque feriſque prædam:
Tuo ſeueras pectore marmora
Duxêre venas, marmora rupibus
Deciſa, quas Getula cælebs
Deucalio ſuper arua iecit:
Te ſede primùm liuida regiâ
Megæra fixit: Tyſiphone dedit
Sceptrum cruentandum, feræque
Impoſuit diadema fronti &
Regale nuper cùm premeres ebur,
Ad ſedit altis fulta curulibus,
Et per Palæſtinos Tyrannis
Explicuit ſua ſigna campos.

Tremensque & atrum sanguineâ manu
Telum coruscans, secum Odia,& Minas,
Cædemque, & insanos Tumultus,
Funeraque, & populorum iniquas
Strages, & indignum excidium retrò
Lactentis æui traxit, & inclyta
Regnorum, inexhaustasque longis
Cladibus euacuauit vrbeis.
Illam & parentum dira gementium
Lamenta, Questusque, & Gemitus retrò,
Luctusque vicatim secuti, &
Irriguis Lachrymæ cateruis.
Quòd si caducis decidit amnibus
Præsagus imber, quid pluuias sequi
Cunctantur vltrices procellæ,
Et volucrum strepitu quadrigarum.
Incussus æther pigra tonitrua, &
Immugientûm fulmina nubium
Compescit, indulgentque metæ
Aërijs vaga tela pennis?
At nil trisulcis Acroceraunia
Deiecta flammis, nil Rhodopes iugum,
Quassæúe peccauêre cautes
Æmathiæ, nisi fortè dirum
Inominatis marmora partubus
Fudêre monstrum: rumpite, rumpite
Monteisque, fœcundasque Regum
Fulmina præcipitate rupeis.
Exspiret auras. Occidat, occiddat

Funeſtus, exſecrabilis, efferus
Sector, crematurámque taxum
Ipſe ſuper, cumulúmque regni:
Summum cadauer fumet, & aëra,
Cælúmque diro liberet halitu,
Fatale monſtrum, diſſidentûm
Ludibrium Furiarum, & Orci.
Perrumpe tractus impenetrabileis
Ignaua tellus, de ſuper arduâ
Voluente ſaxorum ruinâ:
Quam pelagus ſuper & refuſis
Bis terque Nereus Syrtibus inſonet.
Audimur, ingens ſidera verberat,
Spumamque, lymumque, & rapaceis
Oceanus glomerauit vndas.
Iam nutat æther, iam barathrum propè,
Vaſtiſque campi diſſidijs hiant.
Iam fractus illabetur orbis
Sacrilego capiti. i, profunda
Inexpiato pollue Tartara
Tyranne letho: ſolus & igneum
Inſume Cocytum, & frementem
Sulphureis Acheronta ripis.

X SACRO SALOMONIS EPITHALAMEO:

Fulcite me floribus, stipate me malis; quia amore langueo.

Adiuro vos, filiæ Hierusalem, ne excitetis, neque euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.

ce iste venit, saliens in montibus, transiliẽs colles. Similis est dilectus meus capreæ, hinnuloque ceruorum.

ODE XV.

ME stipate rosarijs,
Me fulcite crocis, me violarijs,
vallate Cydonijs.
Me canis, sociæ, spargite lilijs:
m visi mora Numinis
Mi sacris animam torret in ignibus.
s ô, vos ego filiæ
Cælestis Solymæ: vos Galatidides,
s ô per capreas ego
Erranteisque iugis hinnuleos precor;
quiqui genus Isaci,

Quæ ſaltus Libani, quæ viridem vago
Carmelum pede viſitis,
Nymphæ nobilium gloria montium:
Ne vexate tenacibus
Acclinem violis: neu ſtrepitu pedum,
Neu plauſæ ſonitu manus
Pacem ſolliciti rumpite ſomnij:
Donec Sponſa ſuo leues
Somnos ex oculis pollice terſerit,
Donec Lucifer aureus
Rerum paciferum ruperit otium.
Summis ecce venit iugis
Formoſæ ſoboles matris, & vnicæ
Formoſi ſoboles patris.
Syluarumque ſuper colla comantium, &
Intonſum Libani caput,
Magnorumque ſalit terga cacuminũ, ac
Proceras nemorum domos
Prono tranſiliens præterit impetu:
Veloci ſimilis capræ,
Quæ viſis humili in valle leonibus,
Per prærupta, per ardua
Sublimi volucris fertur anhelitu.

D. D. VIRGINEM MATREM

Cùm fame, bello, cœlique intemperie laboraret Polonia.

ODE XVI.

Vrei regina VIRAGO cœli,
Mæsiæ valleis, Hypanimque latè
ibium curru super, & niuosis
Vise quadrigis;
reus tecum Puer, & coruscis
reæ pennis properent cateruæ:
Salus, & Pax, & aperta pando
Copia cornu.

D CLAVDIVM RVFVM

Sibi sepulchra & tumulos Regum scholam esse.

ODE XVII.

On me Democriti sales,
Non me Cecropij porticus atrij;
n percussa docentium
)electant calidis pulpita iurgijs,
quæ pectoris impotens

Clamosi celebrat turba Panætij:
Vel quæ Pythagoræ senis
Doctâ tusse crepant: me veterum frequens
Memphis Pyramidum docet,
Me pressæ tumulo lachryma gloriæ:
Me proiecta iacentium
Passim per populos busta Quiritium,
Et vilis Zephyro iocus
Iactati cineres, & procerum rogi,
Fumantumque cadauera
Regnorum tacito, RVFE, silentio
Mœstum multa monent, mihi
Pompeij gelido sub Ioue segreges
Artus, & lachrymæ carens,
Desertoque vagum littore funus, &
Magni nominis indigum
Corpus, magniloqui verba Panætij
Compensat breuiùs, neque
Regeles patitur quærere copias.
Nolim Pierijs macer
Insudare libris: aut tacito vigil
Impallescere Socrati:
Si Regum titulos, & tumulis super
Fulgentem premo gloriam, &
Calco nobilium nomina Cæsarum.

AD FAMAN
LAVDES LADISLAI, *Principis Poloniæ Sueciæque ab illâ cani oportere.*

ODE XVIII.

AGe picti moderatrix Dea mundi,
Quate pulso titubanteis pede nimbos;
Age, claras famulantũ quate pennas Aqui-
lacialis rege currum Cynosuræ, (lonum,
Cata spissos super imbreis equitare,
Simul Euros animauit generoso tuba cornu,
'ibi plausus populari vagus aurâ,
Tibi pulchræ sociali vice Laudes:
Famulantur salientûm comitatu chorearum;
ibi septem Tiberinæ iuga ripæ
Saliari cita gyro glomerantur;
Tibi longus per apricum salit ordo thyasorum.
ge, sacrum glacialis iubar Vrsæ
Cane Medis, cane flauis Agathyrsis,
Cilicumque & pharetratis Nasamonum cane
ibi,Princeps,opulenti liquor Hermi (turmis,
Graue nomen fluuiali linet auro;
Tibi carmen pretiosâ perarabit Tagus vrnâ.

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVII SOCIETATIS IESV LYRICORVM LIBER TERTIVS.

AD FRANCISCVM CAR-dinalem Barberinum.

VRBANI VIII. Pont. Opt. Max. fratris filium.

ODE I.

ABsiste vulgus, nil humili iuuat
Cantare buxo, nil popularibus
Neruis, verecundóque functum
Barbiton ingeminare cantu.
Te Vaticanæ sidus adoreæ,
FRANCISCE, dicam; Te niueis super
Cunis ligustrorum reclinem
Pulcher honos, croceóque Phœbus
Perfudit imbri. te roseus Pudor,
Virtusque primùm non pueriliter
Ris êre nascentem, & supinis
Lilia supposuêre membris.

iocoso murmure garrulus
:imis verba leporibus,
sque vagitus ab ipsis
:ris edidicisse Musis.
aducis ningere lilijs
ruinas, & violaria, &
rosetorum proteruo-
:rum cecidisse nimbo.
seueri flumina Liberi
credunt, mellaque Dardanos
per vicos, & vrbem
bus secuisse riuis;
ie vernæ munere copiæ
ybrin, & virides procùl
e per ripam tapetas,
trios Aniene fonteis
llocuto lenè cadentibus
lymphis, ite loquacibus
na camporum fluentis:
ouos iterate lusus:
ainno molliter herbidas
e ripas, nascitur, & viri
as, illimisque morum
uæ fluit amne vitæ
amœnæ flumen Etruriæ;
ofundi feruidus ingeni,
ique virtutum, & Latinis
uet sata læta campis:
fusum tempus, & aurei

Latè per vrbeis flumina ſeculi
Diffundet, & regnata paruo
Rura Ioui, reſideſque glebas.
Deliberato vomeris otio,
Bacchoque & albis frugibus induet:
Ripaſque, miranteiſque ſyluas
Heſperiæ linet amne gazæ.

AD D. MAGDALENAM
Christi necem deflentem.
ODE II.

CVm tu MAGDALA liuidam
Christi cæſariem, cùm malè pendula
Spectas brachia, prô tibi
Pectus non ſolitis feruet amoribus!
Non es, qualis eras: tibi
Non mens ſemianimis reſtat in artubus:
Non fronti teneræ niues,
Non viuax roſeis purpura vultibus,
Non notus ſupereſt color.
Sed mors marmoreis pingitur in genis,
Et vitæ gracilis via
Exili tacitè ſpirat anhelitu.
Non, me ſi ſatis audias,
Plores perpetuùm triſtia, tertia
Cùm lucem reuehet dies,
Mutati referet munera gaudij.
Nam quæ ſole caret duplex
Ridebit geminis tertia ſolibus.

) FRANCISCVM CARDINALEM BARBERINVM.

mentiâ potissimum Principes ornari.

ODE III.

Elix, qui dubio forte caput supposuit Ioui,
Nutantique polo : nec trepidâ sceptra tenet
manu ,
sperat cupidus, sed fruitur; nec pauidus tenet,
securus habet. Tu modici lenior imperî ,
lausum tacitæ plebis emes, nec miserabileis
ides lacrymas nobilium cæde Quiritium ;
stus populi clarat amor, cætera diffluent ,
vno veniet diues opum copia flumine.

D EGNATIVM NOLLIVM.

quo semper , rectoque animo aduersus Fortunæ inconstantiam standum esse.

ODE IV.

è te molli vehet aura vento ,
ue non planis agitabit vndis ;
: Fortunam , dubiasque NOLLI ,
Lude per artes.
it ? vultum generosus aufer ,
rit ? dulci refer ora risu :
, & semper tuus esse quouis
Disce tumultu.

Ipſe te clauſam modereris vrbem
Conſul aut Cæſar: quoties minantûm
Turba Fatorum quatient ſerenam
Pectoris arcem.
Cùm leues viſent tua tecta Caſus,
Lætus occurres: præeunte luctu
Fauſtitas & Pax ſubeunt eoſdem
Sæpè penates.
, Dextra ſors omnis gerit hoc ſiniſtrum;
, Quòd facit molleis: habet hoc ſiniſtra
, Proſperum, quæ nunc ferit, imminenteis
, Durat in ictus
, Ille qui longus fuit, eſſe magnus
, Deſinit mœror: facilem ferendo
, Tinge Fortunam: leuis eſſe longo
Diſcit ab vſu,

AD PVBLIVM MVNATIVM.

Mœrorem animi colloquijs & cœtibus amicorum temperandum eſſe.

ODE V.

SI quæ iuuabit dicere ſaucium,
Permitte, PVBLI, compoſitam malè
Loqui cicatricem, & latentes
Parce animo ſepelire curas.
Secura ferri robora, ſæpiùs

igis subruit : & super
syluarum caducum
onus ; nemorumque famam
rentem, quam tonitru leui
fauillâ lambere gestiit
. Te longus silendi
mor , facilesque luctus
dullas, fugerit ocyùs
antem visere iusseris
micorum, & loquacem
bus euacuâris iram ;
erendo definimus queri ,
fletu lacryma perditur :
rtis æquè , si per omnes
volat , residetque ramos,
iicis perdit in auribus ,
e semper diuiditur dolor ,
lta permissus vagari
ra, nec rediisse quondam
iperbit. Vise sodalium
rdis sic temerè iace
herbarum lacertis ,
riæ leue murmur Hallæ,

D MARCVM SILICERNIV.

Veras esse diuitias, quæ à bonis animi petuntur.

ODE VI.

Vnquam præcipiti credulus aleæ
Cum fatis auidas composui manus,
aecum taciti fœdere prælij
Æquâ pace quiescerent.
d Fortuna ferat crastina, nesciam,
es ipse mei. Quas dedit, auferet,
auellet opes, quæ procùl extimo
Semotæ spatio iacent.
e possunt adimi non mea credidi,
iquam pauperior, si meus integer.
num es, MARCE, tibi, si benè de tuis
Vectigalia censibus.
a te numeres, pars animi latet
ens, diuitibus latior Indijs,
non ter spatio longiùs annuo
Itur nauibus aut equis.
mens assiduum visitur in diem
pes sæpè sui, non ebur, aut nouas
catura dapes, ipsa sui satis
Diues, si sibi cernitur.

In turpem seculi Auaritiam.

ODE VII.

Rustrà querelis & gemitu parùm
Deliberato fleuimus arcium
Portas, & emunita sæuo
Mœnia procubuisse ferro.
ot ciuitatum clade super parùm
:ccauit ensis, quando labantium
Infirma murorum, reperto
Oppida suffodiuntur auro.
ıeu! secundum militis ad latus
:imus resedit sedulus artium
Fossor pudendarum, & decoros
Explicuit sine sole vultus
icina iuxta pocula lætior!
essêre seruis tela ligonibus!
Plebeius, (heu nefas!) equestri
Malleus associatur hastæ!
ix ipsa bello deterior subit
ùm vilis auri belligeras amor
Pacarit iras, & repensis
Prælia detonuêre nummis.
ıgnare dignos sole palàm duces
elant opacæ nobilis obsides
Auri cauernæ, iam caduci
Desuper intremuêre colles:
'ollunt adeso iam dubiæ solo

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVII SOCIETATIS IESV LYRICORVM

LIBER TERTIVS.

AD FRANCISCVM CARdinalem Barberinum. VRBANI VIII. Pont. Opt. Max. fratris filium.

ODE I.

ABsiste vulgus, nil humili iuuat
Cantare buxo, nil popularibus
Neruis, verecundóque functum
Barbiton ingeminare cantu.
Te Vaticanæ sidus adoreæ,
FRANCISCE, dicam; Te niueis super
Cunis ligustrorum reclinem
Pulcher honos, croceóque Phœbus
Perfudit imbri. te roseus Pudor,
Virtusque primùm non pueriliter
Ris ére nascentem, & supinis
Lilia supposuêre membris.

Nolis cæruleas Sarmatiæ domos,
Et canæ iuga Russiæ
Intentata mihi, dum Zephyri vocant,
Et siccæ nimiùm viæ:
Non frustrà properis imposuit rotis
Currus Iapeti genus,
Et terram pauidos linquere nauitas
Pictis non sine carbasis.
Remorum celeri populit agmine:
Non frustrà patiens equi
Se sternit mediis trames in Alpibus.
Magno dignum iter Hercule,
Naturæ ingenium struxit, idoneis
Dimensum iuga passibus.
Quà se præcipiti gloria vertice
Lasso ostenderet Herculi;
Dignatusquè sequi pergeret Annibal;
Regnumque ac Libycos manu
Attollens pòpulos Æoliam super;
Et tristes nebulis domos
Armatam Italiæ infunderet Africam.
Non soli loca quærimus;
, Nusquam fixa satis Pergama transeunt,
, Teucrique & Dolopes migrant,
, Mutant magna suas regna vices: nihil
, Perstat, quo genitum est, loco.
, Cùm primùm geniti matris inertia
, Terræ viscera rupimus,
, Moti particulam traximus ætheris:

Latè per vrbeis flumina fœculi
Diffundet, & regnata paruo
Rura Ioui, residesque glebas.
Deliberato vomeris otio,
Bacchoque & albis frugibus induet:
Ripasque, miranteisque syluas
Hesperiæ linet amne gazæ.

AD D. MAGDALENAM
Christi necem deflentem.

ODE II.

CVm tu MAGDALA liuidam
Christi cæsariem, cùm malè pendula
Spectas brachia, prô tibi
Pectus non solitis feruet amoribus!
Non es, qualis eras: tibi
Non mens semianimis restat in artubus:
Non fronti teneræ niues,
Non viuax roseis purpura vultibus,
Non notus superest color.
Sed mors marmoreis pingitur in genis,
Et vitæ gracilis via
Exili tacitè spirat anhelitu.
Non, me si satis audias,
Plores perpetuùm tristia, tertia
Cùm lucem reuehet dies,
Mutati referet munera gaudij.
Nam quæ sole caret duplex
Ridebit geminis tertia solibus.

FRANCISCVM CARDINALEM BARBERINVM.

ntiâ potissimum Principes ornari.

ODE III.

t, qui dubio forte caput suppofuit Ioui,
tantique polo: nec trepidâ sceptra tenet
nu,
tat cupidus, sed fruitur; nec pauidus tenet,
arus habet. Tu modici lenior imperî,
sum tacitæ plebis emes, nec miserabileis
s lacrymas nobilium cæde Quiritium;
s populi clarat amor, cætera diffluent,
veniet diues opum copia flumine.

EGNATIVM NOLLIVM.

to semper, rectoque animo aduersus
tunæ inconstantiam standum esse.

ODE IV.

e molli vehet aura vento,
non planis agitabit vndis;
rtunam, dubiasque NOLLI,
Lude per artes.
vultum generosus aufer,
dulci refer ora risu:
& semper tuus esse quouis
Disce tumultu.

Latè per vrbeis flumina fęculi
Diffundet, & regnata paruo
Rura Ioui, reſideſque glebas.
Deliberato vomeris otio,
Bacchoque & albis frugibus induet:
Ripaſque, miranteiſque ſyluas
Heſperiæ linet amne gazæ.

AD. D. MAGDALENAM *Christi necem deflentem.*

ODE II.

CVm tu MAGDALA liuidam
Christi cæſariem, cùm malè pendula
Spectas brachia, prô tibi
Pectus non ſolitis feruet amoribus!
Non es, qualis eras: tibi
Non mens ſemianimis reſtat in artubus:
Non fronti teneræ niues,
Non viuax roſeis purpura vultibus,
Non notus ſupereſt color.
Sed mors marmoreis pingitur in genis,
Et vitæ gracilis via
Exili tacitè ſpirat anhelitu.
Non, me ſi ſatis audias,
Plores perpetuùm triſtia, tertia
Cùm lucem reuehet dies,
Mutati referet munera gaudij.
Nam quæ ſole caret duplex
Ridebit geminis tertia ſolibus.

AD FRANCISCVM CARDINALEM BARBERINVM.

Clementiâ potissimum Principes ornari.

ODE III.

FElix, qui dubio sorte caput supposuit Ioui,
Nutantique polo: nec trepidâ sceptra tenet manu,
Nec sperat cupidus, sed fruitur; nec pauidus tenet,
Sed securus habet. Tu modici lenior imperî,
Nec plausum tacitæ plebis emes, nec miserabileis
[illegible]uendes lacrymas nobilium cæde Quiritium;
[illegible]e iustus populi clarat amor. cætera diffluent,
[illegible]oc vno veniet diues opum copia flumine.

AD EGNATIVM NOLLIVM.

Æquo semper, rectoque animo aduersus Fortunæ inconstantiam standum esse.

ODE IV.

[illegible]Iue te molli vehet aura vento,
[illegible] Siue non planis agitabit vndis;
[illegible]ince Fortunam, dubiasque NOLLI,
Lude per artes.
[illegible]ferit? vultum generosus aufer,
[illegible]euerit? dulci refer ora risu:
[illegible]olus, & semper tuus esse quouis
Disce tumultu.

AD HONOREM.

Cùm Franciſcus Barberinus ſacrâ purpu ab VRBANO VIII. Pont. Opt. Max. ornaretur.

ODE XIII.

TE clara Diuûm progenies, Honor,
Marſæ canemus carmine tibiæ:
Te meta votorum, & laboris
Dulce lucrum, volucriſque vitæ
Formoſa merces, te decorum patrem
Inter ſerenæ fulgura Gloriæ,
Lunæque, ſtellarumque cunas
Imbre ſuper radiorum, & auri
Virtus marito conſcia Numini
Effudit illuſtrem, & genialibus
Toris coronarum reclinem
Sidereâ religaſſe zonà, &
Non indecoræ ſidere purpuræ,
Grat æque riſu lucis, & oſculis
Miros anhelantem nitores
Celſa ſuper poſuiſſe ſceptra.
Et molle fertur faſcibus & mitris
Aptaſſe fulcrum: quas ſtipulæ modo
Prenſaſſe per ludum, & procaci

Diceris arripuisse dextrâ.
rorogati filia Temporis
nana Recti candida Veritas
Non erubescendis adurit
Ignibus, ingenuoque paruus
s honesto, feruidus ardua
are rerum, te patriæ parens
ranquilla libertas, Fidesque,
Et duplicis studiosa mundi,
erato quæ procul otio
ında veri tempora diuidit,
rcemque Causarum, & corusci
Præuehitur vaga regna Phœbi.
quæ propinquà clade superbior
let cruentis Diua periculis,
ıssare Fortunam duello, &
Per medias docet ire morteis.
n impotentûm exercitus imbrium
na aquarum rumpere prælia,
adas refringentemque flammas,
Attoniti pauet ira mundi.
on & æquo fœdere Comitas
temperato pectore conserit
ıltusque, tranquillamque morum
Temperiem, similemque vultum.
æstuosus gurges inhorruit
lis vndæ, cùm popularium
Æstu procellarum, & dolosâ
Carbasa diripiuntur vndâ:

Seu rauca vulgi murmura lenibus
Sedêre tonsis, cùm placidum sibi
Consensit æquor, te decoro
Nobilitas comitata gressu
Centum vetustas nectit origines,
Centumq; retrò per populos fluit
Ceris auorum: nec seueræ
Martis opes, Aquilæúe desunt,
Censusq; & almæ vulgus adoreæ
Anciliorum,& stemmatis, & togæ,
Fascesq;, lauriq;,& frementûm
Turba retrò Titulorum inaneis
Exercet auras, non sine Plausibus,
Famæq; & aureo Nominis essedo,
Quod turba mirantûm, & curule
Frenigerâ trahit aure vulgus.
Iamq; & virentis vere puertiæ
Malas amictum, purpureus simul
Autumnus irrepsit decoras
Flore genas, per aperta latè
Effulgurantûm culmina siderum
Effræna curru iungere fulmina,
Nubeisq; præteruectum & imbreis
Quadriiugis dare lora ventis
Miramur omnis turba minor pedum.
Supina curuo poplite ciuitas,
Votisq;, & obtutu sagaces
Puniceum iaculamur axem:
Vnde & coruscis oppida mœnibus

;; velis æquor, & insulis,
mq; turres barbarorum, &
nitas specularis vrbeis.
a ventorum, & pelagi grauem
cis iram, tu vaga siderum
illa frenas, tu fremențeis
s æquos, vigilesq; mundi
igneis: te penes Æquitas,
Tuscis iura securibus
tur: annosæq; Leges,
ueum sine cæde Iustum.
uppellex aurea, & asperi
tiaræ, te radiantium
coronarum, sereni
m apices, lituiq; circum
um sidera frontium,
fulgent, & diademata
que formosam diei
liam, opprobriumq; solis.
flauum lambere puluerem
:arum, & degeneri solum
cecidisse, & procacem
t humi posuisse vultum:
ausquam Diuitiæ sinu
& omnis turba Pecuniæ
do gemmarum, & refusi
pulos vagus imber auri.
ormentum ingenio admoues,
; dulcis nectare Gloriæ

Plerumque mulces: te feracem
Consilij, facilemque vendi
Emisse doctus circuit Ambitus,
Fucóque & albis, vestibus vnicè
Formosus, agnoscique duplex,
Et placidæ sine nube rugæ,
Risu serenæ frontis idoneus
Mirè sagacem fallere curiam,
Discrimen obscurum dolosis.
Artibus, ingenioque morum,
Spes mille circum nubibus insident,
Plenoque regnî pectore turbidùm
Bacchantur: at turpes Repulsa,
Et volucris fuga ridet auræ.
Te quanquã anhelantûm ignea siderũ
Suspirat ædes, Principis aureos
Inuise posteis, hîc ruinas
Imperij, seniúmque mundi
Curare solers desine tristium
Tandem querelarum, & potius sacrâ
Incude diffingas in aurum
Sæua Ducum, procerúmque tela.

AD APES BARBERINAS
Melleum venisse Seculum.

ODE XIV.

CIues Hymetti, gratus Atticæ lepos,
Virgineæ volucres,
Flauæque veris filiæ
Gratùm fluentis turba prædatrix thymi,
Nectaris artifices,
Bonæq; ruris hospitæ;
Laboriosis quid iuuat volatibus,
Crure tenus viridem
Per ambulare patriam;
Si BARBERINO delicata Principe
Secula melle fluunt,
Parata vobis secula?

AD SEIPSVM.

ODE XV.

QVid diu vanas feriente nubeis
Vota fallaci iaculamur arcu?
Quid loquor dudum mihi Consul ipse,
Ipse Senatus?
Ite mordaces procùl ite curæ,
Me vocat notis Helicon viretis,
Me sacrum lauri nemus, & canorum
Phocidos antrum.

O vbi molles Heliconis vmbræ,
O vbi Cydnus, violisq; pictum
Thespiæ rupis caput! O sonori
Flumina Pindi!
Me quis ad vestros Aquilo recessus,
Aut quis alatâ Zephijrus quadrigâ
Deferet fessum, gelidosq; Cirrhæ
Sistat ad amneis?
Vos mihi Romam, Phrygiisq; centum
Pendulas saxis simulatis ædes:
Vos Auentinum Capitoliiq; im-
mobile saxum:
Hìc vbi leui cecidêre musco
Virgines vndæ, vitreoq; garrit
Ore Clitumnus, mimiúmque labi
Sedulus Almon.
Hippocreneis abiêre riuis
Pegasi fontes, Aganippidúmquæ
Murmur, & tantus, & euntis agro
Copia lymphæ.
Alter hîc Lyris fugit, alter Vfens,
Alter illimi Thrasimenus amne
Trudit electrum, liquidôque Plaue
Voluitur auro.
Hîc ad Empusæ nemus, & virentem
Æsaris ripam studiosa florum
Aura colludens cumulo iocantis
Obstrepit vndæ.
Lenis hîc auræ tepor, hîc venustas,

nitor rerum, melióṙque cœli
tus, hîc plenis agitata manant
Gaudia ripis.
; sales compti; facilesque Risus,
: leuis circùm iocus, & decentes
tiæ plenos referunt resecto
Flore quasillos.
: mihi septèm meliùs renident
nuli colles, graciléſque venti
iùs perflant gelidam supini
Tyburis arcem.
lis ô sacri decus, ô magistrum
men, ô Graiæ fidicen Camœnæ
:be, si gestis procùl arduo de-
-scendere Cyntho.
ades longi mihi testis otî:
ie (nam me quis prohibet?) reposta
imprimis mihi, FVSCE, grati
Carmina Flacci.

AD TIBERIM.

m Beneficentiæ & Liberalitatis
VRBANI VIII. Pont. Opt. Max.
Symbolum fore.

ODE XVI.

siste precor, nec rapidæ regna licentiæ
iris temerè: neu Latij littora Nerei
nimio deciduus plauseris agmine.

Quid per plana, per abrupta, per imper
bricum
Vectigal domino deproperas Nereidum pa
Vrbani patulæ credideris flumina dexteræ
Tunc ſeu melle fluent, ſeu rutilis ſecula fo
Fies auriferis nobilior fabula Lydiis.

LAVDES FRANCISCI C dinalis Barberini.

ODE XVII.

Hic ille plenis Oceanus patet
Laudum carinis, ite loquacia
Per tranſtra, facundiſque Muſæ
Carmina deproperate remis,
O qui loquentis flamine ſibili.
Lenique ſacræ nubis anhelitu
Impellis antennas, Notorum
Alba ſuper volitare terga,
Doctus, procellas & biiuges celer
Frenare nimbos, huc age Delphicâ
Lauru, coronatamq; myrto
Pegaſcæ dominator vndæ
Inſcende puppim, quod timidi prius
Sulcemus æquor? quod pelagus ſitum
Fundóque virtutum, & refuſæ
Per populos maria alta famæ
Vates profundæ nauita gloriæ

Induisset ? illinc alta frementium
Moles procellarum, & proteruæ
Fluctibus intonuêre lymphæ.
Hæc illa parci nescia littoris,
Auara cæli, prodiga munerum
Bacchatur, & pecuniarum
Cæruleo pluit aura nimbo:
Hæc illa magni pectoris indoles
Sese ipsa rerum fluctibus erigit,
Curasq; & alternis natantem
Consiliis animum remiscet
Vindex auaræ fraudis, & abstinens
Lucrantis auro regna pecuniæ,
Rerumque prudens, nec cruentæ
Laudis iners, animique parca.
Hinc æstuantûm mota superbia
Subsedit vndarum, & procul arduum
Ad littus acclinata blando
Æquora decubuêre somno:
Hoc illud alti Principis otium
Clausum quieti vecte silentij:
Somniq; curarum, & labore
Empta quies, animiq; vesper
Longi repensus merce negotii:
Cùm dulcis inter claustra modestiæ
Sceptrumq;, & immensis reclinat
Regnum humeris, oneriq; parcit;
Obliuiosus dissipat Hesperus
Regum labores, damna fugacium

„ Plerumque curarum reponunt
„ Peruigiles sine nocte somni,
„ Aulæ nitorem cùm benè nesciæ
Texêre noctes nobilium simul
Pompam cateruarum retexit
Clara dies: rediêre curæ.

AD MILITARES EVROI ORDINES.

De Prouinciis Græciæ recuperand

ODE XVIII.

SI quem cruentæ vultus adoreæ,
Si fusus auro miles, & inclyti
Vrunt in argento triumphi
Artifici simulante dextrâ,
Sculptæque laudes, & titulis super
Afflata signis vita Corinthiis,
Cultúsque, moréque, & perenni
Penè loquax sua fama saxo:
Hic si locari pòst genitis sacer:
Et per nepotum lucidus atria
Quærit videri: destinatam
Funeribus meditetur aram,
Vultúmque vultu fingat Achillei:
Dextrámque dextræ commodet Hect
Dignus Timantæâ notari
Arte, Syracosióque cælo:

ethique curtâ merce perennius
ucretur æuum, quos sibi dempserit
Caris redonaturus annos
Coniugibus, puerisque caris.
Hic si timendus gestit aheneis
Horrere squammis, quem litui sonus,
Sæuique coniurata Martis
Signa vacant, clypeo subire,
Sparsumque crimen versicoloribus
Mutare cristis, & rapidum vehi
Dum per reiectanteis lacertos
Ambiguæ fluitent pharetræ:
Illum palustri consita fraxino
Poscit Methone, poscit Acarniæ
Lacus, Tanagræique saltus,
Aut graciles Marathonis orni.
Gnossosque telis, & resonum graui
Stymphalon arcu: non chalybum rudis
Lemnos, nec inconsulta ferri
Phocis erit, nec inermis Oea.
Si rursus idem bella fidelibus
Committat Euris: æquoris impiger,
Veloque & obluctante remo
Ortygijs equitabit vndis:
Illi Cytori pinus, & hispidæ
Cupressus Idæ brachia frondium
In transtra, & hærentem carinam
Contrahet, ærisonamque puppim
Non imperito remige muniet

Eubœa : remos Thespia suggeret,
Ausamq; despectare nubeis
Veliferam dabit Ossa pinum,
Aut qui comatas educat ilices
Caycus, aut qui limpidus assitas
Mæánder intercurrit alnos,
Aut dubij vagus error Hebri.
Nec si superbus poscat eques vehi;
Pugnæ scientes Ismara denegent
Pullos, relicturasq; retrò
Aut Noton, aut Aquilona plantas;
Si bellicosos proruat accolas
Séruilis Aemi, sparsa sequi celer
Vexilla, palantemq; Lunam
Æmonijs agitare campis.
Illum & colossis conspicuum dabit
Venalis omni funere gloria, &
Doctis renascentem metallis
Orchomenos, vel amica viuum
Non peieranti marmore Neritos
Ementietur, nec Capitolia
Mutum, Palatinæuè moles
Stare sinent sine laude ciuem.

D AVLVM LEVINIVM.

uij Poloni Equitis virtus, cuius inter-
iti pro patria Cor, per summam barba-
n, inter se partiti Turcæ, & depasti sunt.

ODE XIX.

:n! quò cytharæ sciens,
Et Bacchi calidis feruida iurgijs,
I N I, ruit indoles,
ellem strepitum, & docta procacibus
n fingere classicis;
itoq; choros cogere tympano.
nsam clypeo super,
lenum galeis ducere Liberum!
ıoc pectore Thracios
r Sarmatici fulmina prælij
V.I S N O V I V S globos,
'hracum volucres contudit impetus.
t sanguineis super
ıantûm cumulis hæsit Iazygum, &
ıauita sanguinis
tum non soliti nominis attigit:
Thraces Achaicis
nati gladijs, pectoris inuia
uêre repagula:
cor, & tepidâ morte fluens iecur

Deuesci, & pia viscera
Ausi sacrilegis carpere morsibus,
At non egregiam quoque
Libarunt animam, nec Mareoticas
Pauit fama libidines,
Aut secura Getæ dentis adorea.
Eheu, stringite posteri,
Ferrum belligerâ stringite dexterâ.
Heu primam gladij sitim
Pubes Odrysiis imbue cædibus,
Confossisque reciprocum
Rursum pectoribus reddite sanguinem,
Dudum in corpore Bistonum, &
Venis immeritum feruere barbaris.

AD FRANCISCVM CARDINALEM BARBERINVM

Iucundam & honestam vitam fructuosæ & anxiæ esse praeponendam.

ODE XX.

„ REgias vero manus
„ Tagi serenis imminere riuis."
„ Vtili placet luto;
„ Fucumque nobis fluctuantis auri
„ Flauus allinit liquor:
„ Ex quo superbi diues amnis Hermi
Sordidum lauit Midam

lique limum duxit à Tyranno.
obili vitro
i coruſcas ſubmouete labes.
nteger vitî,
ue purus, conſciuſque lucis
it fideliùs
mque ſomnos, Cæſarũque palmas,
ꝑurpuræ decus,
ı micantis innocens metalli
irrigat manum :
mque Princeps, Tantalũque rides.
; tibi latex,
ꝑhâ ſequaceis euocante lymphas,
â placet fugâ,
ꝑeruet Arnus, garrulũmque pratis
romouet pedem,
ſque pingit, candidíque fontis
ılaitur dies.
hymbra poſcit, hîc amœniores
r educat roſas,
ana nardus, filijque Veris
c hinc bibunt croci,
mque potant fluminis pudorem.
mata lilia
que Maius ambulat capillis.

AD CÆSAREM PAVSILIPI

Ne nimiùm adoleſcentiæ fidat.

ODE XXI.

NE te, PAVSILIPI, fallat inanibus
,, Ætas delicijs, quæ ſimul impigris
,, Incertum rapuit curriculum rotis,
,, Effreno citiùs labitur Africo.
,, Mendax forma bonum deficientibus
,, Annis præcipitat, vitrea concuti,
,, Dilabi facilis, cerea diffluêre.
,, Hornæ more roſæ, quàm modò roſcidũ
Cùm fouit tepidis manè Fauonijs,
Diſſoluit pluuijs veſper Eteſijs,
,, Nunquam quod rapido pollice texuit;
,, Audet compoſitum Parca retexere:
,, Nec reddit refluo ſecula turbine.
,, Felix ille, cui non breue temporis
,, Momentum placuit, qui iuga mobilis
,, Æui depoſuit, qui ſibi lucidam
,, Iam nunc ſollicito lumine patriam, &
,, Arcem nobilium deſtinat ignium.

IVLIVM ARIMINVM

Solis animi bonis nos belluis præstare.

ODE XXII.

On Hydaspeis, ARIMINE, gemmis,
Non domus flauâ laqueata cedro,
i torrens neque te beatum
Fecerit Hermi.
e sectari, quis amœno præter
a, non parco fluat amnis auro:
ctis Virtus, animosa sedeis
Visere Diuûm.
r effultos adamante muros
it, aut cæsas Sipylo columnas,
or, inspectâ Styge, quas reuulso
Subruat Orco.
or syluis habitat Sabæis
Eois renouata bustis.
or gemmis rutilo vagatur
Piscis Hydaspe.
r Eois variam lapillis
iget zonâ retinente pallam:
r insigneis Tyrio lacertos
Vinciat ostro.
iis leues variauit alas
sa natiuis philomela guttis;

Pulchiús Thressæ maculosa pingunt
Pectora Lynces.
Tonsa nos vestit pecus & luporum
Terga mentimur, neque flaua vestem
Dedecet vulpes, & abacta cæso
Castore pellis.
Vna mortaleis numero ferarum
Eximit virtus, volucérque notas
Siderum sedes animus solutis
Visere pennis.

AD IOANNEM RVDOMIN.
In funere Georgij Rudominæ fratris

ODE XXIII.

QValis trisulci fulminis impetus,
Quem Dædaleis fœta vaporibus,
Pinguemúe pabulata terram
Per medias rapit ira nubes,
Fastidioso cùm semel excidit
Immurmurantûm carcere nubium,
Per regna ventorum, per auras,
Et dubias Aquilone syluas,
Per arua latè per iuga concito
Grassatur igni: iam capitis minor
Aut Æmus, aut percussa Calpe
Non humiles posuére fastus.
Intérque diras Dux equitat faces

nis omnes per populos Timor,
ionè ſtrages, & ſupino
properata ruunt tumultu
'ata, non ſine montium
:, longus quem glomerat fragor
ntis audiri ruinæ,
rolucrum furiæ Notorum.
perbis irruit hoſtibus,
lęcoro puluere ſordidus,
Muſurmannos honeſtam
enit RVDOMINA pugnam.
turæ laudis, & inclytæ
e famæ Gloria mentium
na, nundinata morti
medios rapuit Gelonos,
onè Virtus, & Decus, & comes
e Relligio necis,
ela, per formidoloſos
idrupedantûm onagrorum hiatus
ıti militis, obuio
ato proſtituit caput;
ùs haud venire paruo
animus RVDOMINA letho.
n duelli lætior, hoſtica
iorum murmura vindice
t enſe, barbararum
ortuus aggeribus cohortûm
tandem colla volubili
clinat, ſed famulâ propè

Semianimem ſubiêre dextrâ
Mox expeditis corpore manibus,
Depræliatrix Gloria ſiderum
Occurrit, & fuluo reclinem
Ire iubet ſuper aſtra curru.
At fama latè tergemino Tubæ
Longæua cornu ſecula perſonat.
Io triumphe, viuit Aſtris
Ille meus RVDOMINA viuit.

AD IOANNEM RVDO

In funus Ioannis Rudomina

ODE XXIV.

QVemcunq; mendax fama Quir
Et dedicatis denſa clientibus
Corona, iuratiſq; ſtipat
Imperij comitatus armis,
Quamuis Lacænâ picta ſuperbiat
Sub veſte tellus, & famulantium
Iuxta lacertoſæ cohortes
Et clypeis radient, & haſtis.
Nec peruicacis ludibrium Deæ,
Nec concolores conſilio Dolos
Vitabit, aut circumſonantes
Nobilium fugiet tumultus.

amunis omnes per populos Timor,
Et ponè ſtrages, & ſupino
Deproperata ruunt tumultu
ıbe Fata, non ſine montium
more, longus quem glomerat fragor
Volentis audiri ruinæ,
Et volucrum furiæ Notorum.
is ſuperbis irruit hoſtibus,
'tis decoro puluere ſordidus,
: per Muſurmannos honeſtam
:xplicuit RVDOMINA pugnam.
m futuræ laudis, & inclytæ
tcede famæ Gloria mentium
Regina, nundinata morti
Per medios rapuit Gelonos,
ım ponè Virtus, & Decus, & comes
ıriosæ Relligio necis,
Per tela, per formidoloſos
Quadrupedantûm onagrorum hiatus
'rcitati militis, obuio
alc fato proſtituit caput;
d viſus haud venire paruo
Iagnanimus RVDOMINA letho.
ı dum duelli lætior, hoſtica
:obriorum murmura vindice
:cuſat enſe, barbararum
Immortuus aggeribus cohortûm
:ecta tandem colla volubili
u reclinat, ſed famulâ propè

Curru locabit, vel propior Deo
E nube recliuis curuli
Sub pedibus ſua fata cernet.
Regumúe toruos ſubter acinaces,
Et regiarum ſidera frontium,
Et tot Tyrannorum videbit
Suppoſitos radiare faſces.
Et hæc ſtupebit, quæ propriùs micant,
Obſcura craſſo ſerpere nubilo,
Lateque caſuras per vrbes
Ora ſagax, oculoſque ducet.

In funere ERNESTI VEIHE *Palatini Culmenſis filij, vitâ immaturè functi.*

ODE XXV.

POrrectus imo nec ſcopulus vado,
Cauteſúe pronis amnibus imperat
Moras, neque vndantem morantur
Fluminibus caua ſaxa lapſum.
Nec irretento prætereuntia
Tempus retardat ſecula cardine,
Nuſquam fatigatos Orion
Soluit equos properante curru.
Annos & horas præpetibus rapit
Latona bigis, irreuocabilis
Decurrit, effœtamque prona
Accelerat cariem iuuentus.

Appol

Apollinari nuper in agmine,
Florentis æui limine vidimus
Stantem VEIHERVM, lachrymoso
Præcipitem cecidisse fato.
Mox vt caducis artubus ingruit,
Mors æstuosis torrida febribus,
Ferocientes deuoluta
Stamina diripuêre Parcæ.
Candente bysso pensa fluentia
Rupêre nodos: occidis, occidis,
Erneste, ceu languent recenti
Exanimes sine flore nardi.
Ceu dum per hortos cæruleâ manu
Defundit vdus Iuppiter, imbribus
Sternì reluctantes acanthi
Lassa solo posuêre colla.
Quid Mors superbo pectora turbine
Insana victrix surrigis, inserens
Terris triumphales cupressos,
Et mutilam sine fronde taxum?
Mentis pudicæ candor, & indoles
Firmata faustis sub penetralibus,
Cultusque diuinæ parentis
Fixa locant monumenta terris.
Vidit benignis moribus aureum
Felix Lyceum, vidit imaginem
Virtutis ERNESTVM paternæ,
Et similem proauis Nepotem.
Saeui tropæum funeris ardua

AD CÆSAREM PAVSILIPI
Ne nimium adoleſcentiæ fidat.

ODE XXI.

NE te, PAVSILIPI, fallat inanibus
„ Ætas delicijs, quæ ſimul impigris
„ Incertum rapuit curriculum rotis,
„ Effreno citiùs labitur Africo.
„ Mendax forma bonum deficientibus
„ Annis præcipitat, vitrea concuti,
„ Dilabi facilis, cerea diffluêre.
„ Hornæ more roſæ, quàm modò roſcidũ
Cùm fouit tepidis manè Fauonijs,
Diſſoluit pluuijs veſper Eteſijs,
„ Nunquam quod rapido pollice texuit;
„ Audet compoſitum Parca retexere:
„ Nec reddit refluo ſecula turbine.
„ Felix ille, cui non breue temporis
„ Momentum placuit; qui iuga mobilis
„ Æui depoſuit, qui ſibi lucidam
„ Iam nunc ſollicito lumine patriam, &
„ Arcem nobilium deſtinat ignium.

Syluisque, & aruis latiùs imperans
Ripam euagantis seditionibus
Metatur vndæ, iam natari
Difficilis, nimiusque campi
Venti pauentem non benè sustinet
Dorso phaselum, lætior arduas
Subire bellantûm carinas,
Et galeis, clypeisque longè
Clarus videri, donec Iâpygas
Amnibus auari fluctibus Adriæ
Summisit, & maiore ponto
Veliuolum dedit ire Martem:
Sic te fluentem leniter aureæ
Torrente linguæ, prima per Italas
Clamata defatigat vrbeis
EVGENII pia cura patris.
Qui bella Regum, & illachrymabileis
Rerum tumultus flectere prouidus
Mundi laborantis ruinas
Extulerat subeunte collo,
Sacrique Veri solliciti Patres
Quos infidelis littora Bosphori,
Rubriue submisêre ponti
Regna, Paratoniiue Nili,
Lectum remotis consilium plagis
Rerum potentem visere Tusciam, &
Leges peregrinosque ritus
Dardaniis sociare sacris.
Hic tu prophanis cassa furoribus,

Pulchiús Thressæ maculosa pingunt
Pectora Lynces.
Tonsa nos vestit pecus & luporum
Terga mentimur, neque flaua vestem
Dedecet vulpes, & abacta cæso
Castore pellis.
Vna mortaleis numero ferarum
Eximit virtus, volucérque notas
Siderum sedes animus solutis
Visere pennis.

AD IOANNEM RVDOMIN
In funere Georgij Rudominæ fratri

ODE XXIII.

QValis trisulci fulminis impetus,
Quem Dædaleis fœta vaporibus,
Pinguemúe pabulata terram
Per medias rapit ira nubes,
Fastidioso cùm semel excidit
Immurmurantûm carcere nubium,
Per regna ventorum, per auras,
Et dubias Aquilone syluas,
Per arua latè per iuga concito
Grassatur igni: iam capitis minor
Aut Æmus, aut percussa Calpe
Non humiles posuére fastus.
Intérque diras Dux equitat faces

:, defunctumque longo
on ingeminare cantu
tâ fistula cum lyrâ
: vnco: rumpite tinnula
; argenti, sodales,
super vacuosque neruos.
rruscantûm atria siderum
aureî læue per ambulas
pauimentum, molestæ
Themi studium Mineruæ:

FINIS.

ibri III. Lyricorum.

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVII

SOCIETATIS IESV

LIBER EPODON.

AD IORDANVM VRSINVM. Barcenorum Ducem.

Barceni agri amœnitatem commendat, ad quam per ferias Septembres secesserat Româ.

HVc ô quietis apta Musis otia,
Leuésque Ludorum chori.
Huc feriantûm Phœbe Musarũ pater;
Huc hospitales Gratiæ;
Huc delicatis ite permisti Iocis
Non inuerecundi Sales:
Hîc otiosi mite Barceni solum
Vago coronemus pede.
Clemens supino cliuus assurgit iugo,
Cœlúmque paulatim subit,
Et solida subter terga scopulorum, arduo
Securus insessu premit:

|ue iactat inter alta turrium:
gne propugnacula,
ıda quondam Cæsarum turmis ducum,
nenda magno Borgiæ,
ɔer minantûm militum æneatos globos
uenda iaceret fulmina,
tq; profugum Cæsarem & quasum mei
ısque promissum NIHIL.
le magnus frenat Etruscas opes
SINVS heroum decus,
auitæ laudis, & princeps caput
gnæque laus Oenotriæ,
n coruscis scena quercetis viret,
lumque verrit frondibus
ıe colles vestit, & patentibus
: theatris explicat.
ta muris ponè Nimpharum domus
:ica præbet littora:
ıque Baccho iungit, & vallum propè
tis flagellat fluctibus.
'e nusquam stagna Neptuno sonant,
: æstuantis Larij,
ui seuero tangit Albanus lacu
natabilem Styga:
uæ procellis gaudet, & magno fremit
'erba ponto Iulia:
naior vsquam spumat, & rupes truci
ıacus assultat salo.
sa curuo monte circumstant iuga,

Miteſque deſpectant aquas.
Niuoſus illinc terga Romanus mouet,
Cæloque diducit minas:
Illinc caducis ilicem quaſſat comis
Sublime Cymini caput:
Crudumq; Boream frangit impotẽtibus
Deprælaturum Notis,
Terriſque latè regnat, & cæli minis
Opponit hybernum latus,
Amica ſternit interim lacum quies,
Fluctuſque fluctu nititur,
Et ipſa ſecum pigra luctatur Thetis,
Aquæque colludunt aquis:
Quas vel carina, vel citata turgido
Findit phaſelus linteo:
Pinnâque latè vitreum cogens pecus
Volente lino truditur.
Setaque piſcem ducit, & raris procùl
Lacum coronat retibus.
Hinc alta lucet diuitis Pollæ domus,
Hinc pinguis Anguilaria,
Trebonianas hinc amica vineas
Vadoſa plangunt æquora:
Hinc delicati fundus Aurelĩ nitet,
Lymphæ ſalutaris pater:
Vndâque morbos arcet, & viuacibus
Luem fluentis eluit.
At quà ſuperbum fontibus nomẽ dedit,
Suumque Flora marginem.

Quis perennes decidunt saxis aquæ,
Camposque decursu lauant,
Patremque longe Tybrin, & regem sonant,
Romæque seruitum fluunt.
Syncera circùm regna naturæ nitent,
Et artis immuneis loci:
Adhucque virgo sulcus, & montes adhuc
Molleis inexperti manus,
Meràmque Bacchus Tethyn, & Bacchum
Thetis,
Et pinguis inuitat Ceres.
Hinc ille lætus surgit, & tenacibus
Inserpit vlmis Euius,
Vdoque cornu turget, & fluentibus
Crinem racemis impedit.
Non Lesbos illi, non odorati magis
Vineta rident Massici,
Aut quæ Falernis educata solibus
Sublucet vuæ purpura:
Sed nec Falisci glaream malit soli,
Nec pinguis vber Rhœtiæ.
Nec flaua tantùm culta felicis Cypri,
Graiamúe dilexit Rhodon:
Quantùm suis superbit, & sese suis
Miratur in Canalibus.
Circùm beatis imperat campis Ceres,
Lateque rura possidet:
Et arua flauo messium fluctu tument,
Motuque culmorum natant.

Innube rarus inquinat cœlum vapor,
Aut tenſa nimbis vellera:
Aut è Boreis, bella ventorum plagis,
Raucuſque ſyluarum fragor
Auditur vſquam: non proteruis inſonant
Exercitati Syrtibus
Euris & Auſtris, contumaces Africi,
Et perduellibus Notis.
Tantùm ſerenus Veſper, & tenerrima
Eteſiarum flamina,
Albique ſoles, & ſerena lucidis
Aſpirat aura montibus:
Puráque cœlo prouehunt Horæ facem,
Et Phœbus Horarum pater
Peculiari luce colles irrigat,
Pronâque perfundit die.
Ramis tepentes ingruunt Fauonij
Iocantis auræ ſibilo,
Et temperatis prouocant ſuſpirijs,
Leníque ſomnum murmure.
At non loquaceis interim nidi tacent;
Matreſque nidorum vagæ.
Sed aut maritis turtur in ramis gemit,
Et ſaxa rumpit queſtibus,
Aut læta latè cantibus mulcet loca
Famoſa pellex Thraciæ,
Syluiſque coràm plorat, & crudelibus
Accuſat agris Terea:
Quæcunq; mœſtæ vocibus dicunt aues:

EPODON.

Respondet argutum n[illegible]us.
Affatur alnum quercus, [illegible] populus
Affatur ilex ilicem,
Et se vicissim collio cura redditis
Arbusta solantur sonis.
Huc ô Quiritûm ductor, huc Oenotriæ
O magne regnator plagæ
Iordane, tandem plenus vrbis, & fori,
Rerumque magnarum satur,
Sepone curis temet, & domesticis
Furare pectus otijs.
Hîc vel tuarum lene tranabis vadum
Opacus vmbris arborum ,
Tuosque colleis inter, & tuas procùl
Perambulabis ilices
Vel cum Decembre cāpus, & primâ niue
Vicina canescent iuga :
Nunc impeditas mollibus plagis feras,
Syluamque præcinges metu.
Nunc incitato capream rumpes equo ,
Telóque deprendes aprum.
Iactoque ceruos collocabis spiculo ,
Fureisque terrebis lupos.
Quod si Latinæ laus Alexander plagæ,
Sacræque sidus purpuræ ,
Tecum paterno feriabitur solo ,
Seséque curis eximet ,
Tuíque ciues , hospitésque ciuium
Toto fruemur gaudio.

CARMEN SECVLARE DIVINÆ SAPIENTIÆ.

In Anno ſeculari M. DC. XXV.

Cùm VRBANVS VIII. Pont. Opt. Max. portam aureãm aperiret.

In gratiam Pauli Frigerij Romani, publicè de Philoſophia diſputaturi.

DIua terrarum, pelagique præſes,
Dicta ſubluſtres habitare nubes
Inter, & latè cohibere pictis
Sidera frenis,
Patris æternas imitata flammas,
Pura ſynceri ſoboles Sereni,
Mentis arcanum iubar, & coruſcæ
Filia lucis:
Par patri natum ſine matre numen,
Candor aſpecti ſine nube Veri,
Ingenì proles, genialis almi
Pectoris ardor:
O ſacer mundi lepor, ô decoræ
Fabra naturæ facies, paternæ
Mentis exemplum, liquidi ſerenum
Luminis imber:

interpres, ſimiliſque voci
œcundo genitoris ore,
virtutum, generoſa pulchri
Mater honeſti:

formoſi vaga regna cœli
a natales habuiſſe cunas,
vagitus, & anhela parui
Murmura ponti:

è quàm Phœbi celeriſque Lunæ
per alternos reuocaret ortus,
è quàm montes, & opaca ſtaret
Montibus arbor:

té quàm tellus, & aquoſa Tethys
gna diſſeptâ ſociaret vndâ:
cauas circùm ſonûere flctu
Littora cautes:

œlibi Patris generata partu,
;œlibi Patris generanda partu,
.umen, & verum ſemel elocuti
Copia Veri:

Tu quater nexis elementa nodis
Molliter firmas, & iniqua magnæ
Bella naturæ premis, & quaternæ
Iurgia cauſæ.

Tu tuos cauſis imitata vultus
Diuidis toto ſimulacra mundo,
Numinis formam ſtudioſa vili
effingere limo.

Cùm Pater ſacro redimiret igni
Siderum crines, tenerumque Solem,
Et rudes Lunæ radios honeſto
Comeret auro.
Pondus, & Leges faciemque rebus
Ipſa fingebas : variæque rerum
Te penes Normæ,Numerique,& Ars,&
Lucidus Ordo :
Tu vagas zonâ cohibente ſtellas
Auſa naſcentem religare Phœbum :
Auſa naſcentem nebularum amictū-
-inuoluere terram.
Creſce, dicebas ſpacioſa creſce,
Fertilis frugum pecoriſque tellus :
Hinc iugis, illinc medij dehiſcant
Vallibus agri :
Creſce, dicebas: ſimul ipſa merſum
Erigit ponto caput & refuſis
Hinc aquis, illinc ſteterunt oborti
Collibus agri.
Quæ ſimul multà tibi riſit herbâ,
Lætior celſas reparare ſedes
Arduum molita tholum volantis
Nube columnæ
Diceris vaſtos equitaſſe ſupra
Nerei campos celer, & curules
Africi pennas ſuper, & Iugalis
Terga Fauoni :
Rurſus obliquo redeunte gyro

Esse per fluctus, tibi nauis ipsa,
Esse per campos tibi currus aptis
Ipsa quadrigis:
Docta sublimes peragrare tractus,
Docta terrestres reserare vectes,
Orbis obscœnum chaos, & latentis
Vltima mundi.
Clara te Lunæ stupuêre templa
Sospitem flammis iterare plantam,
Inter & nimbos & acuta sicci
Regna Promethei.
Ad tuos lenis venit Aura frenos:
Hinc & hinc Ignes, patiensque lori
Pontus, & tractas sine fraude Tellus
Audit habenas.
Te Dies, & Nox, & Hyems, & Æstas,
Ver, & Autumnus, propeique Menses,
Et leues Horæ, rapidoque cingunt
Secula passu.
Te vehit claro Cynosura plaustro,
Te nec iratâ mare sistit vndâ aut
Pertinax Euri furor, aut inelu-
ctabilis Austri.
Nec minax Cauri, Zephyrique frater,
Cùm truces iram struit inter imbres,
Aut freto pulsum Boream vadosâ-
Oppugnat arenâ.
Te renascentis videt ora Phœbi
Quæ vel excusso glomerata fluctu

Lora, vel currum pelago cadentem
Audit Ibero.
Quæque deuexo tegit astra nimbo,
Quæque sublimis speculatur Vrsæ
Hispidas arces & inhospitalis
Frigora brumæ.
Iamque mortales simulata cultus
Inter humanas manifesta turmas,
Nesciam gaudes lepido cateruam
Ducere ludo.
Inter & cœtus, solidamque plebem
Libero gestis volitare gressu, &
Ire per vicos, populique densas
Ire per Vrbes.
Vtilis morum, placideque fortis
Certa permissi dare iura Recti, &
Siderum solers, patrioque mentem
Didita cœlo.
Qualis vmbrosâ Libanitis aurâ
Cedrus, aut læto cyparissus amni,
Qualis attolit caput è Cadanis
Sylua viretis;
Qualis Eois rosa regnat hortis,
Aut Idumæis opulenta baccis
Palma, quam præter fugientis humor
Educat vndæ:
Vere tu vincis veniente flores,
Vincis Autumno remeante vites:

: & ſuccos, & odora Medi
Vulnera trunci.
ıeas viacis lachrymas & vdos
ni rores, & ineuolutos
mi libros, volucremque ſicci
Corticis auram.
ınus multâ tibi cedit vuâ,
effuſis terebinthus vmbris,
. Autumnus ſimul os decoris
Extulit aruis.
:a te circùm, Trabeæque & alta
ı fortunæ, famulique retrò
us argenti fluit & frementûm
Vulgus honorum.
te longè coluêre regna,
inſignes gradientem & imos,
nas regum ſuper, ac Tyrannorum;
-Ardua colla, &
rum cœtus, humeroſque vulgi
blimen. Tibi lætus Afer,
lum Maurus minor, & ſupinis
Sarmata palmis
deponunt. Tibi China nuper,
ı non notæ dominator actæ,
:ox Iapon, & Arabs Latinis
Accidit aris.
nodet raucus tibi ſiſtra Nilus,
ınet pulſis Arimaſpus armis,

Te Lyci potor, vtreique dicat
Ciuis Enipei.
Prodigus laudes tibi fundat Ister
Ostijs septem; tibi manet ingens
Tybris, immensâque vehat sonorum
Mole tributum.
Tuque neglectas miserata gentes,
Nuper heu fœdis malè pulsa rixis
Cassa bellorum refer heu pudendis
Otia terris:
Si tuam votis veneramur vrbem
Omnis Europe, Latiumque supplex
Prona certatim tulimus quaternis
Oscula portis.
Pelle vesanas Dea pelle cædes,
Quæque vicinis agitata pugnis
Bella durauêre sonora crudo
Secula ferro.
Neu nimis nostris inimica culpis
Oderis cerni: dominamque Romam
Nubium curru super, & niuosis
Vise quadrigis.

LÆ RADIVILIÆ
Nuptialis Pompa.

SVLEM VILNENSEM,
Dithyrambus.

a nuptiales
voce plausus,
arua Vilnæ
s,carpe frondes:
que mille fœta
cinge,pulchro rore sparge tẽpora.
Horatiano
ba nodo:
ra blandi
ra Claudiani;
differ arma,
ythyrambi voce Vilnam persona.
stemma ceræ
s ministrum,
is, qui per ignes,
mille tractus
gat alas,
minumque voce, cœlo deuoca.
r Tonantis,
inum satelles,
Tyranne;
turbinumque

Linque ferus officinas,
Carpe frondes, & paterno sterne nidum stemmat
Carpe flores, quos maritis
Parturiuit ALBA campis,
Carpe frondes, quas paterni
Educauit vnda Chroni.
Quæ vel àdbibêre Vilnam:
Vel propinguæ lene murmur audiêre Viliæ.
It volantis aura prati,
Nexilis florum procella,
Pingit Euros, & remisti
Lilijs pluunt acanthi:
Ludibundi veris imber
Spargit arua, spargit vrbes, tecta spargit vrbiu
Ille nubium viator
Pulcher ales, vt virentem
Nube diuidit pruinam!
Proque grandinum molesto
Dejicit ligustra nimbo,
Et roseta pro rubenti rubra iactat fulmine.
Iactat herbas, quas iocantis
Ludit inter ira venti,
Quas adhuc feueriore
Ore bruma non momordit,
Sed Fauonius tepenti
Fouit ore, fouit vdis Æolus suspirijs.
Ite bella, quæ cruentis
Ira colligat catenis.
Perque viua regna Floræ

Juptialis insolenti
ere frondeat Nouember.
ì maritus alba calcat, quà marita lilia.
ſtuantis arua ponti
exet innocenter Eurus,
d fugacis agmen vndæ
'er quater reuerberatis
ura rideat cachinnis,
icri fluenta perflent ſibilis Eteſiæ.
agne Præſul, quæ profano
minamur ore vates
uſpicata verba Sacro
mineris ore Præſul,
ittauæ ſidus coronæ,
aui lumen Senatus, ſol, VVOLLOVVICIA-
: perennis ille torrens (DVM.
la vena iugis auri,
loquentis ille linguæ
mnis irriget Senatum.
rchitecta gratiarum
longum verba pronis imperent Quiritibus:

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVI SOCIETATIS IESV EPIGRAMMATVM LIBER VNVS.

AD TARQVINIVM GALLVTIVM è Societate IESV Oratorem & Poëtam clarissimum.

Cùm ei sua de Diuino Amore Epigrammata traderet.

I.

DVm tibi diuinos iussi ferremus Amores,
Vtget Amor gressus ferre, referre Tim
Hic trahit,hic retrahit gressus:hic pugnat,& i
Ille suis nixus viribus, iste suis.
Hic iaculum iacit, ille iacit:pugnatur: Amo
Tela Timor, vitat tela Timoris Amor.
Vt tibi diuinos tandem ferremus Amores:
Victus vterque fuit, victor vterque fuit.

Re.

II.

RELIGIOSVM PAVPERTATIS VOTVM.

dederit homo omnem substantiam pro dilectione, quasi NIHIL despiciet eam.

CANTICORVM 8.

VEnalem nuper cœlo mercabar Amorem.
Quis credat? qui se venderet, ipse fuit.
rum donabam: sed emi se noluit auro.
Cùm largiter opes, rejiciebat opes.
nnia donabam: sed noluit omnia, totum
Quod superest: (inquam) si placet, aufer, Amor.
sit, & æthereo quid inutile quæris Amori
Sollicitus pretium? da NIHIL (inquit) Emers

III.

Hastiludium Fortunæ & D. Amoris.

Dextalis, Fortuna anulus, orbis.

Seneca.

us est Sphæra: cuius centrum est vbique, circumferentia nusquam.

Proclus.

AEta volaturæ steterat teres anulus hastæ,
Anulus ad dociles peruia meta manus.
ulus orbis erat: Fortuna cicbat ad Orbem,

Et simul æthereus tela ciebat Amor.
Fortunæ mediam teres anulus induit hastam,
Maior, aït, nobis meta petetur, Amor,
Et temerè iactum iaculatus in æthera telum,
Nusquam meta mea est, inquit, vbiq; mea e

IV.

Veniat dilectus meus in hortum suum.

CANTICORVM 5.

PVlcher Amor sumpsit rudis instrumēta colo
Et sua deposuit tela, suasque faces,
Et manibus stiuam rapuit: castique laboris,
Ad sua ruricolas iunxit aratra boues.
Ilicet, vt facili subuertit vomere corda,
Castaque virginibus Gratia creuit agris:
Flos, ait, vnus abest: sunt cætera millia floru
Vt nullus possit, Christe, deesse, Veni.

V.

De S. Mammete Mart. à Leonibus, quib erat obiectus, intacto.

PAruus in extremam Mãmes descendit arena
Squallebant tenui pallida membra fame.
Horruit hanc prædam venantûm turba feraru
Et potuit sese vincere longa fames.

roteruorum ieiunia victa Leonum?
docuit Martyr: sic didicêre feræ.

VI.

De eodem.

Rœtor inhumanis, Mâmes, te dentibus offert;
Immaturus adhuc, paruule, Martyr eras.
fide mansueti sed plus sapuêre Leones,
ro puero mores dedidicêre suos.
ant septenni faciles ignoscere prædæ:
Qui prætor rabidas iusserat esse feras.
ere si placidi puero sciuêre Leones,
lli Prætores, tu Leo Prætor eras.

VII.

Quis mihi det te fratrem meum sugentem vbera matris meæ, vt inueniam te foris.

CANTICORVM 8.

Vò tandem meus auolauit ille,
Formosissimus ille natus, ille,
ò tandem meus auolauit, Infans?
iam Bethlemium reliquit antrum,
alesque casas, & hospitalis
unata petit fluenta Nili?
bstent culmina, fabulosus obstet
ius, Pelion, Ossa, Pindus, Othrys.

Vt pulſum celer aſſequar puellum,
Nimbis ocyor ocyor procellis,
Pergam per ſaliceta, per rubeta,
Per deſerta per aſperos hiatus,
Per ſpineta, per iliceta pergam.
An rurſus Pharias prorſus oras
Damnato redit exul è Canopo,
Tranquillamque petit redux Idumen?
Vt pulſum celer aſſequar puellum:
Stent inter ſcopulique, frondeiſque
Syluæ verticibus minentur inter,
Damis ocyor ocyor capellis,
Vadam per fruticeta, per vepreta,
Per dumeta, per inuios receſſus,
Per querceta, per æſculeta vadam.
An latè Solymas peragrat oras.
Et Pinguis iuga calcat Hermonæi,
Carmelique ſuper niuale tergum
Formoſis ſpatiatur in viretis,
Quà circumfluus elegante ripâ,
Singultantibus euolutus antris
Iordanes ſonat, & remurmurantes
Seſe fluctibus alloquuntur vndæ?
Vt pulſum celer aſſequar puellum,
Pardis ocyor, ocyor leænis,
Curram per ſiliceta, per fruteta,
Per pineta, per obuias paludes,
Per ſaxeta, per arboreta curram.
An noſtri vitijs iniquus orbis

ım Tænarios triumphat hoſtes,
rumque procùl fauente pompâ,
i ſcandit equos, & ordinata
i ſidera temperat capiſtro?
tum celer aſſequar puellum,
trıſque curulibuſue flammis,
;antibus Africis & Euris,
ındis Zephyris, Fauonijſque
nes ferat inquietus auras,
ſiderij vehente pennâ
ntûm vehat eſſedo Notorum,
ırumque rotis Eteſiarum.
l quò me rapit incitatus ardor?
ɔ, ludimur, ambo : dum puellum
ro, quærit & ipſe me puellus,
ſtos procùl obſecrat receſſus,
ſtatur agros, nihilque de me
ɔndentia ſciſcitatur arua :
: me fuga ludit & puellum,
, quémque vagum nequit, videbo
ɔſſit DEVS inuenire ſtantem.

VIII.

DED. MARIA MAGDALENA.

Per vicos & plateas quæram, quem diligit anima mea.

CANTICORVM 3.

ET gemit, & miseris singultibus astra lacessit:
Et falso teneras irrigat amne genas.
Et caua per, per acuta celer, per inhospita fertur:
Et per aperta fugax, & pes iniqua ruit.
Quid facit ad tantos tā prodiga lachryma cursus?
Magdalis in lachrymis nauigat ipsa suis.

IX.

De Puero Iesu nato.

QVid esse possit hoc puello carius,
Cui mellis ore plena manat copia,
Illime plenis balsamum riuis abit,
Et liberali nectar amne labitur,
Stellæ serenis illigantur crinibus,
Puraque cirri luce ceruicem rigant,
Et è bisulcâ siderum natus face

[P]ectit coruscas aureus pecten comas?
Sed exoletâ nascitur puer casâ,
[I]n exquilino natus in fimo iacet,
[D]extrâque culmum prensat, & fœnum premit,
[C]œlóque coràm nudus, & coràm gelu
[I]niuriosâ stringitur puer niue.
[Q]uid esse possit hoc puello vilius?

X.

Casta sed fœcunda.

Meliores vberum tuorum. Cant. 1.

Ibi dabo tibi vbera mea. Cant. 7.

VElle meas, mi Sponse, canis te sugere mãmas:
Sic quæ Sponsa fui, iam tibi mater ero.
Ipsa tuas etiam memini me sugere mammas,
Sic qui Sponsus eras, tunc mihi mater eras.
Ambo iterùm bibimus de mammà sæpiùs vnâ:
Sic soror ipsa tibi: tu mihi frater eras.
O Amor, vnus Amor, quos non effingis Amores?
Omnibus omnis eris, si tibi nullus eris.

Te Lyci potor, vtreique dicat
Ciuis Enipei.
Prodigus laudes tibi fundat Ister
Ostijs septem; tibi manet ingens
Tybris, immensâque vehat sonoru
Mole tributum.
Tuque neglectas miserata gentes,
Nuper heu fœdis malè pulsa rixis
Cassa bellorum refer heu pudendis
Otia terris:
Si tuam votis veneramur vrbem
Omnis Europe, Latiumque supplex
Prona certatim tulimus quaternis
Oscula portis.
Pelle vesanas Dea pelle cædes,
Quæque vicinis agitata pugnis
Bella durauêre sonora crudo
Secula ferro.
Neu nimis nostris inimica cuspis
Oderis cerni: dominamque Romam
Nubium curru super, & niuosis
Vise quadrigis.

AQVILÆ RADIVILIÆ
Nuptialis Pompa.

AD PRÆSVLEM VILNENSEM,
Dithyrambus.

AGe Musa nuptiales
Imitata voce plausus,
Per feracis arua Vilnæ
Quære flores, carpe frondes :
Carminumque mille fœta
Vere pulchro cinge, pulchro rore sparge tẽpora.
Parce nunc Horatiano
Alligare verba nodo:
Age, molliora blandi
Quære plectra Claudiani ;
Mitte bella, differ arma ,
Hospitisque Dythyrambi voce Vilnam persona.
RADIVILÆ stemma ceræ
Alitem Iouis ministrum,
Qui per auras, qui per ignes ,
Mille gyros, mille tractus
Remiges fatigat alas ,
Barbitique Carminumque voce, cœlo deuoca.
Ales armiger Tonantis ,
Blande fulminum satelles,
Mitis ignium Tyranne ;
Nubiumque, turbinumque

Contra furores audeant Dionæos
Veneficorum senticeta philtrorum.
Herbosa contra tela, Cyprios flores,
Amasiosque dimicare Narcissos.
Morare miles? & vocante Bellonâ,
Sparsi per hortos otiamini flores?
Flos ecce vestri primus agminis Ductor
Pro castitatis laude præliaturus
Se Martiali collocauit IN CAMPO.

XIII.

Lampades eius lampades ignis.

CANTICORVM 8.

O Ego si fierem medio sita cardine tellus:
Sponse, tuâ starem pendula Sponsa mai
O ego si fierem liquido torrentior amni:
Ad nutus fluerem lenior amne tuos.
O ego si fierem rapidis pernicior Euris:
Fingerer obsequijs promptiùs ipsa tuis.
O tandem nisi sim celeri velocior igne,
Vel fieri cuperem cuncta, & esse nihil!

XIV.

Trahe me post te, curremus.

CANTICORVM I.

MI Iesu, sine te per opaca per inuia tendam
Et potero longas te sine ferre moras?
Fœlix, ah fœlix olim tua Magdala, quæ se

Nexuerat vinctis ad tua crura comis
Sic comes illa tuum nunquam linquebat Amorē:
Tu captiuus eras illius, illa tui.
Altera ne dubites ego sum tua Magdala, Christe:
Ergo trahas vel me, Sponse, vel ipse mane.

XV.

Ad omnia versatilis.

CAstus Amor ramo pharetram commendat & arcum;
Arma valete: nouum me vocat, inquit opus,
Plana per æquales se strauerat area campos,
In glacie qualem Dædala fingit hyems.
Hic Amor adducto ludentis more flagello
Ludendi locus est, sed trochus (inquit) abest.
Eia cor huc prodi, clamo: cor prodit, & inde
Dum putat esse trochū, cor mihi versat Amor.

XVI.

D. Magdalena sub Cruce flens.

AH sitio! clamas: absunt his rupibus vndæ,
Sola fluunt oculis flumina, sola bibe.

XVII.

Reuertere Sunamitis. Reuertere dilecte.

CANTICORVM 6.

INsequeris, fugio : clamasque, reuertere, Iesu:
Et reduces ad te flecto repentè vias.
Insequor, ipse fugis; clamoque reuertere Iesu:
Et faciles ad me flectis amice vias.
Assequeris,fugio : fugis,assequor: O bonus error!
Obsequij fœlix ô in amore fuga!
Ad te, ne fugias, tua me fuga, Christe, reducet:
Dux tibi ne fugiam, vel meus error erit.

XVIII.

Sacri studiosus Obsequij Cadauer est.

Fortis vt Mors dilectio.

CANTICORVM 8.

VT scires,quo,Christe, tui flammarer amore:
Non vnus pro me nuncius iuit amor.
Cor ad te misi, Cor non est, Christe, reuersum:
Mitto voluntatem, Christe, nec illa redit.
Vt tandem totam posset tibi dedere mentem
Intellectus erat missus, & ille manet.
Nunc animam mitto, quòd si non illa redibit,
O ego quàm viuum, Christe, cadauer ero!

XIX.

Epitaphium viuo.

viuo,& morior,quid inanes demoror auras?
Quid iuuat ambiguis nectere fata moris?
true perpetuis halantem floribus vrnam,
tumulum nobis pone superstes Amor,
epeli miserū,& lachrymis adsperge iacentē,
duo marmoreis carmina cæde notis:
uo, & morior: possis in amore Viator
quo viuo, mori; & viuere, quo morior!

XX.

ernardino Hosti missa Imago Christi cruci affixi.

E segnis non figis Amor? sunt omnia præsto:
Crux arcus, iaculum Christus, & Hostis ego.

XXI.

Super riuulos aquarum.

rabam nuper vitreas, prope Tybridis vndas,
Quà solet ad scopulum naufraga lympha queri.
bam: mea lympha, meos lachrymeris amores.

Nam me iam lachrymæ deſtituêre meæ.
O ego ſi poſſem fieri tam prodigus amnis,
Æternâ fluerem pulchra per arua fugâ.
Hæc ego: ſed tacitas ſuſpendit lympha querelas:
In me mutari forſan & ipſa cupit.

XXII.

Imago B. Staniſlai Koſtkæ Romana.

QVis te tam lepidâ mentitur imagine pictor?
Quæ tam viua tuas temperat vmbra genas?
Tu palles, pallet, quod ſi rubet illa, rubeſcis.
Tu vitâ, vitâ non caret illa ſuâ.
Tu ſine corde manes: manet hæc ſine corde, loquente
Te loquitur, viſus te iaciente, iacit.
Par eſt laus vobis, diſparque: fidelis imago
Illa tui: ſed tu STANESILAE Dei:

XXIII.

Nuncietis ei, quia amore langueo.

CANTICORVM, 5.

POrrigo dum terris aurès, dum ſurrigo cœlo:
Clamat, Ama, tellus; clamat Olympus; Ama.
Sint irata licet, gelidum mare ſuadet amare,
Fulgur amore micat, fulmen amore tonat.

ara tuos, Ignisque mihi commendat Amores,
Saxa repercussis vociferantur aquis.
on opus est post hac nobiscũ, Christe, loquamur:
Orator nostri mundus Amoris erit.

XXIV.

Amor Diuinus.

Or mihi clamat : Amor clamat : Cor dormit, & ille.
Ambo tacent : surgit Cor mihi, surgit Amor.
or mihi plorat : Amor plorat: cor ridet, & ille:
Ambo canunt: plaudit cor mihi, plaudit Amor.
éne verecundi Cor Amoris dixero fratrem ?
Téne mei fratrem dixero cordis, Amor ?
escio, quid sit Amor cordi, quid cor sit Amori?
Hoc scio quod totus Cor ego: Christus Amor?

XXV.

Osculetur me osculo oris sui.

CANTICORVM I.

Quærebam nostris si quis daret oscula labris,
Dum meus, heu, longo tempore Sponsus abest.
scula poscebam cœlum : dabat oscula cœlum :
Sed satiare meas non potuêre genas.
scula poscebam terram : dabat oscula terra :

Sed fuerant tactis asperiora petris.
Terra vale, cœlumque vale, dabit oscula Spõsus:
O essent, quot sunt vota, tot ora mihi!

XXVI.

Meliora sunt vbera tua.

CANTICORVM I.

HInc mihi se Tellus mensâ ponebat in vnâ,
Inuitans tacito murmure: Sponsa sede.
Illinc se paterâ mare propinabat in vnâ,
Increpitans rauco vortice: Sponse bibe.
Tunc ego: Terra tuos nolo, Mare nolo liquores
Tu mihi, Sponse, fames, tu mihi, Sponse, sitis
Audijt & geminum Sponsus mihi protulit Vber
Tu mihi, Sponse, cibus, tu mihi potus eris.

XXVII.

De Angelo B. Aloysio astante.

QVàm benè siderei vultus imitatur Ephebi,
Et simili ridet lacteus ore puer!
Hic niueis par est, niueis par ille ligustris:
Ille rosâ, multà purpurat iste rosâ.
Pura verecundo sublucent lumina sole:
Et roseus teneras stat pudor ante genas.
Dissimiles habitu, similes sibi moribus ambo:
Dicite, sint similes, dissimilésne magis?

XXVIII.

De eodem.

ele GONZAGA es: si pictas exuis alas:
i GONZAGA alas induis: Angelus es.

XXIX.

Venatio Amoris.

itum cæli croceos Amor ibat in agros:
Sed, qui corda pius depopulatur Amor.
ère lupi, procùl occurrère leones,
ocùl in iaculis hispidus ibat Amor.
laturæ vix erupêre sagittæ,
inùs æthereæ procubúere feræ.
lausum tam sæua iuuat custodia cælum?
it Amor planas per fera monstra vias.

XXX.

Venatio Amoris & Iesu.

:, volatures Amor eiaculare sagittas:
s mihi meta Deus, sum tibi meta Deus.
cruentandis pateant tua Christe sagittis,
is iaculis saucia præda meis.
cruentandis pateant mea, Christe sagittis,
am iaculis saucia præda tuis.
tibi, Christe, capi, venari tam mihi dulce,
n tibi venari, tam mihi dulce capi.

XXXI.

Sagitta Diuini Amoris.

Vulnerasti cor meum.

CANTICORVM 4.

ILla ego sidereis deprompta Sagitta pharetris
Quàm pius ad superos eiaculatur Amor.
Quæro meam; sed quæro meo sine vulnere metā
Nam mea non didicit vulnera ferre manus.
Quis credat potuisse dari sine vulnere metam?
Hic requiesce meo vulnere, Christus ait.
Accelero, metamq; premo sine vulnere: sed iam
Ne possem vulnus figere, vulnus erat.

XXXII.

B. Aloysius pingitur inducto super togam Linteo.

PVlchra Dies,& Nox pulchræ germana Diei,
Artificem puero fortè locabat acum.
Altera prætextam, longam dabat altera pallam
Illa nigram, niueam neuerat illa togam.
Quos puer vt riguos in se conspexit amictus,
Et Nox, & moto fulsit ab ore Dies.
O formose puer! quò se formosior esset
Ipsa puer te Nox induit, ipsa Dies.

XXXIII.

nec aspiret dies, & inclinentur vmbræ.

noctí lumen, luci quid quærimus vmbram?
Hæc dies nobis est Amor: vmbra die

XXXIV.

tis vt mors dilectio. Cant. 8.

& amor gemini pugnant de laude triumphi,
pharetrâ, pharetrâ conspiciendus Amor.
expugno certis ego corpora telis:
o flammis pectora, dixit Amor.
t, mihi Mors victoria cedit Amore,
i maior, ait gloria cedit Amor.
& Tela, pares nisi diceret esse
vtroque Deus, victus vtroque Deus.

XXXV.

tuersa & humi iacens retrò
B. Aloysij Corona.

vbi liquidæ riguis singultibus vndæ
oluit aprici culta Galesus agri:
siduos lachrymis ALOYSIVS imbres

Liquitur, & puris pectus inundat aquis.
Scilicet ex istis nascuntur lilia riuis,
Déque pio viuus flumine potat ager.
Quid mirum? si versa retrò, si spreta Corona,
Quam dominus fletu sparserat, occat humum.

XXXVI.

Eiusdem posita retrò Corona.

AVrea cum felix diademata poneret hæres,
Visa sibi raptis flere Corona comis
Cumque suos iterùm vellet circumdare crines,
Ad domini caros procubuisse pedes.
Ipse sed acciduam pedibus calcasse coronam
Fertur, & ingratas post habuisse preces.
Illa retrò reuoluta, iacens: lux Principis olim,
Vmbra mei post hac Principis, inquit, ero.

XXXVII.

Qualis est dilectus tuus?

CANTICORVM 5.

QValis erat, tuus ille? tuus pulcherrimus ille
Dicebat nuper nescia turba mihi.
Arripio dextrâ pennam, læuâque tabellam,
Et noto, Christe, tuo quicquid in orbe noto.
Pingo rosas, aurum, gemmas, viridaria, syluas
Arua, lacus, celeri sidera pingo manu?

am monstrans, noster pulcherrimus, inquam,
is erat, vultus discere? talis erat.

XXXVIII.

Caput eius aurum optimum.
Manus eius tornatiles aureæ.

CANTICORVM 5.

)nite gemmifero, frondentia serta metallo,
Pulchra triumphales ponite septra manus.
meus est Iesus? Rex formosissime Regum,
u mihi Dictator, tu mihi Cæsar eris.
sceptri fulgore caret, qui luce coronæ,
ex, ait, ille tuus? Rex erit ille meus.
caput est aurum, manus est tornatilis auro,
lius est Sceptrum, dextra: Corona caput.

XXXIX.

In idem sacrum Canticum.

[tis eram: nostros carpebat nemo racemos;
Flumen eram: nostras nemo bibebat aquas;
r eram: nostrâ nemo consedit in vmbrâ;
ctor eram: nostrum nemo tenebat iter;
ous eram: nostro lucebat lumine nemo;
bra fui: nostrâ nemo quieuit humo.

Quid faceret Iesū? Aurum placet omnibus Aurum

Vt placeam post hac omnibus, inquit, ero.

XL.

Veni de Libano Sponsa.

ET fugis, & fugiens clamas, quid Sponsa moraris?

Non fugis, vt fugias: vt capiare, fugis.

XLI.

De Pullato & Linteato Aloysio.

QVem pullæ cernis squallentē in funere pallæ,

Hunc nimius sacro terruit igne Deus.

Quid niueum, Pictor, pullo superaddis amictum:

Et tegis hybernâ torrida membra niue?

Hæc, vbi sidereos iuuenis conceperit æstus,

A minimo Domini vestis amore fluet.

Perge tamen liquidas gelidâ niue spargere flammas:

Vt liquidum à flammis discat amare gelu.

XLII.

'ullatus post Prætextam Aloysius.

'lluditur ad Mincium hospitalem cygnis fluuium, paternum Aloysij solum.

:us oloriferi iuuenis propè flumina Minci
bat in herbosos Castilionis agros.
lei dominum cùm mirarentur olores,
lida mutatâ pallia ferre togâ.
im flouêre ducem, visusque repentè
mus attonito Cygnus ab amne queri.
aliquis: quin nos etiã nigrescimus, inquit,
ido tam niueus sponte nigrescit olor?

XLIII.

)culi B. Aloysij lachrymabundi.

is modus, ô oculi, nimiis manare fluentis,
Et teneras fletu perdere velle genas?
iios liquidis, abeunt duo lumina riuis,
chrymæ gemini fluminis, instàr eunt.
à medio fluitant suspiria luctu,
ius irriguas ventilat Eurus aquas.
;ium, socij, naues & vela paremus:
, quibus in cælum velificemur, aquæ.

XLIV.

*B. Aloysio in horâ meditationis co-
stituto Roseum imminet
Sertum.*

PVlchra coloratis vbi pingitur Hybla r
Sicanias triplex colligit Hora rosa
At modò quòd croceos religât tibi serta ca
Vndè repentinis emicuêre comis?
Te Matutinæ pietas modò detinet Horæ,
Illa tibi viuo tempora flore ligat,
Quot tibi mille legent formosos Secula
Vnica millenas si legit Hora rosas?

XLV.

De eodem Serto.

IPsa corona, rosa est puero? puer ânne C
Ipse rosa est? puer est ipse Corona, Ro

XLVI.

*B. Aloysius sacro lumine
circumfusus.*

NOx erat; & posito iuuenis requierat a
Venit Amor, positâ se tegit ipse to
Sic ibat! sic ipse nigrâ sibi veste placebat!
Sic erat in restuo plurima ruga sinu!

:à tacito vestes vruntur ab igni,
ɔibit admotas proxima palla faces.
vigil positos iuuenis repetebat amictus,
circumfusæ luxit in ignæ togæ.
nitor iuuenem tacitis arsisse fauillis,
tacitas, miror, non abijsse faces.

XLVII.

Oculi B. Aloysij.

;eminos olim mater Natura lapillos
Pygmalioneas inter habebat opes.
:enare comas, & eburnea cingere colla;
s memori nusquam mittere velle manu.
ılybum nodis, & aheno vecte solebat,
vigili clausos sollicitare serâ.
tamen caris custodia visa lapillis,
æúe moram furto tollere posset, erat.
pro geminis ALOYSI munus ocellis,
:endit geminas casta per ora faces.
:ortunatis, inquit, custodia gemmis
mior esse potest, tutior esse nequit.

XLVIII.

Lilia manu præfert Aloysius.

:c, quæ virgineis nituntur lilia culmis;
Vnde verecundas explicuêre comas?

Non generant similes Pæstana rosaria f
Nec simili Pharius messe superbit ag
Non hæc purpureis mater Corcyra vi
Nec parit æquoreis pulsa Carystos a
Cùm nullas habeant natales lilia terra
Quis neget è castâ lilia nata manu?

XLIX.

Petro Malaspina Rectori Flore
Societatis IESV.

SCitata est flores nuper Florentia: e
An bona spina suas, an mala spin
Optauêre malam, tangi quæ fortè vol
Nam mala tacturos pungere spina n
Optauêre bonam, tangi quæ fortè neg
Nam bona tacturos pungere spina s
Sic demùm variam clausit Florentia li
Esset vt alterutris assita spina Rosis.
Nullus vt has tangat, tangantur ab om
Sit bona Spina Malis, sit Mala Spin

L.

De Capto Oromusio.

Quæ urbs vulgò ab Indis Gemma orbis terrarum appellatur.

Anulus est Orbis, pulcherrimus anulus orbis
Indutus digitis Lysia pulchra tuis.
tamen ille fuit pulcher sine diuite gemmâ,
ues Oromusij nam sibi gemma fuit.
na fuit, non est: subiecit nam turbine belli
per Erythreo perdita gemma luto est.
tuam quæres pulcherrima Lysia gemmam
er barbaricos Persica busta sinus.
meos (inquis) poscunt mea regna lacertos,
e meas poscunt Chinica claustra manus.
opus est humeris: Oromusia, gẽma videtur:
e satis pollex, vt capiatur, erit.

LI.

Ioanni de Lugo, dum post morbum ad intermissam de Pœnitentiâ doctrinam rediret.

FErtur inornatis nuper Metanœa capillis
Flesse, repentinâ cùm raperêre febri,
Fertur & indomito frenos laxasse dolori,
Et lachrymis madidos exhibuisse sinus.
Cùm rursus domito repetis tua pulpita morbo,
Fertur inornatas dispošuisse comas.
Et domitos hilari risu frenasse dolores.
Et lachrymis vacuos explicuisse sinus.
Quis, Pater, incolumi de te non gaudeat, ipsæ
Si gaudent Lachrymæ, ridet & ipse Dolor?

LII.

Ad Pontilianum.

E Templis quoties redeo, Pauliúe sacello,
Occurris reduci, Pontiliane, mihi,
Et subitò quæris: placuêre palatia Pauli,
Et Pelusiacâ secta sacella Pharo?
Cùm dixi nitidis placuisse palatia tectis,
Et placuisse suis, ardua templa tholis.
Tu rursum, fontesque tibi, circosque place

placere crepas amphitheatra tibi.
is cessa, ne Roma Placentia fiat:
'lacentinus ne videare, tace.

LIII.

tino Viualdo primùm in Lithuania,
leinde Romæ Prouinciali Præposito
Societatis IESV.

te Parthenope Patrem, cùm Parma vocaret,
retque suum Trinacris ora Patrem,
nas dominis mundi de montibus arces
icit, & studiis inuidet vna trium.
iciam? Parmæ cedam? Trinacria flebit:
enope cedam: Parma, queretur: ait.
iæ cedam: Siren & Parma querentur.
potiùs tantum fortior ipsa Patrem:
am Natæ, Matri concedite Patrem:
on vester erit, si meus, inquit, erit?

LIV.

De Timido Ansa Fuluio.

bellicosus nuper Ansa prandentes
Othomanum Sarmatas adhortatur,

Prandete, dixit, milites, triumphalis
Iam cœna vobis præparatur in Cœlo:
Dixit: sed ipse iam mouentibus signis,
Et buccinarum, tympanique rumore
Perterrefactus, ordiente Bellonâ,
In ciuitatem primus Ansa profugit.
Interrogatus inde cur fugam mallet,
Et cur ad astra nollet ire cœnatum?
Hac luce, fallax inquit Ansa, ieiunio.

LV.

Augustino Viualdo Præposito Prouinciali Romano Societatis IESV.

CVm te nuper Honor liquidis circummagus auris
Altus inauratis insequeretur equis,
Trans Alpes, Helicenq; volas, vbi prensus Honori
Dignaris meritâ Littaua frena manu.
Cùm tamen ingratos aspernareris honores,
Itala festinâ corripis arua fugâ.
Hîc Latias iterùm caperes cùm iussus habenas,
Et victus meritis erubuisset honor,
Non pudet à merito, dixit, me præside vinci:
Sed vinci toties à fugiente pudet.

L V I.

um arrogantissimi Ministri Caluiniani Tauelli.

Ad Cassianum.

Nolo videri, sed suspici.

vult videri, CASSIANE, TAVELLVS,
a me TAVELLVS suspici cupit semper.
Nolo, videre, CASSIANE, cœnantem,
Stantem videre nolo, nolo currentem,
Et dormientem nolo, nolo stertentem.
Nõ vult videri, CASSIANE, TAVELLVS:
Sed vt TAVELLVS suspici mihi possit,
Volo videre, CASSIANE, pendentem.

L V I I.

Ad Plautum.

e peregrinas mittam tibi, Plaute, Camœnas,
Siue Medusæis fusile carmen aquis,
poteras, inquis, melius mihi mittere carmẽ,
e meliùs magno cum Cicerone loqui.
poteram meliùs? laus hæc mihi falsa videtur.
ηæúe vel inuiti stipitis esse potest.
ari puto me melius potuisse, sed à te
udari meliùs non potuisse puto.

LVIII.

Mater Neronis ad Neronem

QVò gladium vibras: vtero, mamm
naris:
Ah reprimat cæcus nescia tela furor
Lactabam mammis vtero te, nate, fereb
Dignus erit veniâ forsan vterque lo
Erramus, qui te miseras malè fudit in a
Dignus vterque mori: Cæsar vtrum

LIX.

Eloquentia Francisci Cardina Barberini.

QValis odoriferi per aprica rosaria
Garrit Hyanteæ lubricus error a
Talis Apollineæ Procerum doctissime l
Pura Palatinas copia fundit opes.
Et tibi doctiloquæ posuêre silentia Cir
Victaque Pegaseus comprimit ora liq
Sæpè loqui docto possit cum Principe R
Discet ab egregio Principe Roma loq

LX.

Eiusdem sacra Poësis.

Vm tibi Pierios velaret purpura crines,
Visa sibi raptis Laurea flere comis.
a fuit nostris quondam data gloria ramis :
Cede meis, inquit, purpura cede comis,
it, & è summo, respondit purpura vultu :
Cingo meas, inquit, laurea, cingo comas.
id facitis: meritos ambæ præcingite crines :
Laurea Vatis erit ; purpura Regis erit.

LXI.

Ad Adm. R. P. Mutium Vitellescum Præpositum Generalem Societatis IESV.

Xcubat in medio tibi pulchra Modestia vultu,
Et niueus roseo regnat in ore pudor :
nplicitas oculis, sacrâ Facundia linguâ,
Ridet in argutis Gratia viua genis :
iestas humeros, placidam Clementia frontem,
Pura verecundus pectora Candor habet :
e foribus famuli, video, famulæq; morantur ;
Virtutem Dominam quis neget esse domi ;

XLIV.

B. Aloysio in horâ meditationis co- stituto Roseum imminet Sertum.

PVlchra coloratis vbi pingitur Hybla
Sicanias triplex colligit Hora rosa
At modò quòd croceos religat tibi serta c
Vndè repentinis emicuêre comis?
Te Matutinæ pietas modò detinet Horæ,
Illa tibi viuo tempora flore ligat,
Quot tibi mille legent formosos Secula
Vnica millenas si legit Hora rosas?

XLV.

De eodem Serto.

IPsa corona, rosa est puero? puer ânne C
Ipse rosa est? puer est ipse Corona, Ro

XLVI.

B. Aloysius sacro lumine circumfusus.

NOx erat: & posito iuuenis requierat
Venit Amor, positâ se tegit ipse to
Sic ibat! sic ipse nigrâ sibi veste placebat
Sic erat in restuo plurima ruga sinu!

:à tacito vestes vruntur ab igni,
›ibit admotas proxima palla faces.
vigil positos iuuenis repetebat amictus,
circumfusæ luxit in ignæ togæ.
nitor iuuenem tacitis arsisse fauillis,
:acitas, miror, non abijsse faces.

XLVII.

Oculi B. Aloysij.

;eminos olim mater Natura lapillos
Pygmalioneas inter habebat opes.
:enare comas, & eburnea cingere colla;
s memori nusquam mittere velle manu.
ılybum nodis, & aheno vecte solebat,
rigili clausos sollicitare serâ.
tamen caris custodia visa lapillis,
æúe moram furto tollere posset, erat.
›ro geminis ALOYSI munus ocellis,
:endit geminas casta per ora faces.
:ortunatis, inquit, custodia gemmis
mior esse potest, tutior esse nequit.

XLVIII.

Lilia manu præfert Aloysius.

:c, quæ virgineis nituntur lilia culmis;
Vnde verecundas explicuêre comas?

Non generant ſimiles Pæſtana roſaria flores,
Nec ſimili Pharius meſſe ſuperbit ager
Non hæc purpureis mater Corcyra viretis,
Nec parit æquoreis pulſa Caryſtos aquis.
Cùm nullas habeant natales lilia terras,
Quis neget è caſtâ lilia nata manu?

XLIX.

Petro Malaſpinæ Rectori Florentino Societatis IESV.

SCitata eſt flores nuper Florentia: cingat
An bona ſpina ſuas, an mala ſpina roſas
Optauêre malam, tangi quæ fortè volebant,
Nam mala tacturos pungere ſpina nequit.
Optauêre bonam, tangi quæ fortè negabant:
Nam bona tacturos pungere ſpina ſolet.
Sic demùm variam clauſit Florentia litem,
Eſſet vt alterutris aſſita ſpina Roſis.
Nullus vt has tangat, tangantur ab omnibus il
Sit bona Spina Malis, ſit Mala Spina Bonis

L.

De Capto Oromusio.

Quæ vrbs vulgò ab Indis Gemma orbis terrarum appellatur.

ANulus est Orbis, pulcherrimus anulus orbis
Indutus digitis Lysia pulchra tuis.
Non tamen ille fuit pulcher sine diuite gemmâ,
Diues Oromusij nam sibi gemma fuit.
Gemma fuit, non est: subiecti nam turbine belli
Nuper Erythræo perdita gemma luto est.
Ergò tuam quæres pulcherrima Lysia gemmam
Inter barbaricos Persica busta sinus.
Ecce meos (inquis) poscunt mea regna lacertos,
Ecce meas poscunt Chinica claustra manus.
Non opus est humeris: Oromusia, gēma videtur:
Ipse satis pollex, vt capiatur, erit.

L I.

Ioanni de Lugo, dum post morbum ad intermissam de Pœnitentiâ doctrinam rediret.

FErtur inornatis nuper Metanœa capillis
Flesse, repentinâ cùm raperêre febri,
Fertur & indomito frenos laxasse dolori,
Et lachrymis madidos exhibuisse sinus.
Cùm rursus domito repetis tua pulpita morbo
Fertur inornatas disposuisse comas.
Et domitos hilari risu frenasse dolores,
Et lachrymis vacuos explicuisse sinus.
Quis, Pater, incolumi de te non gaudeat, ipsæ
Si gaudent Lachrymæ, ridet & ipse Dolor?

L I I.

Ad Pontilianum.

E Templis quoties redeo, Pauliúe sacello,
Occurris reduci, Pontiliane, mihi,
Et subitò quæris: placuêre palatia Pauli,
Et Pelusiacâ secta sacella Pharo?
Cùm dixi nitidis placuisse palatia tectis,
Et placuisse suis, ardua templa tholis.
Tu rursum, fontesque tibi, circosque placere,

placere crepas amphitheatra tibi.
:is cessa, ne Roma Placentia fiat:
?lacentinus ne videare, tace.

LIII.

ſtino Viualdo primùm in Lithuania, deinde Romæ Prouinciali Præposito Societatis IESV.

te Parthenope Patrem, cùm Parma vocaret,
retque ſuum Trinacris ora Patrem,
uas dominis mundi de montibus arces
ıicit, & ſtudiis inuidet vna trium.
ıciam? Parmæ cedam? Trinacria flebit:
ıenope cedam: Parma, queretur: ait.
:iæ cedam: Siren & Parma querentur.
ı potiùs tantum ſortior ipſa Patrem:
iam Natæ, Matri concedite Patrem:
on veſter erit, ſi meus, inquit, erit?

LIV.

De Timido Anſa Fuluio.

ı bellicoſus nuper Anſa prandentes
Othomanum Sarmatas adhortatur,

Prandete, dixit, milites, triumphalis
Iam cœna vobis præparatur in Cœlo:
Dixit: sed ipse iam mouentibus signis,
Et buccinarum, tympanique rumore
Perterrefactus, ordiente Bellonâ,
In ciuitatem primus Ansa profugit.
Interrogatus inde cur fugam mallet,
Et cur ad astra nollet ire cœnatum?
Hac luce, fallax inquit Ansa, ieiunio.

LV.

Augustino Viualdo Præposito Prouinciali Romano Societatis IESV.

CVm te nuper Honor liquidis circummagus auris
Altus inauratis insequeretur equis,
Trans Alpes, Helicenq; volas, vbi prensus Honori
Dignaris meritâ Littaua frena manu.
Cùm tamen ingratos aspernareris honores,
Itala festinâ corripis arua fugâ.
Hîc Latias iterùm caperes cùm iussus habenas,
Et victus meritis erubuisset honor,
Non pudet à merito, dixit, me præside vinci:
Sed vinci toties à fugiente pudet.

L V I.

Scitum arrogantissimi Ministri Caluiniani Tauelli.

Ad Cassianum.

Nolo videri, sed suspici.

NOn vult videri, CASSIANE, TAVELLVS,
A me TAVELLVS suspici cupit semper.
Nolo, videre, CASSIANE, cœnantem,
Stantem videre nolo, nolo currentem,
Et dormientem nolo, nolo stertentem.
Nō vult videri, CASSIANE, TAVELLVS:
Sed vt TAVELLVS suspici mihi possit,
Volo videre, CASSIANE, pendentem.

L V I I.

Ad Plautum.

SIue peregrinas mittam tibi, Plaute, Camœnas,
Siue Medusæis fusile carmen aquis,
Non poteras, inquis, melius mihi mittere carmē,
Nec meliùs magno cum Cicerone loqui.
Non poteram meliùs? laus hæc mihi falsa videtur.
Quæúe vel inuiti stipitis esse potest.
Laudari puto me melius potuisse, sed à te
Laudari meliùs non potuisse puto.

LVIII.

Mater Neronis ad Neronem.

QVò gladium vibras: vtero, mammisne minaris:
Ah reprimat cæcus nescia tela furor!
Lactabam mammis vtero te, nate, ferebam:
Dignus erit veniâ forsan vterque locus.
Erramus, qui te miseras malè fudit in auras,
Dignus vterque mori: Cæsar vtrumque feri.

LIX.

Eloquentia Francisci Cardinalis Barberini.

QValis odoriferi per aprica rosaria Pindi,
Garrit Hyanteæ lubricus error aquæ:
Talis Apollineæ Procerum doctissime linguæ,
Pura Palatinas copia fundit opes.
Et tibi doctiloquæ posuêre silentia Cirrhæ,
Victaque Pegaseus comprimit ora liquor.
Sæpè loqui docto possit cum Principe Roma:
Discet ab egregio Principe Roma loqui.

L X.

Eiusdem sacra Poësis.

n tibi Pierios velaret purpura crines,
Visa sibi raptis Laurea flere comis.
iit nostris quondam data gloria ramis :
e meis, inquit, purpura cede comis,
& è summo, respondit purpura vultu :
go meas, inquit, laurea, cingo comas.
:acitis: meritos ambæ præcingite crines :
rea Vatis erit :,purpura Regis erit.

L X I.

l Adm. R. P. Mutium Vitellescum Præpositum Generalem Societatis IESV.

abat in medio tibi pulchra Modestia vultu,
Et niueus roseo regnat in ore pudor :
citas oculis, sacrâ Facundia linguâ,
et in argutis Gratia viua genis :
as humeros,placidam Clementia frontem,
a verecundus pectora Candor habet :
ribus famuli, video, famulæq; morantur :
:utem Dominam quis neget esse domi ;

Non generant similes Pæstana rosaria flores,
Nec simili Pharius messe superbit ager
Non hæc purpureis mater Corcyra viretis,
Nec parit æquoreis pulsa Carystos aquis.
Cùm nullas habeant natales lilia terras,
Quis neget è castâ lilia nata manu?

XLIX.

Petro Malaspinæ Rectori Florentino Societatis IESV.

SCitata est flores nuper Florentia: cingat
An bona spina suas, an mala spina rosas?
Optauêre malam, tangi quæ fortè volebant,
Nam mala tacturos pungere spina nequit.
Optauêre bonam, tangi quæ fortè negabant:
Nam bona tacturos pungere spina solet.
Sic demùm variam clausit Florentia litem,
Esset vt alterutris assita spina Rosis.
Nullus vt has tangat, tangantur ab omnibus illæ
Sit bona Spina Malis, sit Mala Spina Bonis.

onitis pelagi genitor Neptunus ab vndis
ulphureo afflatum sustulit igne caput.
uis, ait, nostri tranquilla silentia regni,
;t resides bello sollicitauit aquas?
ique sibi duci volucres ad frena quadrigas,
'ritonemque cauâ prælia flare tubâ.
aarique Notos, Tempestatesque iubebat,
;t Thetin armatis vellere signa feris.
n procùl Vrsini fluitantia signa Gradiui
rospicit impulsis velificata Notis.
as erat signum, picto quà sutilis Vrso
ensilis è summâ carbasus arce fluit.
is, ait, inceptis Hycmes absistite pugnis,
: vos cæruleæ ponite bella feræ:
iimus excussum iaculantia monstra profundum:
)uæ fera concepto mugiit igne, noua est.

LXV.

Ad Cosmicum de Quincto.

[Vlum QVINCTVS emit: sed cæcum COSMICE, mulum.
Vnum oculum mulus non habet: ille duos.

LXVII.

De Ludouico XIII. Galliarum Rege Christianissimo.

LVdo vices, LVDOVICVS ait, Mars risit: & ohe
 Lude meas, inquit, Rex Ludouice, vices.
De puero, ni Rex esses Ludouice, vererer:
 Et puer, & Rex es, regie lude puer.
Iacta Rupellani cecidit simul alea belli,
 Ante tuos cecidit victa Rupella pedes.
Ludere perge vices, vt sunt tibi prælia ludus:
 Sic LVDOVICE tibi vincere, ludus erit.

LXVIII.

Libellus de Pietate Christianâ laudatus.

PIetatis iste liber est, auctoris tamen
 Nomen tacetur: ipsa conscripsit, reor.

LXIX.

Ad Timantem Pictorem.

PInxisti pulchrum pulchrâ cum matre puellum:
 Nec tamen illa fuit pulchra, nec ille fuit.
Pictorem Mariæ meliùs vis pingere Lucam?
 Quis scit an errores corrigat ille tuos?

LXX.

De A. Persij Satyris.

VIs PERSI tetricas videre noctes:
Auditor lege scripta, lector audi.

LXXI.

Tumulus coniugis Pauli Sapieha duos inter equites hastatos.

QVis iacet hic: magnâ magnus de stirpe SAPIEHA.
Quis propè? SAPIEHADES sunt prope signa aurus.
Quo clarus coniux? clarissimus omnibus: armis,
pace, fide, patriâ, relligione, toro.
Qui certant equites? certant, quis viuere possit,
Vel meliore nuru, vel meliore viro.

LXXII.

In cothurnatum Gallicum.

VEctari rauco pudor est tibi, Gallice, curru?
Cur ergò rauco non pudor ire pede?

L I.

Ioanni de Lugo, dum post morbum ad intermissam de Pœnitentiâ doctrinam rediret.

FErtur inornatis nuper Metanœa capillis
Flesse, repentinâ cùm raperêre febri,
Fertur & indomito frenos laxasse dolori,
Et lachrymis madidos exhibuisse sinus.
Cùm rursus domito repetis tua pulpita morbo,
Fertur inornatas disposuisse comas.
Et domitos hilari risu frenasse dolores,
Et lachrymis vacuos explicuisse sinus.
Quis, Pater, incolumi de te non gaudeat, ipsæ
Si gaudent Lachrymæ, ridet & ipse Dolor?

L I I.

Ad Pontilianum.

E Templis quoties redeo, Pauliúe sacello,
Occurris reduci, Pontiliane, míhi,
Et subitò quæris: placuêre palatia Pauli,
Et Pelusiacâ secta sacella Pharo?
Cùm dixi nitidis placuisse palatia tectis,
Et placuisse suis, ardua templa tholis.
Tu rursùm, fontesque tibi, circosque placere,

Hîc quæ terra legi non putat, aſtra legunt.
Si dubitas: hoc ipſe Deo da ſtemma legendum:
De cœlo Magnum Maximus ipſe leget.

LXXV.

Ad Robertum Cardinalem Bellarminum.

De pijs de Æternâ felicitate, & Gradibus, &c. libellis, quos Sophia Melecia Palatina magno ſtudio paulò ante mortem euoluerat.

INgens gloria temporum tuorum
BELLARMINE Pater beatiorum
Facundiſſime cygne gratiarum:
Conatuſque tuos, tuaſque noctes,
Sanctæ pignora lucubrationis,
Victuros Pyliam libros ſenectam
Palatina pio terebat vſu,
Nec torpere ſinebat, anguloque
Aut ſegnes humili iacere menſâ,
Cœli delicias, Graduſque cœli:
Queis ſacrâ pariter, tuàque pennâ,
Æternam referas beatitatem:
Et gemmantia templa nundinaris,
Lamentis, Gemituque, Lachrymiſque;

LXVII.

De Ludouico XIII. Gallorum Rege Christianissimo.

LVdo vices, LVDOVICVS ait, Mars
Lude meas, inquit, Rex Ludouic.
De puero, ni Rex esses Ludouice, verer.
Et puer, & Rex es, regie lude puer.
Iacta Rupellani cecidit simul alea belli,
Ante tuos cecidit victa Rupella pedes.
Ludere perge vices, vt sunt tibi prælia lud
Sic LVDOVICE tibi vincere, ludus eri

LXVIII.

Libellus de Pietate Christianâ laud

PIetatis iste liber est, auctoris tamen
Nomen tacetur: ipsa conscripsit, nec

LXIX.

Ad Timantem Pictorem.

PInxisti pulchr â cum matre
Nec tamen chra, nec i
Pictorem Maria agere Luca
Quis scit an t ille tuos

LVI.

Scitum arrogantissimi Ministri Caluiniani Tauelli.

Ad Cassianum.

Nolo videri, sed suspici.

NOn vult videri, CASSIANE, TAVELLVS,
A me TAVELLVS suspici cupit semper.
Nolo, videre, CASSIANE, cœnantem,
Stantem videre nolo, nolo currentem,
Et dormientem nolo, nolo stertentem.
Nõ vult videri, CASSIANE, TAVELLVS:
Sed vt TAVELLVS suspici mihi possit,
Volo videre, CASSIANE, pendentem.

LVII.

Ad Plautum.

ſue peregrinas mittam tibi, Plaute, Camœnas,
Siue Medusæis fusile carmen aquis,
n poteras, inquis, melius mihi mittere carmẽ,
Nec meliùs magno cum Cicerone loqui.
n poteram meliùs? laus hæc mihi salsa videtur.
Quæue vel inuiti stipitis esse potest.
ıdari puto me melius potuisse, sed à te
Laudari meliùs non potuisse puto.

Centumque pictis curribus lutum rumpis.
Sis ô beata, delicata, formosa,
Morum Charybdis aula, pectorum Circe,
Dolosa Siren, innocentiæ labes,
Fraudum satelles, officina fucorum:
Eas superbis semifulta lecticis.
Eas sereni luce pulchrior Phœbi,
Et per Latinæ colla plebis, incedas.
Habe venustos, aureos, capillatos
Pictos, perunctos, deque scrinio totos
Scitos Quirites, elegantiæ mystas,
Vestæ nepotes, bellulos Remi vernas,
Anteambulones laudis, & trahas pompæ;
Dum noster aulas ALOYSIVS vitet,
Centumque velis, & rudentibus centum,
Centum phaselis, palmulisque deuitet.
Habe capaces patrimonij Scyllas,
Fundi Maleas, spongias crumenarum,
Onusta laudum plaustra, nomina rhedas,
Plenas iocorum, risuumque carrucas,
Ineptiarum mille turgidos folles.
Quibus dolosæ ficta dona naturæ
Vultus poëtas, & poëtrias linguas
Fecêre dudum susque deque vertêre.
Quibus loquacis inficetiæ plena
Negotiosa liminum salutatrix
Famelicorum turba circulatorum
Nugasque mille vendit, & locat risum,
Fraudumque frustis mille, mille fucorum.

Mendaciorum mille, mille nugarum
[illegible]itque subsuitque mille centones:
[illegible]um noster aulas ALOYSIVS vitet,
Centumque Phœbis, & Phlegontibus centum,
Centum quadrigis, Pegasisque deuitet.
Illum citato præpes impetu Virtus
Supra secures Cæsarum, & Numæ fasces,
Regumque & omne culmen Imperatorum,
Vndamque supra ciuium, & fori fluctus
Enauigantem, passibusque non tardis
Mortalitatis sæua iura calcantem,
Nimbosque latè, filiosque nimborum
Super Cometas, rauca fulminum regna,
Puerperamque grandinum & niuis Lunam
Ad vsque rerum vexit vltimos fines.
Ibi ille pulcher imperator astrorum,
Nouæ beatus institor voluptatis,
Plenum sonorâ gaudium bibit ripâ,
Rerumque dulci naufragatur in ponto.
I nunc superba, delicata, formosa,
I diues aula: sis beata, sis pulchra
Conchyliata, purpupata, sis magna:
Dum te inde noster ALOYSIVS ridet.

LXXIX.

Hyems transijt, imber abijt, & recessit. CANT. 2.

In immaturam mense Iunio B. Aloysij Gonzagæ mortem.

O Nix! ô niueis albentia colla pruinis!
O oculi, ô niueo lumina vincta gelu!
O niueæ ceruicis hyems! O læue genarum
Frigus, & hybernâ roscida labra niue!
O niueæ crystalla manus O mitte comarum
Vellus, & intactis alba pruina genis!
Ah vereor, ne vere nouos abeatis in imbres,
Dum celer æstiuos Iunius vrget equos.
Siste, precor, Iuni, crudeles sistite soles,
Hic minimo liquidus diffluet igne puer.
Non opus est flammis, satis est sibi dicat IESVS:
CESSIT Hyems, imber cessit: Amice, Veni:

LXXX.

Scazon de B. Aloysio.

IOcose Scazon, si quid hactenus mecum
Molli sub vmbrâ populiúe, lauriúe,
Lenisúe buxi pampiniúe, lusisti,

Valere iussis arbitrisque curisque
Mecum sub altâ feriare cupresso,
Mundoque versu, simplicique dicamus,
Quid ille noster, ille ciuis astrorum,
Agit coruscis ALOYSIVS campis?
Non ille nostros ducit ampliùs soles:
Non hac phaselo corporis, leuis mundi
Tumultuoso fluctuatur in ponto.
Non has vocabat patrias domos vnquam:
Cœlum vocabat patrias domos semper:
Huc ille remis, huc rudentibus totis,
Ipsisque plenus carbasis anhelabat:
Huc æstuantes dirigebat antennas:
Huic alligauit insulæ suam nauim.
Hîc sempiterni vere cingitur Maij,
Hîc peruagatur elegantibus campis,
Hîc rure cœli fruitur, & procùl curis
Inter virentes aureis comis lauros,
Crispas cupressos, ilices capillatas
Quotidianus ambulator incedit.
Quà bruma nusquam, vel comantis Autumni
Tonsor Nouember frondeum nemus radit,
Ridetue caluos Ianuarius montes.
Sed delicatos criniuntur in flores
Æterna prata: musici strepunt luci:
Ripæ loquuntur murmurantibus riuis:
Et lympidorum margines fluentorum
Et hinc, & illinc verberante se fluctu,
Et hinc & illinc inuicem cachinnantur:

Manusque pulsu, vel volubilis plectri
Obliuioso de silentij somno
Expergefacta spontè garriunt plectra:
Lenique subter dormiente Neptuno
Tenerrimorum mollis aura ventorum
Depectit agros: desides hiant Euri,
Et otiosis oscitantur in campis.
Hîc ille noster, ille ciuis astrorum,
Conchyliato purpuratus ornatu,
Eunte pompâ siderum coronatur,
Solisque fuluâ totus ardet in pallâ.
Et nunc per arces cælitum, per accessus,
Amethistinata templa, gemmeas sedes,
Et ciuitatis per forum Sioneæ,
Et fulgurantûm porticus platearum.
Et fulgurantûm porticus platearum.
Calcat superbum siderum pauimentum.
Hîc Lainium compellat, hîc Euerardum,
Hîc lætus ambit Borgiam salutator,
Ignatioùe flammeoúe Francisco
Enarrat, ipsâ delicatior Suadâ,
Miranda temporum acta Claudianorum:
Suoque longos Mutio rogat Soles,
Mellisque riuos, balsamique miratur,
Et gaudiorum, nectarisque, lactisque,
Formosa pictâ stagna traijcit cymbâ,
Et delicato nauiculatur in ponto.
Nanosque colles, hispidasque vèrrucas
Pulcherrimorum lustrat ilicetorum.
O gestientûm dulce siderum regnum!

m clientem, pro laboribus tantis,
ibusque, lachrymisque, curisque
eratos recreate per campos.
dete Tempe siderum, domus cœli:
dete, quicquid est domi Voluptatum:
orate, quicquid est foris Querelarum.

LXXXI.

Ioannis Caroli Chodkeuicij Polonici Lituanicique contra Osmanum Turcicum Imperatorem Exercitus Ductoris.

Statua in hortis Mediceis.

QVem modò Threicij pulchrâ sub fronde triumphi
Marmoreâ spectas ponere bella manu:
Hic Asiæ populos, & flaua Propontidos arma
Strauit, Abydenas depopulatus opes.
ortis adhuc meminit bellacis dextera ferri,
Dilectumque latus conscius ensis amat.
O nisi captiuas vincirent marmora plantas,
Iret in hostiles libera dextra globos!

LXXXII.

In tres Fluuios, Stemma Ioannis Caroli Chodkeuicij. dum Templum Collegii Societat. IESV Crosense extrueret.

QVæ gemmantibus hinc & inde riuis
Currunt flumina? Chodkeuicianæ
Currunt flumina Liberalitatis.
Non tam diuitibus superba ripis
Gaudet Lydia: non amœnitatum
Tellus mater, & elegantiarum
Fœlix Americe fluentis auri,
Quæ centum populis tributa soluens
Effundit facilem per arua censum,
Et crebro sata comit vnione.
Quàm quîs Patria, Martiusque fulgor,
Et pictæ superûm rigantur aulæ.
Hæc scis, vnde fluant fluenta nobis?
Ostendis CAROLI manum? sapisti.

Dictu

LXXXIII.

...um Ioannis Caroli Chodkeuicij, cum ...astra ad Chocimum in Daciâ contra Byzantinum Imperatorem moueret.

'Elox Fama malum tumultuosis
Dum præteruolat incitata pennis
...ces, oppida, rura, Ciuitates,
...icentis canit, & canit trecentis,
...accatis canit, & canit sagatis,
...ostem millibus imminere Turcam,
...t iam terga remurmurantis Istri
...ecurum super ambulare Martem.
...ddit, Bistonas, impiosque Thracas
...iistos innumeris venire turmis.
...æc dũ CAROLVS audit: vt sciamus
...eri nuncia Fama, num sit, inquit,
...ic hostem mihi computabit ensis.

LXXXIV.

Statua M. Tullij Ciceronis apud Magnum Hetruriæ Ducem.

ORa Myron, humeros Lysippus, lumina finxit
Praxiteles: vocem fingere nemo potest.

LXXXV.

Pompa, quâ Sacratissimum Corpus à Romanis Pontificibus ad D. Petrum deportatur.

ÆLia cur tantis glomerantur compita turmis,
Et populi toto fluctuat vnda foro?
Cur refluis feruent Vaticana palatia turbis,
Dardaniæque vomunt agmina mille viæ?
Quid iuuat æthereis populos accurrere mensis?
Vt satiet populos ambulat ipse cibus.

LXXXVI.

Paulo Pimelio missum ex Succino munus.

QVæ placet ipsa sibi secretæ sidere formæ,
Ridet & arcanâ succina gemma die.
Supplicibus vulgò libanda dat oscula culmis:
Libandas stipulis, pulueribusque genas.

me, PAVLE, tuus rapit ad sua lumina candor:
Nimirùm gemma es succina, puluis ego.

LXXXVII.

Lætabimur memores vberum tuorum.

CANTICORVM I.

Ad Sponsum cœlestem.

DIcebas te velle tuis me pascere mammis,
Dum mea sollicitus pectora torret amor.
Clamabam: mea mamma meum mihi manna ministra:
Nec tu præstò mihi, nec tua mamma fuit.
Adspicio Terras, & Cœlum: forsitan, inquam,
Dextra Dei tellus mamma, sinistra polus.
Risisti, dicens: ipso te Numine pascam.
Os vtinam nobis Terra, Polusque foret.

LXXXVIII.

Reuerendo Patri Leoni Sanctio concionatoris munere functo, Româ discedenti.

NEc potui Latijs altum te cernere rostris,
Quassantemúe pio conscia corda metu?
Ah saltem pro me, cui tanta potentia fandi,
Orator magni Numinis esse velis:

An non id merito possim te iure precari.
Cui meritò possim dicere, sancte LEO?

LXXXIX.

De Diuino Amore.

REtia nectentem nuper mirabar Amorem.
(O quid non facilis fingere possit Amo
Aurea pinna fuit : lapis aureus : aurea restis,
Aurea compages, aurea nassa fuit.
Aureus ipse fuit : sed dum sibi flumina desunt
Heu mea quò vertam retia? dixit Amor.
Ad Iesum conuerte Puer, tua retia, dixi;
Ipse tibi fuerim piscis, & ille Mare.

XC.

In Stemma Ioannis Caroli Chodkeuicij.

Crucem Sagitta implexam & Calci, Tria flumina; & Grypha pedibus gla dium vibrantem.

CRux micat in telo, Crux altera calce ruscat:
Forsitan hæc fortem nunciat, illa Pium.

Aurea tergemino voluuntur flumina lapsu:
Iſta docent Largum flumina forſan herum.
Felicem geſtat felix auis ore lapillum:
Felicem dominum forſan & illa notat.
Quid dubitem Fortem, Felicem, & dicere Largũ,
Cùm Gryphs ad voces annuat Enſe meas?

XCI.

In Gryphem.

Dum Ioannes Carolus Chodkeuicius, aliquot relictis cohortibus in Moſcouiâ, ad regni Comitia abiret.

VIderat Hyrcanis Moſcouia Grypha pruinis
Ad Litauum tandem vertere roſtra ſolum,
Ille ferus Gryphs, inquit, abit, nil Enſe nocebit,
Non ales roſtro, non petet Vngue Leo.
Non eſt, cur à te, quòd flexerit ora, triumphes;
A tergo longa eſt cauda relicta: Caue.

XCII.

In duas Sagittas terra cœlóque obuersas.

Stemma Illustrissimi Eustachij Vollouicij Præsulis Vilnensis.

BIsgeminos Petrus Christo monstràuerat enses,
Vrbs raperet captum cum Solymæa Deum.
Ferre cruentandum, clementia lumina, ferrum,
Ferre necaturas non potuêre manus.
Vltrices maiora manus tamen ausa parabant,
Vt tandem Christus dixerit, esse satis.
O si tunc geminas monstrasses, Perte, sagittas,
Quàm meritò Christus diceret esse satis.

XCIII.

In duas easdem Sagittas.

Allusio in Cant. 4.

In vno oculorum, & in vno crine colli.

VIrgilius quondam Telum facit Ira, canebat:
Tela facit, meliùs sed cecinisset, Amor:
Est oculus Telum: diuino crinis Amori

Telum, quid non fingere possit Amor?
ilus, sed qui superas se tollit ad auras,
oma, deciduo quæ petit ima gradu.
cit, an obuersæ Cœlo Terrisque Sagittæ
: oculus non sit Præsulis, illa Coma?

XCIV.

In easdem Sagittas.

is, & Argenti, & Ferri rude vulgus, & Auri
ad Ætnæi iurgia forte fori.
erat, quorum posses, Vulcane, metallo
pa Volouiciâ condere tela manu.
licum vicit, Vulcano iudice, Ferrum,
aque sunt forti Ferrea Tela viro.
Faber ad socios operum: sint Ferrea Tela,
mihi VOLOVIC aureus, inquit, erit.

XCV.

Illustrissimum Hieronymum Vollouicium, dum Samogitiam ingrederetur.

uas vt te Samogitia sciuit in oras,
dferunt vitreo pulchra fluenta pede,
a festiuas agitarunt rura choreas,

Lætitiâ madidæ perſonuêre domus.
Ocyùs i Præſes : ſi fortè venire moraris,
Huc venient campi, flumina, rura, domus.

XCVI.

In Soleam tribus inſignitam Crucibus, Stemma.

Illuſtriſſimi & Reuerendiſſimi Staniſlai Kiſzca Præſulis Samogitiæ.

QVis tam concordi iunxit duo robora nexu?
Quis Soleam ſocias iuſſit habere Cruces?
An quia Kiſskanæ monſtrant inſignia gentis,
Certatimque ſacro laudis honore nitent?
An quia calcari cupiunt, humileſque latere,
A Domino morem quem didicêre ſuo?
O celebres, humileſq; nimis! magis inter honor[es]
Dum nituêre, latent : dum latuêre, nitent.

XCVII.

In tres eiuſdem Cruces, & tres Tubas.

KISSKA tuas dum cerno Cruces, dum Claſſic[a] cerno:
Sollicitat mentem terror, amorque meam.

› Cruces? ignis Sancti me flammat amoris,
dico : mentis Crux medicina meæ est.
ı Tubas? timeo: fors, inquam. bella parãtur;
. cum nulla sonent prælia, rursus amo.
secura tuæ faciet Fiducia plebis
'ræsul : si te diligit ipse Timor?

XCVIII.

! tres Tubas eiusdem Reuerendissimi Præsulis coëuntes.

tholicos sæuis dũ prouocat Hæresis armis,
Innumeris parent impia castra Tubis.
Batauam, canit hæc Scotam, canit illa Britannam,
liuersa sonat quolibet ore fides.
.c Catholicas hortantur cornua turmas:
fides ternâ consonat ecce Tubâ:
am concordi sociantur classica cornu,
›ia castra, Tubas crediris esse? Tuba est.

XCIX.

In Ensiferum Grypha.

Stemma Ioannis Caroli Chodkieuicz M. L. Supremi exercituum Ductoris.

HIc, qui ſupinos defluentibus plumis
Inueſtit armos, & bicorporis plantæ
Effultus vngue rectus imminet cœlo,
Et lethiformi Marte præliaturus
Explorat enſem prouidus duellator,
Non Atticarum flexili chorearum
Proludit orbe, non rotatili plauſu
Reciprocante verberat ſolum plantâ:
Cuniculoſis non Amazonum ſyluis
Inhoſpitales Arcton appulit greſſus.
Sed è tropæis lætus Imperatorum
CHODKEVICANAS tranſmigrauit in ceras
Suiſque clarum ſtemma laudibus fulſit.
Nunc ad Poloni Martis æreos cantus,
Tubæque gratum murmur exſoporatus,
Formidoloſos enſe fulminat Turcas.
Auertat iſthinc peruicax Ethruſcorum,
Et Apulorum veritas Sacerdotum
Victoriarum nuncias coturnices,

columbos, augurefque cornices.
:rtiora, Magne Militum Ductor,
hs Lechicorum figna dat Triumphorum.
um per auras fluctuante fubfultu
ludibundus, & velut theatrali
;il bipenne motat areâ ferrum,
:ctator ipfe nefciat, Tuum Grypha
ı præliantem cernat, an triumphantem?

C.

De B. Agapi & Chroniâ Virginibus & Martyribus, quæ, forores ob Christum carcere macerata, poftea in ignem miffa, fed inuiolata, oratione ad Chriftum fusâ ad cœlum euolarunt.

NIl iuuat includi tenebrofo carcere Diuas:
Te meliùs, cæco carcere, Chrifte, videat.
Nil iuuat ignitis immergere membra caminis:
Ignofcit cafto confcia flamma pedi:
Compofitis ambæ venerantur fidera palmis,
Et fociâ fuperûm culmina mente petunt
De flammâ carcer, de carcere flamma meretu'
Flamma foror; carcer frater vtrique fuit.

CI.

De S. Leone Pontifice, qui Attilam
norum Regem in Italiam cum copi
influentem monitu suo & ora-
tione repressit.

ATtila Pannonicis populatur cædibus
Obuia magnanimus tendit in arma
Aduersâ gemini concurrunt fronte Leones
Inde LEO Dacus, Tuscus & inde LEO.
Conscius ille sui, fera reppulit arma, furc
Nempe tuâ monitus maxime voce LEO
O quem te memorem! quo Regem nomin
Ille LEO raptor, tu LEO pastor eras.

CII.

De S. Ardelione, qui ex Mimo r
Christianus effectus, sui testimoni
Sanguinis, Christum con-
fessus est.

ARDELIO sacros deridet carmine ritus
Festaque non æquâ voce theatra qu
Audiit Omnipotens: non est opus, inquit, h

ılmine, tam facilem Gratia vince virum,
ıerit illa polos, & deserit iste theatrum,
Et tereti sacrum voluit in ense caput.
:, sic inquit, abit nostræ Comœdia vitæ:
Terra vale, cælum plaude, Tyranne feri.

CIII.

De SS. Basilissâ & Anastasiâ, quæ sub Nerone linguâ, pedibúsque præcisis, percussæ gladio occubuerunt.

FOrtis ANASTASIÆ comes est BASILISSA sorori:
Illa canit Christum voce, nec ista tacet.
Cæsareas vtriusque sonus dum venit ad aures:
Vulnere lingua, simul pes vtriusque cadit.
Vtraque sponte genu sinuato vulnere curat,
Et te prociduo poplite Christe colit.
Irasci Christo nescis improuide Cæsar!
Quem tacuisse velis, sic coluisse iubes,

C IV.

De S. Apollonio Senatore, qui lectâ pro Christi Religione in Senatu Apologiâ gladio percussus est.

CReber APOLLONIVM pronâ bibit aure Senator,
Dum legit arcano nobile dogma libro:
Ætatemque canit Christi, Sanctosque triumphos,
Et stygià nuper capta tropæa domo.
Sed tamen insontem mulctat sententia Diuum,
Romanumque iubet tingere cæde forum.
Ne dubitate nouo Romani credere libro :
Mucro stylus, sanguis littera, Roma liber.

C V.

De S. Adalberto Gnesnensi Archiepiscopo & Martyre, qui à Prussis lanceis remisque appetitus, pro Christo fortiter occubuit.

SÆpè Tyras, ALBERTVS ait, & sæpè Tibiscos
Istrum Sæpè peto, nauigo sæpè Salam.
Ah quando tandem stellantia littora visam!
Ah quando certà sidera puppe petam!

& crudis Pruſſus dat vulnera contis,
ber remis pectora nauta quatit.
um remis, & largum funde cruorem,
remis, iſto flumine, viſe Polum.

CVI.

Puer Ieſus totus deſiderabilis.

Yblæi rores, & Hymettia liba valete,
Pinguiaque Aſſyriis deflua mella fauis.
trahit ille ferax Sanctorum vultus amorum,
Ille verecundo viuus in ore pudor.
um mea mens ſacræ ſatiatur imagine formæ,
In deſideriis paſcitur ipſa ſuis.
O IESV, mea ſola fames, mea ſola voluptas,
Quàm ſapis ipſe, tui ſi ſapit ipſa fames:

CVII.

Vox dilecti mei.

AH ego tam liquidas ſurdus non audio voces?
Alter & infauſtâ cantus in aure ſonat?
Clamat, Ede, tellus; reſpondent æquora: Pota:
Vaſta ſitim faciunt æquora, terra famem:
Terra dehiſce, cauis areſcite flumina ripis:
Reſpuit & voces auris, & ora cibum.
Vt ſolo te, Christe, frui poſſimque velimque;
Totus & os poſthac, totus & auris ero.

CVIII.

Imago Sanctissimæ Virginis Planco missa.

MIsi, Plance, tibi tenerum cum Matre p ellum,
Deliciasque meas, deliciasque tuas
Mittere nobilius, maius comprendere palmæ
Nil potuêre meæ, nil voluêre tuæ.
A me plura tamen si munera, Plance, requiris
Non à me, à donis plura require meis.

CIX.

De plurimis Christi Martyribus, qui n vetustæ impositi, demersi sunt.

DEgenerem linquunt tenebrosi carceris v bram,
Vt scandat fragilem mascula turba ratem.
Sunt illic merces, plagæ: sunt vota, rudente
Mors, precium, virtus, prora: carina, salu
Vincla, Fides: malus, pietas: suspiria, vent
Spes, velum: remus, gratia: rector amor:
Tunc Deus: his, si nauis, ait, mea cingitur arm
Typhi tuam cœlo deijce, mitte meam,

CX.

De Palmulo adolescente Sanctissimo immaturè vitâ functo.

Ixisti tibi, vixisti quoq; Palmule, Christo:
Longa tibi fuerat vita, breuisque Deo.
per vixisti Christo: tibi, Palmule raro:
onga Deo fuerat vita, breuisque tibi:
ortuus, es victurus: erit tua, Palmule, vita
Longa breuisque tibi, longa breuisque Deo.

CXI.

De S. Simeone Stilitâ.

Est, inquit, SIMEON tellus mihi paruula punctum:
Quis velit in puncto, Christe, mouere pedes?
Ergò pedes posthac æternùm stabitis, inquit,
Ne tam parua meum semita fallat iter.
Constiti & stanti trigesima vertitur ætas.
Quæ tandem meritò contulit astra viro.
Si tibi terra fuit punctum, sint Circulus astra:
Iam læto choreas plaude per astra gradu.

CXII.

Christi in Cruce vox SITIO.

AH Sitio, clamas, Princeps pulcherrime rerum,
Non habeo pro te dulcia vina, siti.
Tu tamen, ah sitio clamas, dabo pocula, Sponse:
Heu mihi sed misto pocula felle dabo.
Hæc, mi Sponse, bibes: quæris cui fortè propines?
Ad me pro mundi, Christe, salute bibe.

CXIII.

De S. Ignatio Martyre, cuius in corde nomen IESV augustissimum aureis incisum literis, post mortem inuentum.

AVrea in IGNATI fulgent cognomina corde:
Hic tua tu tecum nomina, Christe, locas.
Sparserat effuso Martyr cor sanguine: de quo
Aurea te referens littera facta fuit.
Vnde potest fuluum mutari sanguis in aurum?
Sed tamen est sanguis Martyris: ergo potest.

CXIV.

ratiam Martini Badach ex Vilnensi Academiâ in Germaniam proficiscentis.

: Theologum iudex audiret Aquinas,
Ingenium Thomas diceret esse suum.
Oratorem facundo Tullius ore
adiret, linguam diceret esse suam.
e tua sunt, si fortè, BADACH, Tua dixeris esse:
ngenio Thomas, Tullius ore caret.

CXV.

In Tres Tubas, Stemma Ioannis Rudomina Equitis Lithuani.

Res nuper Diuæ, Bellona, Diana, Thalia
De RVDOMINÆIS dimicuêre Tubis.
ostra Tuba est Bellona inquit, Turba nostra Diana est,
Hæc inquit, potiùs nostra, Thalia Tuba est.
idiit & Getico Mauors subrisit ab Hæmo,
Nil mihi cum vestris numina docta tubis.
stra Tuba est Bellona, inquit, Tuba vestra Diana est,
estra Thalia tuba est, sed RVDOMINA meus.

CXVI.

De morte Cæsaris Grimaldi, qui Scenicum dum lustrat cælum, præceps inopino casu ad theatrum datus exspirauit.

VIuus vbi roseum fulgor mentitur Olympum,
Et simulant viuas aurea tecta domos.
Picta renidentis dum lustra siderat Scenæ,
Atque alacres CÆSAR fertque refertq; gradus
Pendula nitentes decepit bractea plantas,
Atque suâ quassum mole necauit onus.
Noxia Cæsaribus semper sublimia: quisquam
Ad superos veniat CÆSAR, & inde ruet.

CXVII.

Idem loquitur de se.

FAlsa theatralis dum sidera miror Olympi,
Vera, mihi, dixi, sidera pande DEVS.
Dum meus has LOIOLA Pater modò cerneret oras,
Putida clamabat, quàm mihi sordet humus!
O mihi, tam pulchri referentur morte penates!

Vera mihi reserat, dum loquor, astra Deus,
quia mors aberat cælo quæsita, cadendum
Ad terram nobis, vt moreremur, erat.

CXVIII.

De duplici Seneca ad Paulum.

E gemino Senecâ pugnat sententia Vatum.
Conueniet, si tu, PAVLE, secundus eris.

CXIX.

In Philippum Rhetorem.

Non poterat iussus tria dicera verba PHILIPPVS:
Si vultis causam nosse, disertus erat.

CXX.

Minodium Caluinistam Ministrum, à quo reprehensus fuerat, de producto in carmine, & correpto Sathanâ.

Quod breuiem, tendamque simul mirare Sathanam,
Communem facias cùm tamen ipse tibi.

CXXI.

De morte Cæsaris Grimaldi, qui Scenici cælum dum lustrat, præceps inopino casu ad terram datus exspirauit.

SCenica, mentiri, dum fortè palatia cæli,
 Et dubio CÆSAR ſcanderet aſtra pede.
Aurea, quæ falſi ſimulauerat, atria cæli
 Sciſſa ruinoſum tela fefellit iter.
Decepto ruit ille gradu: tragicique doloris
 Ad ſua materies ipſe theatra redit.
Et Ieſum vocat ore, pij ne flete ſodales,
 Non ruit ex aſtris CÆSAR, in aſtra ruit.

CXXII.

De nobili adoleſcente in ferijs Bacchanalium miſerabiliter extincto.

SAltantes nuper mors viderat atra Lupercos
 Et ſe feſtiuis miſcuit ipſa choris.
Ebria perque domos ſaltabat, perque plateas
 Morborum longo præueniente choro.

i iuuenis dum fortè reſiſtere vellet,
a non meritum meſſuit enſe caput.
: de lautis iuuenes conuiuia menſis
s ſcit, an ex veſtris non bibat illa ſcyphis.

FINIS.

ADVE

DE L'

A My Lecte
suiuans, bo
ra faire croire qu
en ce volume. P
creance, ie vous a
depuis que i'eus m
precedens, que i'
d'Anuers, il m'en
vne plus ample, laq
suiuent : que i'ay m
(estant pieces détache
theur de la gloire que
urages, & le Lecteur
en peut pretendre.

MATTHIÆ CASIMIRI SARBIEVII SOCIETATIS IESV

LYRICORVM LIBER QVARTVS.

AD EQVITES POLONOS.

Cùm montem Carpatum redux ex Italiâ inuiseret.

ODE. I.

ÆTernà magnis carmina Carpati
Inſcribo ſaxis. Diſcite poſteri,
Caſtiſque diſcendum puellis
Et pueris geminate cantum.
Fruſtrà, Poloni, cingimus oppida
Muris, & arceis addimus arcibus;
Delubra ſi ſqualent, & altis
Cælituum viret herba tectis,
Fruſtrà caduci fulminis artifex
Moles ab altâ turre remugiit,
Si mœſta reſpondere cantu
Templa negant; Superûmque pridem

Sacro stupescunt æra silentio.
Quòd si nec idem sit Superis honos
Templis in îsdem, nec sub vnâ
Lege superstitiosioris
Per ora vulgi relligio fremat:
Ciues iisdem non benè claudimur
Portis, & infelix eumdem
Instruimur acies in hostem.
A plebe Numen separibus malè
Placatur aris. scimus vt impias
Vastata Graiorum per vrbeis
Sacra suis periêre rixis.
Fumant propinquæ templa Bohemiæ:
Concussa Regni viscera Pannones
Fleuêre collatis in vnam
Viribus incubuisse stragem.
Hinc inde læuos despice Carpato
Polone campos, quos pecorum ferax
Drauusque Sauusque, & bicornis
Frugifero secat Ister amni:
Quanto careret corpore Thracius
Regni tyrannus, si benè mutuas
Menteis & obligata Diuis
Barbarus extimuisset arma!
Atqui timendæ Panno potentiæ
Vallârat altis oppida mœnibus,
Pontemque dedignatus, omni
Danubius famularis vndâ
Cingebat Vrbeis. sed quid inutili

ſent ſceleſtæ præſidio manus,
Quas ira non læti Tonantis
Riſerit, indigeteſque Diui?
n nunc Polonis fata Quiritibus
ico vates: Dum tibi conſona
Votiſque cantúque & Sabæo
Thure calent precibuſque templa,
nnis recuruo Lechia poplite
m, Virgo, primâ, dum mediâ die,
Dum te ſalutamus ſupremâ,
Et dubio tibi lucis ortu
tena coràm flamma Decembribus
llucet aris; dum tibi patrium
Pæana dicit, ſuppliceſque
Accumulat pia turba ceras:
ſter niuoſo Viſtula Carpato,
ſterque ab ipſo fonte Boryſthenes,
Labentur in Pontum, nec Auſtrum
Aut Gothicam metuemus Arcton.
:órne mentes, ambiguas rapit
clamor aures? vox grauior cauâ
Reſpondit è nube, & ſerenùm
Non dubij micuêre Diui.

AD STANISLAVM LI
Episcopum Plocensem, R
nia Senatorem.

ODE II.

SVnt & nouarum non vacuæ m
Laudum pharetræ pro me reco
O Musa telum: quem sono
Pieridum iaculemur arcu?
Sit meta Præsul, cui modò Ploc
Centum Poloni margine Vistulæ
Eduxit armenta, & smaragdis
Grande pedum, Tyrióque vi
Inscribit ostro, se speciosiùs
Plerumque doctæ Palladis artib
Indulget, & Musis amicam
Gaudet Honor redimire fron
Pulchro ligari fœdere gestiunt
Libris Tiaræ. Romuleas super
Aras Honori, & dedicatis
Thura ferunt eadem Camœni
Arsisse quondam: sed vigil ambit
Si possit, ipsas Cœlituum solo
Permiscet aras, atque ab alto
Astra rapit Superosque cælo.
Vester, Camœnæ, vester ad incl
Stat Præsul aras, vos adamantina
Sparsistis electro Tiaram,

Quà vitreo pretiosus amni.
ingit feracem Naruia Mœsiam :
os & bicorni Palladium caput
Pressistis auro, & gratulatâ
Carmina personuistis vnda.
os pectus altum, consiliis simul
bsterſit atræ nubila patriæ,
Mulcetis, & fastidioso
Excipitis reducem Senatu:
Juondam & perenni viuere nobilem
'onastis æuo, cùm tulit aureos
Ad astra mores, atque auaro
Egregij monitus PSTROKONI
auidit orco, candidus eloqui,
eríque diues : vos, miserabili
Bellis inhorrescente Regno,
Consiliis facilíque rerum
irmastis vsu ; ne popularibus
atiscat vndis, neu malè pendulis
Dextramque ceruicemque rebus
Subtrahat, ille meis legetur.
'ars magna chartis ; seu tenui lyrâ
)icam Geloni fœderis otia,
Maiore seu plectro Lechæi
Arma virumque canam Gradini.

AD CÆSAREM PAVSI

Regnum sapientis.

ODE III.

LAtè minaces horruimus Lechi
Regnare Thracas. latiùs imper
Qui solus, exemptusque vul
Certa sui tenet arma voti.
Imbelle pectus parce fidelibus
Munire parmis; neu latus aspero
Lorica cinctu, nèu decorum
Arcus amet pharetræque coll
An cimber, an te lectus ab vltimi
Pictus Britannis ambiat, an Geta
Nil allabores: ipse miles,
Ipse tibi pugil, ipse Duct
Exile regnum, PAVSILIPI,
Sed se obsequentem qui sibi subdid
Hic grande fecit. si suasmet
Ipse roget, peragatque leges
Armata Regem non faciet cohors
Non tincta vulgi purpura sanguine
Aut nobili stellatus auro
Frontis apex, teretíque gem
Rex est, profanos qui domuit met
Qui cùm stat vnus: castra sibi faci
Casumque fortunamque pulch
Prouocat assiduus duello.

ı ille vultum fingit ad improbi
:reta vulgi, non popularia
Theatra, non illum trophæa,
Non volucri mouet aura plausu.
tus, à quo non humilem grauis
tuna vocem, non tumidam leuis
Expressit vnquam, curiosis
Dum tacitus premit ora fatis.
prima si quis vulnera non gemit,
o peregit bella silentio:
Celare qui nouit sinistros,
Ille potest benè ferre casus.
:, & caducis se licet vndique
pendat auris pontus, & in caput
Vnius & flammas, & vndam, &
Vertat agens maria omnia Auster,
:um ruinas, mentis ab arduâ
›limis aulâ, non sine gaudio
Spectabit, & latè ruenti
Subiiciens sua colla cælo
ındum decoro vulnere fulciet:
erque cæli fragmina, lugubre
Telluris insistet sepulchrum, ac
Incolumis morientis æui
:res, ab alto prospiciet, magis
ec magna quam sint quæ pedibus premit,
Quam quæ relinquet; iam tum Olympi
Non dubius moriturus hospes.
jò cùm volentem fata reduxerint,

Iſacidûm pia caſtra lymphis?
Hinc ruptus atque hinc artifici lyrâ
Pontus rigenti diſſiliit freto, &
Circùm pependerunt euntes
Marmoreis maria alta muris.
Vidêre ſtratis te Deus æquora
Vidêre tonſis, & liquido pede
Fugêre: porrectas in altum
Ipſe timor glaciauit vndas,
Et ſtare iuſſit. non humili ſono
Terraſque & ictos increpuit polos
Armatus æther: hinc rubenti
Fulgura diſſiluêre rimâ:
Interque crebræ verbera grandinis,
Vndaſque, flammaſque, & trepidantium
Duella ventorum, ſuperbi
Frænigeras Pharaonis alas,
Curruſque, & haſtas, ſanguineum mare
Iam non inani nomine proruit
Latè ſuperfuſum: cruentos
Seruat adhuc memor vnda ſulcos.
Tum verò victor quadriiugas ſuper
Sublimis auras ſe Deus extulit,
Longéque frænatis tetendit
Sacra Notis Zephyriſque lora.
At læta circùm flumina vitreis
Plauſere palmis, & velut arietes
Succuſſa certatim ſupinis
Culmina ſubſiliere ſiluis.

Fertur iuuencos : Carpite, dum licet,
Dum tuta vobis otia, carpite,
Oblita iam vobis vireta
Emeriti, mea cura, tauri.
Victor Polonus dum positâ super
Respirat hastâ, sic etiam vigil
Sæuusque. Prô quantis, Polone,
Moldauici tegis arua campi
Thracum ruinis! quas ego Bistonum
Hîc cerno strages? quanta per auios
Disiecta latè scuta colleis?
Quæ Geticis vacuæ arma truncis?
Hac acer ibat Sarmata, (Thracibus
Captiuus olim nam memini puer.)
Hîc ære squallenteis, & auro
Concanus explicuit cateruas.
Heu quanta vidi prælia, cùm Dacis
Consertus hastis campus, & horridi
Collata tempestas Gradiui,
Ambiguis fluitaret armis!
Suspensa paullùm substitit alitis
Procella ferri; donec ahenea
Hinc inde nubes sulphurato
Plurima detonuisset igni.
Tum verò signis signa, viris viri,
Dextræque dextris, & pedibus pedes,
Et tela respondêre telis,
Et clypeis clypei retundi.
Non tanta campos grandine verberat

Niualis, Arctos, non fragor Alpium
Tantus, renitenteis ab imo
Cùm violens agit Auster ornos,
Hinc quantus atque hinc impetus aereo
Defusus imbri. Miscet opus frequens
Furorque, virtusque, & perenni
Immoritur breuis ira famæ.
Diu supremam nutat in aleam
Fortuna belli. stat numerosior
Hinc Bessus, hinc contrà Polonus
Exiguis metuendus alis.
Sed quid Cydones, aut pauidi Dahæ,
Mollesque campo cedere Concani,
Quid Seres, auersóque pugnax
Parthus equo, Cilicumque turmæ,
Contra sequacis pectora Sarmatæ
Possent fugaces? hinc ruit impiger
Polonus, hinc Lithuanus; atro
Quale duplex ruit axe fulmen:
Aut qualis alto se geminus iugo
Deuoluit amnis, raptáque cum suis
Armenta siluis, atque aperto
Præcipitat nemora alta campo.
Heu quale sæuus fulminat æneo
Borussus igni! non ego Liuonum
Pugnas, & inconsulta vitæ
Transierim tua Russe signa.
Vobis fugaces vidi ego Bistonum
Errare lunas, signáque barbaris

Derepta vexillis, & actam
Retrò equitum peditumque nubem.
Virtute pugnant non numero viri:
Et vna siluam sæpiùs eruit
Bipennis, & paucæ sequuntur
Innumeras aquilæ columbas.
Heu quæ iacentûm strata cadauerum,
Qualemque vobis Ædonij fugâ
Campum retexêre? Hîc Polonam
Mordet adhuc Othomannus hastam:
Hîc fusus Æmon: hîc Arabum manus
Confixa telis: hîc Caracas iacet
Conopeis subter Lechorum
Non benè pollicitus minaci
Cœnam Tyranno. Spes nimias Deus
Plerumque fœdos ducit ad exitus,
Ridetque gaudentem superbum
Immodicis dare vela votis.
Quò me canentem digna trahunt equis
Non arma tauris? sistite barbaræ,
Non hæc inurbanâ, Camœnæ,
Bella decet memorare buxo,
Maiore quondam quæ recinent tubâ
Seri nepotes; & mea iam suis
Aratra cum bubus reuerti
Præcipiti monet axe vesper.

PARODIA.

Ex IOANNIS KOCHANOVV *Poëtarum Polonorum Principis Libr. Ode* XXIV.

Cùm Scythæ citeriorem Podoliam inop tò inuasissent, populariter decantat

ODE V.

ÆTerna labes, nec reparabile
Polone damnum: Podoliam Getas
Impunè vastare, & dolendas
Ponè Tyram numerare prædas.
Eheu pudendum! Threicij canes
Egêre præ se non popularium
Armenta damarum, paternis
Non iterùm reditura lustris.
Pars impudicis vendita Thracibus,
Pars Tauricanos iussa sequi Scythas.
Eheu Gelonorum Polonis
Strata canum caluere nuptis:
Manus latronum ruris & oppidi
Ignara, nostras irruit (heu pudor:)
Vrbes, quibus pellita raptas
Plaustra vehunt reuehuntque gazas.
Neglecta quondam sic peccorum lupi

nta vaſtant; quæ neque peruigil
uat Magiſter, nec fideli
;ura canum comitata greſſu.
tum Gelono pectoris addimus,
rſa turpi terga damus Scythæ,
n pænè laturo probroſas
:iuibus Imperióque leges!
umpe ſomnos, & vigiles age
ie curas, nec reuocabili
ffide fortunæ, aut fugaci
Anteueni tua fata tergo.
refuſo nunc age ſanguine
iri Gelonus nominis eluat
bem, & colonorum cruentis
Damna riget lacrymoſa riuis.
:mus? an nos diſtinet aurea
:æ ſupellex? quos manet (heu dolor!)
æc menſa conuiuas? is auro
Nempe bibat, cui dulce ferrum eſt.
ium recuſis in pretium ſcyphis
) paremus, quæ malè per vias
arſit platearum, tuendis
Hæc eadem neget arca muris?
mumerari, nos potioribus
emus auſis. pectora non priùs
uàm vulnerantur ſcuta: fruſtrà
Exanimem tegit vmbo dextram.
priſca lactat fabula: creſcere
ipſa Lechum damna, ſed heu! recens

Ne me refellat fama, Lechum
Damna suis cumulare damnis.

PALINODIA

ad Parodiam IOANNIS KOCHANO

Cùm victoria de Turcis parta renun tur, ac paullò post STANISL KONIECPOLIVS *Exercituum gni Poloniarum Ductor Campestris thas prosperis præliis fudisset.*

ODE VI.

ÆTerna laudum nec violabilis
Polone merces: sanguine Concanos
Pacem redemisse, & reuictam
Vno Asiam Lybiamque bello.
Extrema latè quà rigido subest
Europa cælo, cornua fregimus
Lunæ, cui lustrat subactas
Sol oriens moriensque terras.
Io triumphe: Lechiadæ Duces
Egêre præ se signa fugacium
Latè Gelonorum, Polonis
Non iterùm reditura campis,
Pars iussa pacis viuere legibus,
Pars fœderatâ cedere Daciâ:
Io: Corallorum Polonis

Signa ducum micuêre templis.
ĭens quæ niuali deuia Caucaso,
ʳndasque terrasque, & dubium manu
Concussit orbem; non decoro
Anteijt sua fata tergo.
Nocturna quondam sic humili meant
ub antra gressu degeneres lupi,
Si quando venantûm tumultu
Auia personuere lustra,
Quantum cruenti pectoris & Gotho
Dememus hosti, qui modò Liuonum
Terras repentinâque cinctam
Terruit obsidione Rigam!
Sed ne secundis heu nimiùm pij
Credamus armis: sæpè suum leuis
Fortuna victorem reliquit:
Et medios secuit triumphos
Contemptus hostis sic Lacedæmonum,
Sic bellicosi mœnia Romuli
Creuere contemptu, & perennes
Gentibus imposuere frænos.
Dat ira vires quæ tumido dolet
Ab hoste temni: sunt & inermibus
Iræ columbis, sunt echinis,
Sunt apibus sua tela paruis.
Hic ipse qui nunc improbus æreas
Tutùm fluenti Danubio Getes
Nectit catenas, cùm secundis
Podoliam populatus armis

Spernet Lecheæ robora dexteræ :
Me vate, tinget facrilegâ Lechos
Ceruice mucrones. potenti
Sic Nemesi, placitumque fatis

AD CÆSAREM PAVSILIPPV
Diui Dauidis Regis & Vatis Lyrica
si Latinam non esse parem.

ODE VII.

IEssea quisquis reddere carmina
Audet Latini pectine barbiti,
Audet redordiri superbæ
Turrigeras Babylonis arces.
Quantus Poloni è vertice Carpati
Ruptis inundat Vistula fontibus :
Se fert, inexhaustusque tanto
Isacius ruit ore Vates.
Vtcumque Pastor duxit in auias
Armenta valleis, aut gelido super
Iordane, muscosæque Bethles,
Aut liquidis Acaronis vndis :
Dulci renarrat carmine melleis
Manasse retrò sæcla liquoribus,
Viníque riuos, & vetustas
Lacte nouo trepidasse ripas :
Seu fortè miles belligeras lyrâ
Transsumit hastas, & Superûm pio.

Scutumque loricamque Regi
Induitur, femorique magnum
Appendit ensem, qui malè pallida
Vrat minaci sidera fulgure,
Vrbesque Regesque, & tremendo
Regna metat, populosque ferro
Seu Christianis grande nepotibus
Euoluit æuum, siue adamantinis
Decreta cæli fixa valuis;
Siue hominum Superûmque Patrem
Stellante mundi sistit in atrio,
Cùm toruus alti nube supercilì
Diiudicandorum supremus
Consilio stetit in Deorum.
Illi & propinquus Terror in aureo,
E Fas, & Æqui strenua Veritas,
Et Candor, assedêre scamno,
Et liquidæ sine nube Leges.
Quis ducat æquo pectine sutilem
Et luce pallam? quis sub ianthini
Tentorio cæli sedentem,
Quis rutilis diadema dicat
Crinale stellis? quis memoret Deum
Latè trahentem syrma per aureum
Mundi pauimentum, sequaci
Sidera conglomerare limbo?
At quantus inter Niliacas chelyn
Intendit vndas, cùm reducem Pharo
Mosen, Erythræisque ducit

Isacidûm pia castra lymphis?
Hinc ruptus atque hinc artifici lyrâ
Pontus rigenti dissiliit freto, &
Circùm pependerunt euntes
Marmoreis maria alta muris.
Vidêre stratis te Deus æquora
Vidêre tonsis, & liquido pede
Fugêre: porrectas in altum
Ipse timor glaciauit vndas,
Et stare iussit. non humili sono
Terrasque & ictos increpuit polos
Armatus æther: hinc rubenti
Fulgura dissiluêre rimâ:
Interque crebræ verbera grandinis,
Vndasque, flammasque, & trepidantium
Duella ventorum, superbi
Frænigeras Pharaonis alas,
Currusque, & hastas, sanguineum mare
Iam non inani nomine proruit
Latè superfusum: cruentos
Seruat adhuc memor vnda sulcos.
Tum verò victor quadriiugas super
Sublimis auras se Deus extulit,
Longéque frænatis tetendit
Sacra Notis Zephyrisque lora.
At læta circùm flumina vitreis
Plausere palmis, & velut arietes
Succussa certatim supinis
Culmina subsiliere siluis.

nec olim Sarmaticâ rudes
nœnâ: nec modò Dardanas
i per arteis, fortiore,
A V S I L I P I, recinemus œstro,
pri, si Salomonia
ıe lenes tendere barbita,
m Sunamitim, & pudicos
ırmine sollicitamus ignes.

AVS DANTISCI.

ıatur insignis Dantiscanorum de
'e Teutonicâ victoria, & fides erga
nia regnum collaudatur.

ODE VIII.

puppis aut quis Pegasus vltimas
ıi dicatum carmen in insulas
ıbit, ô sidus Borussæ
:ntis, Hyperboreíque latè
:æli, quæ vitrei super
:lix margine Vistulæ,
asque liquentesque circùm
:eani speculata campos,
:eptem fræna Trionibus
laxas & cohibes manu,
nque pollens, siue tellus,
ıe tuas tremat vnda leges?

Gazas tuorum non ego ciuium
Canam profanus: non ego turribus
Balthim coronari, & trecentas
Portubus aduigilare proras
Non, quòd Britannos nauiget, aut tuus
Eoa remus verberet æquora:
Non quòd tuis Ormusianæ
Mercibus infremuere ripæ.
Non, aut propinquas digna Palatia
Æquare nubes, aut Superûm canam
Delubra, non imaginosis
Atria conspicienda ceris.
Olim reuictos consilio dolos
Dicam Plauenl. cetera distuli
Nondum Ausus Amphion perennes
Cantibus ædificare muros.
Humana quicquid composuit manus,
Humana rursus disiiciet: iacet
Ingens Alexandria, & altæ
Mœnia procubuêre Romæ.
Natura cassos subruit æmulæ
Artis labores. heu malè prouidi
Casura mortales in altum
Extruimus, colimúsque, iisdem
Mox obruendi! Troia premit Phrygas,
Graios Mycænæ: sola Fides super
Turrita terrarum sepulchra
Euenit, & iacuisse gaudet,
Quidquid caduco condidit omine

a virtus. oppida Ciuium
:us tuetur, non ahena
:laustra, Semiramiæve turres,
phuratis feta tonitribus
nta, non arx clausa decemplicis
>re muri, sola diros
rbe Fides prohibebit hostes.
:e lato Teutonas æquore
agna fundis, quam neque callidum
rupit aurum, nec dolosi
Munera blanditiæque belli.
is, & Æqui prisca Seueritas,
otentum limina Ciuium.
niuit, & dona & repulsos
Arma retrò retulêre gressus.
n locuto iam redeuntibus
Magistro; nunc ego (prô pudor)
ar per Europen celebris
abula, dedecorasse sacri
Gradiui, & degenerem dolo
e dextram. non ego (prô dolor)
ro Borussorum nec auro
Dedecores animos probaui;
que fœdus. classis in vltimam
a Thulen, & profugæ rates
u turpe vulgabunt PlauenI
Opprobrium: vice plus quaternâ
a nostris mœnia classibus
, & auri muneribus meas

Ferrum regessisse in carinas,
Non iterùm reditura dona.
Quem fœderatis nunc ego nuntium
Mittam Sicambris? quos ego Teutonum
Fastis recensebo triumphos?
Quæ patriis spolia ampla fanis?
Frustrà pudendis Fama superstitem
Narrat ruinis. ô ego naufragus
Perîsse dicar? donec alter
Me melior pauido triumphus
Excuset orbi: si tamen hoc quoque
Fortuna versâ iam negat orbitâ,
Me vera non falso probriosum
Naufragio Libitina condat.

AD ROMAM.

Eam bonarum artium nutricem esse.

ODE. IX.

SEcunda cælo Roma, perennia
Quam iura dantem quadriiugo vehit
Hinc Africa Européque supplex,
Inde Asia Americéque curru,
Olim cruentis non sine præliis
Frænare terras aspera, nunc potens
Pacis sacramento quietæ
Belligeras cohibere genteis.

e terram profpicit vndique
nec omnis parturit omnia
s, & in magnis relucet
color ingeniis venuftas.
cælum, te genius loci,
onorum copia plurimo
idit è cornu, colendis
ortibus ingenióque blandam
atrem. non tibi nubilæ
fed album quæ generofiùs
e folem, funt aperto
tora candidiora cælo:
pugnax, & niuei vigil
onefti: fulgurat indoles
que, cultúque, & fideli
on dubius fedet ore Candor.
enignæ quæ bona pectoris
amœnæ. non veteres ego
, & ignotos amico
rmine follicitabo maneis:
earum viuida BENCII
audum: teftis amœnior
nteis GALLVTIORVM
rbitos infonuiffe neruis.
roci qui premit impetu
ni prælia pectinis
NATVS: heu teftis Tragœdi
ftuma Calliope STEPHONI,
e STRADÆ cultus, & integer

Spernet Lecheæ robora dexteræ:
Me vate, tinget ſacrilegâ Lechos
Ceruice mucrones. potenti
Sic Nemeſi, placitumque fatis

AD CÆSAREM PAVSILIPII
Diui Dauidis Regis & Vatis Lyrica
ſi Latinam non eſſe parem.

ODE VII.

IEſſea quiſquis reddere carmina
Audet Latini pectine barbiti,
Audet redordiri ſuperbæ
Turrigeras Babylonis arces.
Quantus Poloni è vertice Carpati
Ruptis inundat Viſtula fontibus:
Se fert, inexhauſtuſque tanto
Iſacius ruit ore Vates.
Vtcumque Paſtor duxit in auias
Armenta valleis, aut gelido ſuper
Iordane, muſcoſæque Bethles,
Aut liquidis Acaronis vndis:
Dulci renarrat carmine melleis
Manaſſe tertiò ſæcla liquoribus,
Viníque riuos, & vetuſtas
Lacte nouo trepidaſſe ripas:
Seu fortè miles belligeras lyrâ
Tranſſumit haſtas, & Superûm pio.

Scutumque loricamque Regi
Induitur, femorique magnum
Appendit ensem, qui malè pallida
Vrat minaci sidera fulgure,
Vrbesque Regesque, & tremendo
Regna metat, populosque ferro
Seu Christianis grande nepotibus
Euoluit æuum, siue adamantinis
Decreta çæli fixa valuis;
Siue hominum Superûmque Patrem
Stellante mundi sistit in atrio,
Cùm toruus alti nube supercilì
Diiudicandorum supremus
Consilio stetit in Deorum.
Illi & propinquus Terror in aureo,
E Fas, & Æqui strenua Veritas,
Et Candor, assedêre scamno,
Et liquidæ sine nube Leges.
Quis ducat æquo pectine sutilem
Et luce pallam? quis sub ianthini
Tentorio cæli sedentem,
Quis rutilis diadema dicat
Crinale stellis? quis memoret Deum
Latè trahentem syrma per aureum
Mundi pauimentum, sequaci
Sidera conglomerare limbo?
At quantus inter Niliacas chelyn
Intendit vndas, cùm reducem Pharo
Mosen, Erythræisque ducit

Iſacidûm pia caſtra lymphis?
Hinc ruptus atque hinc artifici lyrâ
Pontus rigenti diſſiliit freto, &
Circùm pependerunt euntes
Marmoreis maria alta muris.
Vidêre ſtratis te Deus æquora
Vidêre tonſis, & liquido pede
Fugêre: porrectas in altum
Ipſe timor glaciauit vndas,
Et ſtare iuſſit. non humili ſono
Terraſque & ictos increpuit polos
Armatus æther: hinc rubenti
Fulgura diſſiluêre rimâ:
Interque crebræ verbera grandinis,
Vndaſque, flammaſque, & trepidantium
Duella ventorum, ſuperbi
Frænigeras Pharaonis alas,
Curruſque, & haſtas, ſanguineum mare
Iam non inani nomine proruit
Latè ſuperfuſum: cruentos
Seruat adhuc memor vnda ſulcos.
Tum verò victor quadriiugas ſuper
Sublimis auras ſe Deus extulit,
Longéque frænatis tetendit
Sacra Notis Zephyriſque lora.
At læta circùm flumina vitreis
Plauſere palmis, & velut arietes
Succuſſa certatim ſupinis
Culmina ſubſiliere ſiluis.

Insanæ strepitus plebis ...
...es inuidiæ vocant.
Exemplis trahimur, & ...
nemo sibi est malus,
Nulli vita sua est: ...
...am turba premit gradus.
Sunt primi exitio sæpè ...
...mallus & integer
Plebeiis Helicon ...
...em: vnde vagantium
...rrores animorum, & ...
...na patent. iuuat
...to intrepidum colle ...
...pericula, &
...non propriis viuere ...

...VNDVM ...

...spicientiam ...
...ndat.

XI.

...imur ...
... Mauri
... ab ...

...c velut ...
...x vbi va...
...tus illus...

...a laus ...
...uâ Titan...
...e: qui ...

...i premit...
...toris ga...
... tus in ...

...terit m...
...æ simul...
...atus ca...

D I ...

S...

QVid m...
Dudu...
Amica ...
Atri...
...e plenus...
... memeti...

In se recedentis reuiso
Scenam animi, vacuúmque lustro
Vitæ theatrum, sollicitus mei
Spectator, an quæ fabula prodij
Matura procedam, & supremo
Numinis excipienda plausu.
Omnes recenset Numen, & approbat,
Vel culpat actus: quo mea iudice
Si scena non læuè peracta est,
Sim populo sine teste felix.
Odi loquacis compita gloriæ
Plebeia: quam cùm Fama fauentibus
Euexit auris, sæpè misso
Inuidiæ stimulata telo,
Aut inuidentûm territa vocibus
Parùm obstinatis & malè fortibus
Dimittit alis, illa nudam
Plangit humum, lacerósque saxis
Affligit artus. Me meliùs tegat
Priuata virtus, & popularia
Numquam volaturum per ora
Celet iners sine laude tectum:
Semota laudem si meruit, vetat
Audire virtus. tutiùs inuidi
Longinqua miramur: propinquis
Læuus amat comes ire Liuor.

AD CÆSAREM PAVSILIPIVM.

Aduersa constanti animo ferenda esse.

ODE XIII.

I quæ flent mala lugubres
Auferrent oculi, Sidoniis ego
ercarer benè lacrymas
Gemmis, aut teretum merce monilium.
t, ceu rore seges viret,
Sic crescunt riguis tristia fletibus.
rget lacryma lacrymam;
Fecundúsque sui se numerat Dolor.
uem fortuna semel virum
Vdo degenerem lumine viderit,
lum sæpè ferit; mala
Terrentur tacito fata silentio.
le te, ne tua fleueris
Quæ tu, care, vocas, PAVSILIPI, mala,
uam pellunt lacrymæ, fouent
Sortem dura negant cedere mollibus.
iccas si videat genas,
Duræ cedet hebes sors patientiæ.

AD CRISPVM LÆVINIV

Rogatus cur sæpè per viam caneret, respondet.

ODE XIV.

CVm meam nullis humeros onustus
Sarcinis tecum patriam reuiso
Lætùs, & paruo mihi cúmque diues
Canto viator,
Tu siles mœstùm: tibi cura Musas
Demit, & multi graue pondus auri,
Quæque te quondam malefida rerum
Turba relinquet.
Diues est qui nil habet, illa tantùm
Quæ potest certâ retinere dextrâ,
Séque fert secum, vaga quò migrare
Iussit egestas.
Quid mihi, qui nil cupiam, deesse
Possit? vmbrosi placet vna Pindi
Vallis: ô sacrum nemus, ô iocosæ
Rura Camœne!
Quæ meos poscet via cumque gressus
Delphici mecum, mea regna, colles
Itis, & festum comitante circum-
sistitis vmbrâ.
Me Gothus sæuis religet catenis,
Me Scythes captum rapiat, solutâ

Mente vobiscum potero tremendos
Viscere Reges.

AD MVNATIVM.

Nihil in rebus humanis non tædio plenum esse.

ODE XV.

NIl est, MVNATI, nil, iterùm can
Mortale, nil est, immedicabilis
Immune tædî, Clarus olim
Sol proauis atauísque nobis,
Parùm salubris, nec maculâ reus
Damnatur vnâ: quidquid in arduo
Immortale mortales Olympo
Vidimus, inuidiæ caducâ
Fuscamus vmbrâ. non placet incolis
Qui sol auitis exoritur iugis,
Aut prisca quæ dudum paternam
Luna ferit radiis fenestram.
Cælo quotannis, & patriis leues
Migramus aruis, hunc tepidæ vocant
Brumæ Batauorum, huic aprici
Ausoniæ placuêre soles
Frustrà; fideles si dominum retrò
Morbi sequuntur, nec tacitus Dolor
Absistit, aut Veiente curru,
Aut Venetâ comes ire cymbâ.

Tandémque nobis exſulibus placent
Relicta. certam cui poſuit domum
Virtus, huic numquam paternæ
Fumus erit lacrymoſus aulæ.
Virtus agreſti diues in otio
Seſe ipſe claudit finibus in ſuis
Plerumque, & inſonti quietum
In paleâ ſolium reclinat.

AD EQVITES POLONOS

Illos quàm maximè campeſtribus præliis idoneos eſſe.

ODE XVI.

NEc Lechus neque Lechicis
Proles ille fuit nata nepotibus,
Primus qui docuit ſuis
Vrbes Sarmatiæ fidere machinis.
Campeſtres benè Sarmatæ
Campo bella gerunt: ſub Ioue libero
Natam militis indolem
Fruſtrà belligero clauditis otio;
Arctis oppida mœnibus
Virtutem cohibent, dum malè fortibus
Addunt conſiliis moram, &
Creſcentes hebetant Martis adoreas.
Sic non vincimus, vt diu
Vincamur, miſeri, ni vetet exteri

ampèſtris manus auxilî
Hoſtem quaſſa diu cingere mœnia,
ut vis viuida ciuium
Rumpentis nebulam more tonitrui
lauſo proruat oppido,
Et murum ſolido pectore ſuppleat.
greſtes meliùs feræ,
Quarum non vacuis iurgia ſub iugis,
:d plano generoſior
Campo pugna calet, prodit inertibus
ntris impauidus leo,
Hoſtem conſpicuis ſternere collibus.
ēr ingenuis patet
In pugnas aquilis. mollibus euolat
ìdis, cùm violentior
Viſis accipiter pugnat oloribus.
uid nos picta leonibus
Fruſtrà parma tegit? cur Iouis alitem
ut cur accipitrem cauo
Geſtemus clypeo, ſi malè Martiæ
eſpondet nota dexteræ,
Nec pulſo reſonat gloria pectori?
uòd ſi non vacuum genus
Iactamus timidi, cur fugimus ſacrum
nmiſcere periculis
Cælo teſte caput, non ſine ſtemmate?
agno magna ruant loco,
Aut vincant. videat ſol meliùs mori
uos naſci benè viderat,

Et laudis ſpatium mors habeat ſuæ.
Hac virtute Chaber vagum
Sub conſanguineæ iura Poloniæ
Iuſſit ire Boryſthenem,
Captiuíque ſuper marginibus Salæ;
Et Sileſidos Oderæ,
Metas imperio fixit aheneas,
Quà certo pede gloriam
Stantem non ſtabilis præflueret liquor.
Nos fœdam Lare patrio
Ætatem tegimus, ſolliciti parùm,
Quàm vicinus aret Gothus,
Vel quàm frugiferæ rura Podoliæ
Creber diripiat Scythes:
At non & madidi ſub iubar Heſperi
Inter pocula neſcij
Noctem ſanguineo ducere iurgio.
Quòd ſi prima ſenes hyems
Admouit tepido cum pueris foco,
Pactum dicere prælia
Hauſto non humiles hiſtorici mero;
Fecundam ſcelerum pij
Ætatem querimur, quam noua poſte[illegible]
Inter pocula liberis
Flemus, quæ miſeri ſæcula fecimus.

AD VIOLAM.

[...]idis Maij quotannis Pueri IESV *caput coronnturus.*

ODE XVII.

[...]rora veris, punicei recens
Regina campi, cinge mei precor
[...]rontem puelli: cur sub auro
Paruulus heu grauibúsque gemmis,
[...] subprementis sidere purpuræ
[...]oret? ô cui pauperies mei
Regnum dicauit, necte sertum,
Necte meo diadema Regi.
[...]aruo coronat munere se Deus
[...]lerumque, si quæ paupere dat manu
Diues voluntas: dona magnis
Parua animo placuêre magno.

AD ROSAM.

Quotannis Kalendis Junij D. Virginis caput coronaturus.

ODE XVIII.

SIderum ſacros imitata vultus
Quid lates dudum roſa? delicatum
Effer è terris caput, ô tepentis
Filia cæli.
Iam tibi nubes fugiunt aquoſæ,
Quas fugant albis Zephyri quadrigis,
Iam tibi mulcet Boream iocantis
Aura Fauoni.
Surge, qui natam deceant capilli
Mitte ſcitari: nihil heu profanæ
Debeas fronti, nimiùm ſeueri
Stemma pudoris.
Parce plebeios redimere crineis,
Te decent aræ: tibi colligenda
Virginis latè coma per ſequaceis
Fluctuat auras.

D IESVM OPT. MAX.

‹CRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

‹ mihi quem diligit anima mea, vbi pascas, vbi cubes in meridie.

ODE XIX.

ebas abiens: Sponsa vale, simul
cisti liquidis nubila passibus.
ngam ducis, IESV,
In desideriis moram.
iam medio summa dies polo,
ırcit segeti messor, & algidas
stor cum grege valleis,
Et pictæ volucres petunt.
Juæ tacitis distinet otiis
SV regio? quis mihi te locus
ecis inuidet vmbris,
Aut spissâ nemorum comâ?
›, quo iaceas cespite languidus,
ventus gracili præflet anhelitu,
uis riuus tibi grato
Somnum prætereat sono;
ıe te nimio murmure suscitent,
e diluerent flumina lacrymæ,
suspiria crudis
Miscerentur Etesiis.

AD DIVAM VIRGINEI CARMEN VOTIVVM.

ODE XX.

Regina terris non humilis Deum
Enixa partu, cui vigiles comam
Flammæ coronauere, & albo
Sidera circumiere gyro,
Vtcumque viles respicis aureâ
E nube terras, lenior excipe
Non antè testudo locutis
Quæ mea cumque sonat Camœnis.
Me torua circùm mugiat horrido
Malea ponto, me fera sorbeat
Charybdis, enantem per ipsas
Eripiet tua dextra morteis.
Importuosi seu iubar æquoris
Audire gaudes, seu Pelagi Pharos,
Seu certa tu mauis vocari
Ambiguis Cynosura nautis:
Seu nauis olim credita naufràgum
Seruasse sæclum, cùm scelerum Pater
Vltor superfuso Gigantum
Obrueret genus omne cælo:
Me pestilenti Sirius halitu
Afflet, caducum tu benè proteges
Vmbrâ clientem, seu comanti

lce vires Terebinthus auro,
gaudes Cedrus in arduo
ina, seu Libano super
essus, aut latè Cadanis
pulus aspicienda campis.
: minoris carmine barbiti
eras nobile Lilium
re spinas, & comantem
ore Deo tremuisse Virgam.
rementûm me globus hostium,
enso Exercitus agmine
, & æqualem reductis
ornibus explicuisse campum:
irgo Turris, eburnea
urris, quam nec aheneus
impat imber, nec ruinam
amma graui meditata plumbo;
canoro carminis alite
rantem Musa cubilibus
etur exire, & nigrantes
ice nouâ reparare terras:
enignis respuis auribus
lici: surgis & integro
c Luna vultu, nunc Eoo
ynthius inueheris triumpho.
ique gaudes nomine, me tuum
later, si mihi per tuas,
irgo, non immunis aras
lica salit, Cilicésque nimbi.

Hìc Vaticanis non ſine laureis
Appendo functum càrmine barbitum, &
Olim Polonorum trophæa
Sollicitam cecinisse buxum.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

En dilectus meus loquitur mihi: Surge, propera amica mea, columba mea, formosa mea, & veni. Iam enim hyems transijt, imber abijt, & recessit: flores apparuerunt in terrâ nostrâ, tempus putationis aduenit: vox turturis audita est in terrâ nostrâ: ficus protulit grossos suos: vinea florentes dederunt odorem suum. Surge, amica mea, speciosa mea, & veni.

ODE XXI.

FAllor? an Elyſij læuâ de parte Sereni
Me mea vita vocat?
Surge ſoror, pulchris innectito lora columbis,
Pulchrior ipſa ſuper
Scande rotas, Libaníque leuem de vertice currũ,
Has, age, flecte domos.
Ad tua decidui fugiunt veſtigia nimbi,
Turbidus imber abit:
Ipſa ſub innocuis miteſcunt fulmina plantis,

Ipsa virescit hyems.
eà sacris aperit se scena viretis,
Sub pedibúsque tibi
a floret humus, altérque vagantia latè
Sidera pascit ager.
tiam trepidi pendent è rupibus hœdi,
Præcipitésque capræ,
uleíque suis, passim dum flumina tranant,
Luxuriantur aquis.
cum pardo viridis de colle Saniri
Mitis vterque regi,
que suo passim ludunt in montibus agno
Exsuperántque iuga.
mus hos circum tacito pede labitur amnis,
Pumicibúsque cauis
iolas lapsæ, per decliues hyacinthos,
Exspatiantur aquæ.
fluunt riui, muscosis lenè susurrus
Murmurat è scopulis.
itreo pisces saliunt hilares crystallo,
Dulcè queruntur aues.
verò, si mœsta placent solatia, cælo
Flebile murmur abest:
a sibi dum vestro regemunt ex orbe palũbes,
Huc sonus ille venit.
lum se viduo solatur carmine turtur
Gaudia nostra placent.
ra non desunt. pronis vindemia pendet
Officiosa botris.

Hîc etiam vulgò violas, albentia vulgò
Vngue ligustra leges:
Ipsa tibi, leti succos oblita priores,
Mitia poma cadent:
Ipsæ maturâ labentur ab arbore ficus,
Percutientque sinum.
Intereà falcem vindemia nescit, aratrum
Saucia nescit humus.
Ipsæ sponte virent segetes, innoxius ipse
Messibus albet ager.
Præbent hospitium platani: præbet formoso
Graminis herba toros.
Cædua Panchæos sudant opobalsama nimbos
Et genialis odor
Adspirat quoties, nutantibus hinc atque il
Ingruit aura comis.
Surge, quid indignos ducis per tædia soles:
Surge, age, cara soror.
Ecce tuis ipsæ iam circum fræna columbæ
Ingemuêre moris.
Huc age, formosas formosior ipsa columba
Hospita flecte soror.

VIRGINEM MATREM.

aurora consurgens, pulchra vt luna, Ꝭa vt sol, terribilis vt castrorum acies inata.

ODE XXII.

ando te dulci sine prole solam
liror; Eoo reducem cubili,
Auroram croceo rigantem
Æthera nimbo.
at nato simul adstitisti,
am miror radiare Lunam,
:bentem, radiósque & almo
Lumina Soli.
maternis puerum lacertis:
s, vel quæ vigil explicatis
m turmis Acies tonantem
Circumit aulam.

AD CICADAM.

ODE XXIII.

Quæ populeâ summa sedens comâ,
;æli roriferis ebria lacrymis,

Vmquam longa voluptas,
Longiùs sæpiùs est dolor.

AD D. VIRGINE
MATREM.

Pæan militaris POLONORVM
Diuus ADALBERTVS *A*
copus Gnesnensis POLONO
Apostolus & Martyr conscripsi
gnóque POLONIARVM
mento legáuit.

Poloni acie explicatâ manum c
collaturi populariter decantant.
Skarga olim SIGISMVND
Polonorum Regis Theologus in

ODE XXIV.

Qua per latas celebrata terras
Gælibi Numen genuisse partu
ter & Virgo, genialis olim
Libera noxæ:
icè ridentem populis Puellum
me formosis bona Mater vlnis,
iaturum populos manu de-
mitte Puellum.
a dum nostris venit hora votis,
plices audi, meliore mentes
di voto, sociâ Puellum
Voce precamur.
gram nobis sine labe vitam,
speram nobis sine clade mortem,
RISTE, stellatâque MARIA Diuûm
Annue sedes.
minis natam tibi crede prolem,
i pius credi cupis: ille multis
ssus ærumnis populos ab imo
Eruit orco.
non vmquam pereuntis æui
psit heredes, & inobsequentis
fidem leti, cohibet seueræ
Lege catenæ:
us indignum tolerare letum,
ris Adami memor. ille necdum

Præuius ductor penetrarat alti
Limina cæli,
Donec informi Deus è sepulchro
Prodiit victor: bene iam supremo
Assides Adam solio perennis
Hospes Olympi.
Nos tuam plebem sobolémque sanctis
Adleges campis, vbi regna Diuûm
Gaudij torrens & inundat almi
Flumen amoris.
Saucium nobis latus & cruentas
Ille plantarum manuúmque plagas
Sustinet: nobis medicos latus de-
stillat in imbres.
Hoc fide concors animíque maior
Turba credamus, scelus eluisse,
Et salutarem patuisse nobis
Vulnere CHRISTVM
Ite, iam fœdam (monet hora) labem,
Ite, mortales prohibete: magno
Carmen & totam sine fraude mentem
Impendite Regi.
Tu tuâ, VIRGO, Sobolémque Regémque
Ætheris, leni prece, ne malorum
Turbo per præceps cumulosque sese
Explicet omnes.
Siderum ciues, facilem precati
Siderum Regem, reserate cælum,
Ciuibus terræ socialis olim

Turba futuri.

os, IESV, locus, illa tecum
a coniungant, vbi nos canentûm
:um pridem vocat in beatam
Exercitus aulam.

:it, votis iteramus omnes,
:it, ſeptem bona verba læto
r euentu Pater, & beatos
Pandę Penates.

DIALOGVS
:RI IESV ET VIRG. MATRIS.
CARMEN VOTIVVM.

:ant. Canticor. I. IV. V. VI. & VII. *Cap.*

ODE XXV.

VIRGO ſidereis pulchrior ignibus,
Auro fulgidior, lucidior vitro,
Rubro gratior oſtro,
Albâ candidiór roſâ.
IESV purpureo clarior Heſpero,
Lunâ ſplendidior, Sole ſerenior,
Vernis gratior aruis,
Hibernâ niuę purior.
Sic fulges oculis, vt geminus propè,
Qui cùm luſit agris fons Eſeboniis,

Clausum stare quieto
Se miratur in otio.
Virgo. Sic luces oculis, vt geminæ propè
Lucent, seu fluuio, siue liquentibus
Lotæ lactæ columbæ
Assedere canalibus.
Puer. Ornant ingenuæ colla tibi comæ,
Lydis lota velut purpura fontibus,
Summis aut Galaadi
Declines capreæ iugis.
Virgo. Ambit pulchra tuas cæsaries genas,
Qualis frondifluis palma viret comi
Qualis coruus in ipsis
Plumarum tenebris nitet.
Puer. VIRGO lenè tuis verba fluunt l
Hyblæo veluti mella fluant fauo,
Aut demissa solutis
Errent flammea tæniis.
Virgo. IESV, dulce tuis ora natant fonis
Infuso veluti pocula cæcubo,
Aut humecta caducis
Gemment lilia roribus.
Puer. Mammæ sunt similes hinnuleis tuæ
Qui tondent teneris lilia morsibus,
Dum se fessus anhelo
Inclinet senio dies.
Virgo. Certant NATE tuis vberibus bo
Botri, quos viridis parturiit Cypros
Aut quos educat almis

Engad

Engaddus viridariis.

ter. Quiſquis VIRGO tuas aſpiciet genas,
Pœnis aſpiciet mala rubentia
Ramis: cetera claudunt
Imo ſe bona pectore.

irgo. Quiſquis NATE, tuis hæſerit in genis,
Pictam diſpoſitis artifici manu
Liliiſque, roſiſque,
Emirabitur aream.

uer. Qui te non amat, eſt barbarior feris,
Pardis aſperior, tigride ſæuior,
Impacatior vrſis,
Iracundior anguibus.

irgo. Qui te non amat, eſt marmore durior,
Saxis horridior, ſurdior æquore,
Inconſtantior auris,
Immanſuetior ignibus.

AD AVRAM.

ODE XXVI.

AVra, quem veris tepor & ſerenâ
Thraciæ vectant animæ quadrigâ,
Iuc ades, quà te vocat hoſpitali
Populus vmbrâ.

Iic tibi liber Zephyrus comas per-
ıltet & ramos, vagus hîc ſupinas
ıcrepet frondes teneróque vexet
Gramina luſu.

M

Dum per apricos reuoluta flores,
Vitreæ somnum fuga suadet vndæ,
Méque suspensamque comante persla
Barbiton alno.
Sic tibi cælum, lepidóque soles
Rideant vultu: pede sic liquenti
Ros tibi manet, tacitâque se sus-
pendat in herbâ.
Sic tibi Seres Cilicesque campi
Sospiti centum geminent odores:
Sic adulantes violis rosarum
Pecte capillos:
Sic meo chordas quatiente plectro
Inter admisso digitos acutùm
Sibilo Iudas, lyrico comes Po-
etria vati.

NOE VATICINIVM.

Luxuriam præteriti, & Idololatriam sui sæculi dequeritur.

ODE XXVII.

DEmersa latè sæcula cùm Noë
Enauigaret, naufraga dicitur
E puppe prospexisse regna,
Et malè iam pelago latenteis
Fleuisse terras: Sæcula, sæcula

œdis mergit amoribus ;
que restinguendus orbis
ceano , simul omnis vno
it igni , Scilicet impiis
a Regum limina nuptiis
ectante frustrà Sole possent
Stare diu ? Pudor , heu ! nefasque
entis æui , turpis amor , nihil
ninatum liquit : & innocens
Natura deformis nocenti
Supplicium graue pendit vsu.
esta fœdi fecimus omnia ,
digna perdi. Marmoreis vbi
Vrbes coronatæ Colossis ?
Aut vbi turrigeræ potentûm
rces Gigantum ? queis modò , liberi,
sto choreas agmine plausimus ;
Delphines insultant plateis,
Et vacuas spatiosa cete
idunt per aulas , ac thalamos pigræ
essêre phocæ : defluit illito
Aurum lacunari , & refixæ
Ad pelagus rediêre gemmæ.
m nec vetustis sculpta scientiis
mosa moles perstat , & aureis
Inscripta maiorum sepulchris
Funditus occubuêre saxa.
igens egestas , & simul omnium
ctura rerum , flagitium , Dei

Vnquam longa voluptas,
Longùs sæpiùs est dolor.

AD D. VIRGINEM MATREM.

Pæan militaris POLONORVM, *Diuus* ADALBERTVS *Arc*-*copus Gnesnensis* POLONO-*Apostolus & Martyr conscripsit*-*gnóque* POLONIARVM *mento legauit*.

Poloni acie explicatâ manum cum collaturi populariter decantant. *Skarga olim* SIGISMVNDI *Polonorum Regis Theologus in v*

ODE XXIV.

DIua per latas celebrata terras
Gælibi Numen genuisse partu
Mater & Virgo, genialis olim
Libera noxæ:
Dulcè ridentem populis Puellum
Prome formosis bona Mater vlnis,
Expiaturum populos manu de-
mitte Puellum.
Apta dum nostris venit hora votis,
Supplices audi, meliore mentes
Erudi voto, sociâ Puellum
Voce precamur.
Integram nobis sine labe vitam,
Prosperam nobis sine clade mortem,
CHRISTE, stellatâque MARIA Diuûm
Annue sedes.
Numinis natam tibi crede prolem,
Qui pius credi cupis: ille multis
Pressus ærumnis populos ab imo
Eruit orco.
Ille non vmquam pereuntis æui
Scripsit heredes, & inobsequentis
Præsidem leti, cohibet seueræ
Lege catenæ:
Ausus indignum tolerare letum,
Sontis Adami memor. ille necdum

Punctum est, sors auidis quod secat ensibus
Inter tot populos. hoc precor vnicum
Pauper : Secum auidi dum
Pugnant, tecum ego rideam.

AD EQVITES POLONO

Anno M. DC. XXX.

ODE XXIX.

QVos sera gignent sæcula posteros
Narrabo vates. stemmata patriis
Delete ne ceris, Quirites,
Egregiis geminanda factis
Olim minorum. si quid aui rudes
Inominatá gessimus àlire,
Reducet in laudem, nepotum
Auspicio meliore virtus.
Non scuta frustrà, non galeas decent
Gryphesque pardíque, atque leonibus
Vexilla nequidquam, & chimæris
Sarmaticæ micuêre parmæ.
Quis ille ductor Balthida Lechicis
Incendit armis ? quod iuuenum recens
Examen Arctoum Polonis
Increpat Oceanum sub àrmis ?
Iamque & minaces bella fremunt Gothi,
Hinc Martis, atque hinc tonitruis
Immugit vnda : iam propinquæ

Prœlia conferuere proræ.
ro! quantus armis in mediâ quoque
ormosus irâ, quantus in arduum
Assurgit ensem, quantus hastâ
Per Gothicas iuuenis phalangas
xultat? O lux, ô veterum recens
idus Iagellonum, ô patriæ Pater,
Primasque bellantis per vndas
Sarmatiæ Cynosura salue.
urrita saxis se tibi Suecia
Auri sque pandit: iam tibi patrij
Cultus, & heroos reuinxit
Laurigerum diadema crines.
am Vilna latè, iam veteris Craci
esto plateæ carmine personant:
Tu Typhis alter, tu seuerus
Belligero dare fræna ponto.
rinceps agrestes, & nimiùm diu
Terræ tenaces Martis adoreas
Latum refudisti per æquor,
Ausus humo pelagóque magnum
Aiscere nomen. te niueis super
Attollet altùm Fama curulibus,
Quà vesper atque Aurora sacrum
Purpureo lauit amne crinem.
Hæc tum madenti vespere, Sarmatæ,
Canenda feris bella nepotibus
Bis terque sub noctem lyrâque, &
Nisouiis iterate neruis.

Cras aut biremem, aut rursus equum citi
Scandetis. Eheu! quæ noua barbaris
Effusa tempestas ab oris
Fulminat? agricolasque latè
Camposque, frugesque, & pecorum procul
Armenta vasto proruit impetu?
Impunè, prô pudor! Polonas
Thracia depopuletur vrbes?
At ô virorum quisquis amicior
Marti, citato scande ratem pede:
Quà pontus & neglecta Thracum
Claustra vocant, vacuæque turres,
Perrumpe muros, dirue mœnia,
Inuade portas, sterne solo domos:
Heu! sterne Byzantî pudendis
Templa diu famulata sacris.
Io triumphe! Sarmata Bosporo
Et belluosæ fræna Propontidi
Iniecit, Eoumque feris
Imperium reparauit armis.
At vos secundâ tempora Milites
Vmbrate lauru, dum gemino super
Procedit Arctoüs triumpho
Victor Agenoreumque retrò
Frontis minorem, & compedibus grauem
Ducit tyrannum; dicite consono
Vtrimque plausu: Tu tuorum,
Tu patriæ Pater, atque Cæsar.
Post hæc auito Pax bona parieti

Suſpendet enſes; & patrias nouæ
Narrabit ad tædas maritæ
Emeritus ſua bellà coniux.
Mox & quod atrâ Mars rapuit manu,
Caſtæ reponent prole puerperæ;
Nouiſque reptabunt per arcus,
Scuta per & galeas nepotes,
Iam nunc proterui, nunc etiam truces
Ad ſæua ferri fulgura: ſed diu
Neglecta pacabunt iuuentam
Otia, Palladijque ludi.
Suâ quietus quiſque ſub arbore
Cœnam pudici cum ſociâ tori,
Gnatiſque, proſternet propinquo
Pocula prætereunte riuo.
Non aut malarum iurgia litium
Emptuſve iudex, ſed bona veritas
Componet itas, aut iocoſi
Vina ſuper epulaſque amici:
Non ſpes bonorum, non ſtudium lucri,
Cogent potentem viſere curiam,
Tractuſque longinquos viarum,
Et viduos numerare menſes.
Quem manè ſiccum prima dies domo
Dimittet, illum ſera dies domum
Potum reducet, & maritæ
Excipient ſine lite cœnæ.
Mox ad paterni iuris amœnior
Surget labores: ſiue ſuas leo

Æſtiuus ad meſſes vocabit,
Siue redux ad aratra taurus.
Sed ipſa meſſis ſpontè fidelibus
Inſurget agris; non ſegetem graues
Vrent auenæ, non feraces
Suget iners paliurus agros:
Sed alba rubris lilia cum roſis
Canæque nardi ſtantibus annuent
Hinc inde ventis: atque in omni
Alta Ceres fluitabit aruo.
Tunc ipſa labens æthere Fauſtitas
Paſſim per vrbes nectet, & oppida
Lætas Napæarum choreas,
Quam niueus Pudor, & ſolutis
Per colla paſſim Simplicitas comis,
Rerumque plenis Copia cornibus
Priſcóque gauiſæ ſequentur
Naïades Dryadeſque cantu.
Hæc vera dicat tunc ego præſcius
Dixiſſe vates: tunc mea carmina
Diſcenda grandæui parentes
Virginibus pueriſque dicent.
Fruſtrà: nam in vrnâ ſurdus & immemor
Iacebo puluis. me tamen integræ
Lauri coronabunt iacentem, &
Circùm hederæ violæque ſerpent.

) IANVSSIVM SKVMINVM
TISZKIEVVICIVM
ALATINVM TROGENSEM.

BARBARÆ NARVZEVVICIÆ
coniugi carissimæ iusta persolueret.

ODE XXX.

tibi pollicitum numen, si fata fuissent
Æternos fore coniugis annos;
per assiduos, Procerum fortissime, fletus
Ereptam quęrere IANVSSI.
Pietas quē non moueat non tristib' vmquã
Arx animi concussa procellis,
udor, & proni niueo de pectore sensus,
Et regina Modestia motum,
bona sedulitas, aut non incauta futuri
Præsagæ solertia mentis?
iida sed longum magnis virtutibus æuum
Non audent promittere Fatæ
possunt, si quæ maturauêre, profanis
Astra diu committere terris:
ıc adeò parces longis onerare querelis
Depositum repetentia magnum,
entes animi gazas, & robur, & aureo
Incoctum benè pectus honesto:
Tanaquil, sic quæ cunctantem Claudia rexit

Virgineâ ceruice Cybellen,
Quæque maritali succeſſit Theſſala fato,
Et Latiis vaga Clœlia ripis:
Ante diem raptæ viuunt poſt funera, vatum
Perpetuos in carmine faſtos.
Illa quidem non ſi ſurdos ad carmina Manes
Orpheâ teſtudine vincam,
Eductas adamante fores, & ahenea rumpat
Elyſii pomœria muri,
Reddaturque tibi. Stat nulli ianua voto:
Nullis exorata Poëtis.
Sunt tamen exiles inſigni in limine rimæ
Quà poſſint arcana videri,
Hàc ego, ſi nullos fallunt inſomnia maneis,
Aut vidi aut vidiſſe putaui
Errantem campo in magno, quem gēmea circum
Perſpicuis ſtant mœnia portis:
Auro prata virent; arbor crinitur in aurum:
Criſpantur violaria gemmis.
Quæ nec Apellæus liquor, nec pulchra trigoni
Aſſimulent mendacia vitri.
Centum ibi formoſis in vallibus Heroïnæ
Æternum Pæana frequentant.
Stant virides campo ſtellæ, madidiſque coruſca
Conniuent ſibi ſidera flammis.
Illa inter medias paruo comitata nepote
Et roſeo viuacior ore,
Ibat ouans, grandemque ſibi, grandemque nepoti
Nectebat de flore coronam.

Cetera me vetuit magni caligo ſcrini
Mortali percurrere viſu
Nec tu plura velis. ſatis eſt, cui fata dederun
Æternis mutaſſe caduca.

AD PHILIDIVM MARABOTINVM
ODE XXXI.

VIdes vt altum fluminis otium
Rerum quietâ ludit imagine,
Solemque lunamque, & ſereno
Picta refert ſimulacra cælo.
Talem ſeueræ lege modeſtiæ
Compone mentem: ſeu caput horridis
Fortuna circumſultat vndis,
Seu placidâ tibi mulcet aurâ.
In nube ſemper rideat aureo
Pectus ſereno: quò meliùs ſacros
Deíque Naturæque vultus
Non dubiis imitetur vmbris.
Pulchrum eſt quietâ mente volatili
Inſtare Vero, nec trepido gradu
Vrgere Naturam nec inter
Ambiguas fluitare cauſſas:
Sed mente fixâ ducere liquidos
Rerum colores, & capitis ſacrâ
Ab arce proſpectare Verum, &
Fixa ſuis ſua rebus ora.
Fruſtrà proteruis fræna damus feris,

Si nulla noſtræ fræna proteruiæ
Aptamus. excuſsêre cælo
Non vacui Phaëtonta fræno,
Sed lege, currus. qui refugit ſui
Rex eſſe, regni neſciet exteri:
Quicumque dat ſibi, regendo
Ille poteſt dare iura mundo.
Vt mentis almo cuncta premas ſinu,
Ipſum ſeueris te preme legibus:
Sic tu probis ſolers miniſter
Conſiliis, ego fidus auctor.

AD ALBERTVM TVRSCIVM

De ſuis ſomniis & lyricis.

ODE XXXII.

TVRSCI, ſeu breuior mihi
Seu pernox oculos compoſuit ſopor;
Pennas Somnia læuibus
Affigunt humeris; iamque virentia
Lætus prata ſuperuolo,
Quà ſe cumque nouum molle tumentibus
Campis explicuit nemus,
Herboſæque patet ſcena ſuperbiæ:
Mox & nubibus altior,
Miſtus flumineis ales oloribus,
Viuos deſpicio lacus,
Et dulci volucrem carmine mentior:

am tunc nubila, iam mihi
Blandis diffiliunt fulmina cantibus:
it quæ plurima circuit
Collum, puniceâ vincior Iride
Idem iam vigil, & meus,
Non ingrata ſimul ſomnia diſpuli,
Cùm ter mobilibus lyram
Percuſſi digitis, immemor & ducis
Nil ſectator Horatij,
Sublimis liquidum nitor in aëra:
Et nunc littora, nunc vagas
Siccis traiiciens paſſibus inſulas,
Nil mortale mei gero, &
Iam nil ſollicito debeo ponderi.
TVRSCI, ſæpè tamen mones,
Olim ne veteri clarior Icaro
Veris fabula caſibus
Mutem Parrhaſij nominà Balthici,
Fruſtrà: nam memor Icari,
Addo ſtultitiæ conſilium breui:
Nam, ſeù dormio, me torus;
Seu ſcribo, ſtabili ſella tenet ſitu.

MATHIÆ CASIMIRI SARBIEVII

SOCIETATIS IESV

LYRICORVM

LIBER QVINTVS.

AD D. VIRGINEM MATREM Cùm in inclita Vilnensi Societatis IES *Academia Curriculo Philosophia fine imponeret, scholasticam prælectur. Theologiam.*

ODE I.

ET iam quietis anchora puppibus
Littus momordit, soluite carbasa,
Proramque, malumque, & virenti
Remigium religate lauru.
O cui frequenti plurima supplicat
Stagira portu; si tibi consona
Respondet ex omni iuuentus
Turre, Palæmonijque flammis
Risêre montes: si tibi peruigil

Depræliantûm exercitus ignium
Hinc pugnat atque hinc, atque ahena
Puluereo tonat ore moles:
Emancipatis adde clientibus
Gratiam laborum, nec vacuam tui,
O VIRGO, pubem; siue castris
Siue tibi famuletur aris.

AD QVINTIVM TIBERINVM.

ODE II

Diuitem numquam, TIBERINE, dices,
Cuius Eois potiora glebis
Rura, Fortunæ sine fæce pulcher
Riuus inaurat;
Quem per insigneis geniale ceras
Stemma clarauit, vaga quem per vrbes,
Quem per & gentes radiante vexit
Gloria curru.
Pauper est, qui se caret: & superbè
Ipse se librans, sua tura latam
Addit in lancem, sociòque fallens
Pondus in auro.
Ceteris paruus, sibi magnus vni.
Ipse se nescit, pretióque falsæ
Plebis attollit, propriâque se mi-
ratur in vmbrâ.
Splendidam verâ sine luce gazam,
Turgidum plenâ sine laude nomen

Mitte; te solo, TIBERINE, disces
Esse beatus.

AD PAVLVM COSLOVIVM

ODE III.

IAm pridem tepido veris anhelitu
Afflarunt reduces arua Fauonij:
Iam se florida vernis
Pingunt prata coloribus:
Stratus frugiferis Vilia puppibus
Grato præterabit rura silentio,
Quamuis proximus omni
Collis personet alite;
Quamuis & viridi pastor ab aggere
Dicat gramineâ carmina fistulâ,
Et qui nauita debet
Plenis otia carbasis.
Æquas Palladiis, PAVLLE, laboribus
Interpone vices. Cras simul aureo
Sol arriserit ore
Summorum iuga montium,
Scandemus viridis terga Luciscij
Quà celsâ tegitur plurimus ilice,
Et se prætereuntûm
Audit murmura fontium.
Illinc è medio tota videbitur
Nobis Vilna iugo; tota videbitur
Quæ Vilnam sinuosis

Ambit Vilia flexibus.
Illinc picta procul quæ radiantibus
Fulgent ſana tholis, & geminam ſuper
Deſpectabimus arcem,
Magni regna Palæmonis,
Vt longo faciles Pacis in otio
Se tollunt populi! nam tria tertio
Surrexêre ſub anno
Priſcis templa Quiritibus:
Et quà conſpicuis ſe Gediminia
Iactant ſaxa iugis, & Capitolium,
Et quæ tecta ſuperbis
Intrânt nubila turribus.
Auget magna, Quies: exiguus labor
In maius modico prouenit otio.
Hinc & terga virentùm
Latè proſpice collium.
Quæ nunc mobilibus nutat Eteſiis,
Segni cana ſtetit ſub niue populus
Qui nunc defluit, altâ
Hæſit ſub glacie latex:
Qui nunc purpureis floret ager roſis,
Immoto ſterilis delituit gelu:
Verno quæ ſtrepit ales,
Hiberno tacuit die.
Ergo rumpe moras, & ſolidum graui
Curæ deme diem. quem tibi candidus
Spondet veſper, & albis
Cras Horæ reuehent equis.

AD EQVITES POLONOS ET LITHVAN

Amphion, seu Ciuitas benè ordinata

ODE IV.

EXtéros mores prohibete pulchrâ
Lege, Thebani: patriasque leges
Et pios ritus, & auita gnatos
Sacra docere.
Templa Fas sanctum, Fora lustret Æquum:
Veritas, & Pax, & Amor per omnes
Ambulet vicos: scelus omne castâ
Exulet vrbe.
Nullus est murus sceleri. per altas
Vrbium turres, triplicesque portas
Pœna perrupit. Vigilant in omnes
Fulmina culpas.
Concolor Vero Dolus, & superba
Exulet regni sitis, & cupido
Defidis lucri, tacitóque segnis
Copia luxu.
Publicos discat germinare census
Sæua paupertas: & in arma ferrum
Sit satis. rapto malè pugnat olim
Miles in auro.
Siue res bellis agitanda, siue
Parce: collatas sociate vires.
Alta centenis meliùs recumbunt

Templa columnis:
errantem ſcopulos carinam
iùs plures docuêre ſtellæ:
iùs proram gemino reuincit
Anchora morſu.
:it æterno ſociale nexu
ır. arcanas opulentiorum
per rixas agitata magnas
Eruit vrbeis.
vbi dulci modulante neruo
t Amphion: ter eunte fluctu
:itit Dirce, ter opaca monit
Terga Cytheron.
reſperunt, ſcopulique, circum
o campos petiêre ſaltu,
emus, pronuſque ſilex ab alto
Monte cucurrit.
mul Vates tacuit: per omnem
aræ rupes coiêre murum, &
ies clauſæ ſteterunt aheno
Cardine Thebæ.

AD IOANNEM PALMIVM.

Ex Ioannis Cochanoui Poëtarum Polonorum Principis Lib. II. *Oda* XX.

Cùm Regni Poloniarum Ordines positis ad Vistulam castris STEPHANVM I. *Regem Poloniæ dicerent.*

ODE V.

PALMI, futuri Regis inutileis
Omitte curas. Dudum adamantino
Cui fata subscripsêre libro
Sarmatici diadema regni,
Non Auster illum, non Boreæ domus,
Non limen Euri, non Zephyri dabit.
Rex est, POLONI, quem potenti
Rex Superùm iubet esse voto.
Hic ipse (quamquam se propior daret
In regna Princeps) miserat extero
A sole Regem, qui relictâ
Vela retrò citò ferret aulâ.
Quò vana pulchræ nomina gloriæ?
Quò pictus auro miles, & inclyti
Cessêre Gascones? Inani
Spes tumidæ crepuêre vento.
Fortuna naueis, & dubias agit
Fortuna pugnas. hæc popularibus

Vtcumque se miscet cateruis,
Ambigui regit ora vulgi.
Absiste verbis. Nos medio procul
Campo coronam figimus arduâ
In rupe Rex esto, priore
Quisque emet sibi Regna cursu.

AD LIBERTATEM.

Cùm VLADISLAVS IV. *maximis ad Vistulam Comitiis Rex Poloniæ renuntiaretur.*

ODE VI.

NAm quæ reuisas limina dulciùs
Mauortiarum maxima gentium
Regina LIBERTAS, Polono
Orbe magis, Litauisque campis?
O prouidentis filia Consilî,
O Faustitatis mater, & otij
Beata nutrix, ô Polonæ
Primus honos columenque gentis;
Quæsita multo sanguine gloria,
Reperta multo! Regibus altior,
Ipsâque Maiestate maior,
Et Patriæ melior Magistra
Felicitatis! leniter attrahe
Frenos, & imâ nube super leuem
Suspende currum quà refusus

Viſtuleas tibi propter vndas
Hinc Lechus, atque hinc Littauus aureis
Collucet armis, quà tibi ciuium
Tranquilla tempeſtas ouanteis
Implet agros, prohibetque tota
Latè videri. Non tibi ſedimus
Seruile vulgus : ſed genus inclyti
Mauortis, æternus Deorum
Sanguis, Hyperboreóque clari
Ab vſque Lecho, legibus additum
Optare Regem : fallere neſcij
Quemquam, nec inuidere nati,
Extera nec metuiſſe ſceptra,
Suóque magni. Publica clariùs
Virtus per omnes emicuit gradus,
Cùm magna libertatis vmbra
Sceptra ſimul populumque texit.
Tunc non coactis nobile viribus
Omne obſoleto vitat in otio
Latere robur ; tunc aperto
Ingenium volat omne campo,
Ad vſque palmam : tunc faciles, neque
Duri Quirites conſpicuo palàm
Parere Regi, per cruentum
Laudis iter ſequimur volentem
Quacumque ducit. Sic gelidum caput
Auſi niualis ſcandere Carpathi :
Æmíque victores nigrum cal-
cauimus Æmoniæque collum.

Sic Thracis olim littora Bospori,
Sparsumque latè terruimus Geten,
Baltimque inaudacemque Cimbrum:
Et spoliis Asiæ superbos
Numquam otiosi vincere Teutonas,
Metas Poloni fiximus imperî, &
Ternam Boleslai columnam
Triplice protulimus tropæo.
Præter-triumphis-vecta Borysthenem
Volgamque pubes, belligeri super
Aras Alexandri, & Laponî
Cæruleas Aquilonis arceis.
Scit læuus Ister, scit vitreis vbi
Iungit Bootes æquora pontibus,
Fractóque iam Mæotis arcu
Sarmatici mala longa belli,
Quo Rege terris pulchra Parentium
Exempla Gnati reddimus? An tu ue
O pulchra Libertas, & orbis
Consilio trepidisque Regum
Obsessa votis, dulce supercili
Remitte pondus, quem tibi Maximus
V R B A N V S, Augustusque gratâ
Congeminat vice F E R D I N A N D V S;
Pro quo perorat mundus, & ipsa quem
Gaudes rogari: regnet ab vltimó
Primus S I G I S M V N D O, & vetusto
Proximus à I A G E L O N E sanguis.
Vt nulla possunt fallere præscios

Futura vates! O hominum salus,
O cura LADISLAE Diuûm,
Lechiacæ dominator oræ
Salue! secundis te Lechici Patres
Et Martiorum castra Quiritium
Regem salutauêre votis:
Iam galeis tibi nutat omnis
Hastísque pubes; iam resonabiles
Campi iocosâ vocis imagine
Collésque certatim, & profundæ
Plausibus intonuère siluæ.
Ter visus omni se Pater Histula
Mouisse ripâ: ter tibi frondeam
Flexisse ceruicem, & reclini
Carpathus attremuisse pinu.
Qualem peracto sæcula te retrò
Debent Nouembri! iam tibi Gloria
Bellíque maturus Cupido
Non humileis stimulauit iras,
Quamquam recentis mulcet amœnior
Caligo regni, quantus in impium
Assurgis, absentémque vincis
Consiliis animísque Moscum!
Qualis minaci præfuris impetu,
Et quantus iræ! siue acie leui
Campos inundare, & repenti
Mœnia terrificare bello;
Deliberato seu calor incidat
Pugnare ferro. Sic Iagelonidæ

Ab hoste laudari cruentâ
Et metui perperêre dextrâ:
dum priores æquat auos Pater,
it timeri fortis, & improbam
Mulctauit, exhausitque factis
Inuidiam, sobolique tantùm
iora liquit. tu gemino potes
ui, Patrisque nomine duplicem
Miscere laudem: siue pacis,
Siue grauis per acuta belli,
um læta poscent, consilij celer;
um mœsta rerum, strenuus ingenî, &
Immotus innixúsque semper
Ipse tibi, patiensque curæ,
rum sub alto pondere rectior
iórque stabis. Sic tibi Sarmatæ,
Sic fata iurauêre, toto
Sic Superi statuêre cœlo.

SVAM TESTVDINEM.

ODE VII.

iora buxi filia sutilis
debis altâ barbite populo
m, ridet aër, & supinas
ollicitat lenis aura frondeîs.
lantis lenior halitus
t Euri. me iuuet interim
m reclinasse, & virenti

Sic temerè iacuisse ripa.
Eheu! serenum quæ nebulæ tegunt
Repentè cælum! quis sonus imbrium!
Surgamus. heu semper fugaci
Gaudia præteritura passu!

AD STANISLAVM SARBIEV FRATREM EQVITEM POLONI

ODE VIII.

SI transacta retro sæcula respicis,
Si ventura vides; tristibus omnium
Incumbunt tumulis nigra silentia, &
Altæ obliuio gloriæ.
Frustrà belligerum carmine suscitas
Sarbieui SARABETEM, & sibi c
Maneis esse vetas, qui benè barbaro
Pridem in puluere dormiunt.
Armorum studio clarus auum nepos
Ad vitam reducem splendidiùs dabis;
Nos cantu dabimus, qui tacitos sacro
Soles ducimus otio.
Multi magna loqui possumus: ardua
Raros ausa vocant. Nobilium fluunt
Infecunda Ducum sæcula; nec bono
Succrescit soboles Patri.
Ætas si pariat quælibet Herculem,
Sit fecunda satis. sed sua sæpiùs

monstra videt, Geryonem, aut Libya
Antæum, aut validum Gygen.
om::ia : nec præpete currítur
ora gradu. cum potioribus
parua vicem. deterior subit
Prauis fama nepotibus.
aisque tamen vincere gestiat,
equabit suos. Tu modò fortibus
onsiliis, & rude nobili
Vrge propositum manu.
conspicuas nominis inclyti
fata fores; quà labor arduam
te domum pugnat, & aureis
Sudor præfluit arcibus.
seu Cæsareo miles in agmine
s turrigeræ mœnia Mantuæ,
per Ligures, siue per vltimam
Raptat Gloria Galliam:
unc ad patriæ bella Poloniæ
m finge animam : iam doceat pius
æ mortis amor laudibus asperá
Commendare pericula:
eu victa vocent Ismara, seu Getes:
am patrio in puluere gloriam
bis eques, nec trepidam sines
De te serpere fabulam.

E rebus humanis excessus.

ODE IX.

HVmana linquo: tollite præpetem
Nubesque ventique. Vt mihi deuij
Montes resedêre, & volanti
Regna procul populosque vastus
Subegit aër! iam radiantia
Delubra Diuûm, iam mihi regiæ
Turres recessêre, & relictæ in
Exiguum tenuantur vrbes:
Totasque, quà se cumque ferunt vagæ,
Despecto gentes. O lacrymabilis
Incerta fortunæ! ô fluentùm
Pincipia interitusque rerum!
Hìc ducta primis oppida mœnibus
Minantur in cælum: hìc veteres ruunt
Murìque turresque: hìc supinas
Pænè cinis sepeliuit arceis.
Hìc mite cælum, sed rapidæ ruunt
In bella gentes: hìc placidâ sedent
In pace, sed latè quietos
Dira lues populatur agros,
Hìc pænè tellus tota micantibus
Ardet sub armis: stant acies adhuc,
Pendente Fatorum sub ictu,
Et dubio furor hæsitauit
In bella passu. Parte aliâ recens

ām mista Mauors agmina mutuam
Collisit in mortem, & cadentûm
Cæde virûm cumulisque latos
nsternit agros: hîc Mareoticæ
ecura merces æquora nauigant,
Portusque certatim frequentes
Centum operis populisque feruent
Nec vna Marti causa, nec vnius
ùnt arma moris. bellat adulteræ
Ridentis è vultu voluptas,
Inque Helenâ procus ardet orbis.
Hic verba bellis vindicat: hic canis,
Heu vile furtum! se mala comparant:
Rarum sub exemplo superbit,
Nec sceleris scelus instar omne est.
Eous illinc belligerâ latet
Sùb classe pontus: iam Thetis æneâ
Mugire flammarum procellâ &
Attonitæ trepidare cautes,
Et ipsa circum littora percuti
Maiore fluctu. Sistite barbari,
Ferrôque, neu simplex, & igni, &
Naufragio geminate Fatum.
Parúmne tellus in miseras patet
Immensa mortes: hinc miserabili
Quassata terrarum tumultu
Stare pauent titubantque regna,
Vnáque tandem funditus obruunt
Ciues ruinâ stat tacitus cinis;

Cui serus inscribat viator:
CVM POPVLO IACET HIC ET IP
CVM REGE REGNVM. Quid memorem sup
infusa totis æquora portubus
Vrbes inundare, & tepenti
Tecta Deûm sonuisse fluctu.
Regumque turres, & pelago casas
Iam iam latentes? iam video procul
Merceisque differri, & natantem
Oceano fluitare gazam.
Alterna rerum militat efficax
In damna mundus. Cladibus instruit
Bellisque, rixisque, & ruinis
Sanguineam Libitina scenam.
Suprema donec stelligerum dies
Claudat theatrum. Quid morer hactenus
Viator aurarum & serenas
Sole domos aditurus, vsque
Humana mirer? tollite præpetem
Festina Vatem, tollite nubila,
Quà solis & lunæ labores
Cæruleo vehit æthra campo.
Ludor? sequaces an subeunt latus
Feruntque venti? iamque iterum mihi
Et regna decreuêre, & immensæ
Ante oculos periêre gentes:
Suóque semper terra minor globo
Iam iamque cerni difficilis suum
Vanescit in punctum? O refusum

Numinis Oceanum! ô carentem
Mortalitatis portubus insulam!
O clausa nullis marginibus freta!
Haurite anhelantem, & perenni
Sarbiuium glomerate fluctu.

Cato Politicus

ODE X.

VSu se minui si sinerent opes,
Iam nunc plura petam, quàm teneo: sed heu:
Auri stulta fames ipsa sibi negat,
Quidquid omnibus abstulit.
Laudo diuitias, quas animus dedit,
Quas versat facili consilium manu:
Quæ cùm perpetuum crescere gestiant,
Numquam diminui dolent.
Rex aut Cæsar erit: cui Deus arbitrâ
Seu quid sustulerit, seu dederit manu,
Nulla parte sui maior abiuerit,
Nulla parte sui minor
At Sors ingenio plebis inanibus
Illudit studiis: nam varias sinu
Cùm dispersit opes, ridet inutili
Vulgum feruere iurgio.
Quantum magna libet munera iecerit,
Stulti diripiant, non ego mobiles
Voto digner opes, quas aliquis meam
Casus verterit in manum.

Gratam cùm populis egero fabulam
Seu claro nitidus murice, seu toga,
E scenâ monitus cedere, non meis
Vltro vestibus exuar:
Et qui conspicuus tot populis herâ
Spectabat tacito non sine gaudio:
Ridens è media plebe vicariam
Cras spectabo Tragœdiam.

AD PVBLIVM MEMM

ODE XI.

ESset humanis aliquod leuamen
Cladibus, si res caderent eadem
Quà mora surgunt: sed humana repe
Alta ruinæ.
Nil diu felix stetit inquieta

-gnis fatis eruendis
o populos habent mo-
menta sub ictu.
deles, moriture PVBLI,
uos onerare questu,
cinis nimium vagari
Funera tectis.
i primùm dedit hora nasci,
ori primùm dedit. Ille longùm
æternum sibi qui merendo
Vindicat æuum.

AD ASTERIVM.

ODE XII.

T nos inani pascit imagine
Fortuna rerum. ludimur, ASTERI,
Vmbris amicorum, & doloso
Verba simul placuère fuco,
-s esse stulti credimus. at simul
-rs infidelem corripuit totam,
Gaudent recedenti Sodales
Non eadem dare verba Diuæ:
Plerumque falsis nominibus placent
Humana. Rati pollicitis data
Æquamus: & minor loquaci
Relligio solet esse voto.

AD DECIVM.

ODE XIII.

AN nos sola parit DECI
Tellus? an patrio degeneres polo
Mentimur genus &. domum,
Quæ nos assiduis circuit ignibus,
Et torpere domestico
Stellatam Sobolem non sinit otio?
At si semideûm genus
Non falsis canimur fabula Vatibus
Cælo ducere sanguinem:
Cur nostræ resides (heu nimiùm diu!)
adormimus inertiæ,
Natalíque dies infodimus casæ,
Dum pulchri fuga temporis
Nil cunctante senes prætereat rota?
O quisquis volet impiam
Noctem paciferi rumpere sæculi:
Primus Phasin & vberes
Colchos, & veteris mœnia Thraciæ
Pulsis eripiat Getis:
Illum per populos garrula differet
Bigis Gloria candidis,
Et seris recinet Fama nepotibus.
A nos nobilium domi
Laudum liuor edet: quatenus (heu nefas!
Quod Virtus erat, inuidi,

enni nomine diximus.
tradimus :
certus emit consiliis labor,
is in agmine,
casus habet. nam simul abstitit
loria postibus,
o refugam lumine figimus ;
nalè , ferias,
; non hilari deterimus ioco.
ni placitas manu
t Fama fores, excute te toro,
que & patriis focis :
uacumque sequi iusserit, emicá,
temque præi, neque
ter succiduis passibus ambula.
hinc Caucason, hinc Athon
ctor belligero corripies gradu :
: quæ maxima fluminum
eu cum Sole sacris fontibus exeunt,
cum Sole cadunt, nihil
ndignata tui sceptra sub Imperî
ni pace fluent : suum
Voluent cuncta tuis in manibus diem.
ur tunc ad patrios ego
Cantem bella focos, segnís & immemor
acræ transfuga Gloriæ ?
Cur non te potiùs Græcia, barbarum
Cur exuta iugum Rhodos,
Visam non pauibus nauita puppibus!

Iam tunc carpere libero,
Tempe læta gradu, iam liceat sacrum
Æmi scandere verticem:
Et nunc in vitrei margine Penei,
Nunc ad saxa biuerticis
Parnassi residem, Pindaricis iuuet
Rupes vincere cantibus
Et pacare rudi prælia barbito.
Iam tunc inclytus & sacer,
Ignotisque procul gentibus audiar
Magni carminis artifex:
Tum quæ pessima præsentibus imminet
Absens vlterioribus
Abrumpam spatiis inuidiam; neque
Occultus patiar mori
Exul Pieriæ ciuis adoreæ.

ODE XIV.

MEo beatus, cetera vilibus
Habere Fatis, & miserabili
Permitto vulgo: quos secundo
Per populos vehat axe Rumor,
Quem donet astris Gloria, fortiter
Ignarus: & quæ lex sapientibus,
Idem meas nescire, & idem
A populo didicisse laudes,
Latere clauso certior ostio:
At ne malignis. Fama calumniis

Me iacter arcanum : probrosis
Flagitium simulare tectis,
dax vel ipso viuere publicus
sole ciuis. non ego ludicræ
Dixi sacramentum Mineruæ
Innocuus sine cæde miles:
bellicoso strenuus ardui
iore veri, crimina sæculi
Fraudesque & indeuota laudi
Pectora desidiamque frango
ore versu. quem nimis asperum
suscitando Numina gentium
Regem esse nolebant veterno,
Esse tamen voluere Vatem.

AD NARVIAM.

Cuius in ripâ puer admodùm primum Carmen Lyricum cecinerat.

ODE XV.

Lbis dormiit in rosis,
Liliisque iacens & violis Dies,
mæ cui potui vigil
Somnum Pieriâ rumpere barbito,
ræ dum vacuus puer
Formosi legerem littora Naruiæ,
illo mihi posteri

Florent Sole dies. qui simul aureæ
Infregit radios lyræ,
Iam nec scuta sonat, nec strepitum trucis
Gradiui; sed amabileis
Ruris delicias: siue rubentia
Vdo rore rosaria,
Seu molleis violas, siue volubilem
Leni flumine Viliam,
Seu primo graciles vere Fauonios:
At tu, NARVIA, quem puer
Tum primùm Calabrâ personui fide:
Ictu pectinis hoc habe
Incisum viridi carmen in ilice:
Quem Phœbus citharæ pater,
Quem lætæ citharis Pierides amant,
Lætum barbita Naruiam,
Lætum virginei semper ament chori,
Hæc (dum spontè virentia
Viuent in teneri vulnere corticis)
Addiscent pueri tibi,
Addiscent tacitæ carmina Virgines:
Festo mox eadem die
Dum glebam solidæ lucis & igneas,
Electi lacrymas legent
Partiti geminis littora cœtibus,
Alternis pueri tibi,
Alternis recinent carmina Virgines.

ultè timendum & concupiscendum.

ODE XVI.

Latinæ non solitum loqui
Musæ. Nobilis Orphei
rubescendum nepotem
latica redimite lauru, &
antem nec tenui lyrâ
tem. Nil popularibus
e votis: nil timere,
nimiùm cupiisse, magnis
nùm mentibus. Improbo
ponis frena Cupidini
ique dispensas: per omnes
diæ potes ire fluctus.
iti mitior ingruit
'ati. Sæpiùs omnium
e sub rerum tumultu
cipes, animumque in omnes
:asus; seu pelagus super
antis porta tonet poli:
repentinamque mundi im-
lis excipies ruinam.
irum sollicitus pauc
llum. qui patitur mala
a præsenti timore,
niser est, dubiamque victus
idem: ne nimia tamen

Virtute pecces, neu mala fortiter
Clamosus irrites: iuuabit
Fortia continuisse verba
Arcem modesti pectoris innocens
Fortuna transit. Si reuoces tamen
Tuóque non æquam duello
Increpites: redit, atque ab imo
Quæ præteribat mœnia succutit.
Stringenda iam tunc sunt sapientiæ
Et arma libertatis. Infra
Consilium cadet omne telum,
Quod fortuito cumque minabitur
Fortuna neruo, seu genus impetat
Seu fortè virtutem: vetabo,
Feruidus impetuosa fœdis
Vindex reponas verba calumniis.
Erit loquacis pulchra proteruiæ
Vindicta, risisse, & sereno
Magnanimum tacuisse vultu.
Se quisque qualem nouerit: arguat,
Aut laudet intus. non ego ciuium
Ab ore pendebo, aut proteruis
Inuidiæ dabo terga telis.
Hac lege iustus se teneat Timor:
Nunc danda cæco iura Cupidini.
Externa vestigamus: at se
Rarus habet, vel habere quærit.
Hic plenus auri, sed vacuus sui,
Infamat omnes naufragus insulas:

Quò viuat, heu stultè cruentum
Alter emit sibi morte lucrum.
: dum supremam lustrat Iberiam
gestit hospes discere plurima :
Se nosse dedidiscit , diúque
Ipse sui vagus exul errat :
er reducto lentus in otio
illùm sepulto distat, inutilis
Belli domíque & ante letum
Heu virides malè perdit annos :
: hæret aulæ : se tamen improbus
isque mores vitat in omnibus,
Et (quæ suprema seruitutis
Pœna) palàm miser esse non vult,
erque diri tormina pectoris
it beatum : vanus adultero
Se mœror in risu dolentis
Dissimulat, variatque scenam,
escit omnis lætitiæ color
nube curæ. perpetuus licet
Nimbus salutantum, & clientis
Vnda fluat refluatque vulgi,
inisque seruet limina ciuitas :
ertus à se cuncta sibi gemit
Decesse. torquent vrbis illum
Diuitiæ populíque census.
sideranti cuncta potentiæ
mmune nil est. esse suum putat
Quodcumque pulchrum est, inuidendo

Me mea pauperies ab auro
Cautum remouit. Quæ pede proteram
Sint plura, quàm quæ possideam manu:
Hoc magnus, hoc æqualis vno
Cæsaribus, dominabor, omnes
Spreuisse tutò possumus omnia,
Habere nemo: qui tumidus suo
Se librat attollitque regno,
Esse suum populique nescit,
Æquale letum. viuimus impares,
Pares obimus. hunc alios supra
Altè curules, hunc Triumphi
Extulerant: cinis æquat omnes,
Et vrna, quæ nos colliget, omnium
Mensura rerum est. demite sarcinas,
Grandemque fortunam lacerto, &
Solliciti graue pondus auri:
Dum non onustus, sed moriar meus:
Iam nunc perennes diuitias mihi
Nil concupiscendo paraui,
Nil nimiùm metuendo, pacem

AD AMICOS BELG

ODE XVII.

EST & remotos non humilis furor
Lustrare Belgas. Ducite Gratiæ
E valle Permessi vagantem

Pegalon, alipedémque sacris
ræuate sertis. Vt micat auribus,
'océmque longè vatis amabili
Agnoscit hinnitu! vt Dearum
Fræna ferox, hilarique bullam
Collo poposcit! Non ego degener
gnaua cursu rumpere nubila,
Terrásque despectare, & omni
Vincere Bellerophonta cælo.
Iam iamque retrò Carpaton, & procul
Frontem niualis respicio Craci,
Turreisque Carcinæ & vetusti
Transilio iuga Carroduni
Canámque Peucen. iam Calaris supra
Zethique pennas & Boreæ patris
(Quamuis Erechtæam maritis
Tolleret Oritheian alis)
Albimque, Rhenumque, & liquidum nihil
Tangente Mosam præuehor vngulâ;
Iam iam coruscas Andouerpæ
Cerno domos, dominúmque Scaldim.
At tu meorum primè sodalium
BOLLANDE salue? non tibi frigido
Infusus amplexu, Verenda
Colla tero. iuuat vsque sacro
Hærere vultu, sidereum iuuat
Multóque fetum numine cernere
Pectus, redundantémque pleno
Ore Deum. Rapit inde Musis

Dilecta ceruix, & benè pendulo
Attrita multùm pectora barbito
Sublimis HABBEQVI. ô Deorum
Digne dapes, superúmque cantu
Condire nectar, numinis in tui
Sinu reclinem Sarbiuium, sine
Duxisse paullatim beatos
Carminis eloquijque fonteis.
Quis ille vates cominùs obuiis
Occurrit vlnis? pectora candidi
Nosco TOLENARI. flagranteis
Nosco genas, animámque semper
A Dîs recentem. da Pater aurea
Arcana magni Numinis hospitem
Audire, da grandeis bibisse
Aure sonos, animique totum
Libare florem. Quis placidas faces
HORTENSIANI nesciat ingenI?
Aut quis DIERIXI benignis
Longè oculis animam eminentem
Suique largam? Quo satis HOSCHIV
Quo MORTIERI, quo pia VALLI
LIBENTIS amplexu coronem
Pectora, quo mihi dulcis HESI?
Heu digna prisco nomina sæculo,
Magnásque in ipsis conscia vultibus
Portare menteis! quæ sereno
Dulcè micans sedet ore virtus?
Quæ fixa viuæ gratia purpuræ?

Qui candor alti proditor ingeni
Saluâque maiestate blandum
Alloquium, placidique mores!
Fertur refuso Deucalion mari
Dum mersa totis sæcula promeret
Terris, renascentémque iactos
In lapides animaret orbem,
Mosæque Scaldisque ad vada nescius
Informis auri sorte datam retrò
Iecisse glebam: quâ repentè
Aurea prosiliêre Sæcla, &
Tersêre gratis nubila vultibus,
Irásque, puræ frontis idoneo
Risu remulsêre, & fluenteis
Sponte suâ pretiosiore
Mores metallo, per Rhodanum per &
Fudêre Rhenum; proximus & solum
Vertêre Francos; & remotam
Inuidiæ petiêre Thulen.
Hinc ille Belgis, oris & eloquî
Cognatus auro fulgor in omnia
Se sponte mittens: ah maligno
Ni noua progenies rigeret
Contacta ferro, nec toties suos
In sæua Reges cœpta resorbeat
Ciuilis æstus. quò perennis
Quò miseros rapit vnda belli?
Efferte vireis, arma domestico
Efferte nido magnanimum genus

Belgæ Leones; terra tantas,
Quæ genuit, malè paſcit iras.
Per veſtra fruſtrà viſcera quæritis
Finem laborum, bella diu ſtrepunt
Quæ tertio non rupit hoſte
Barbarici tonitru Gradiui.
Auita reſtat buſta recentibus
Cingi trophæis: reſtat Achaicum
Reſtat coronari tricenâ
Carpathium Ioniumque claſſe.
Heu quàm patenti naufragum in æquore
Noſtri periret dedecus otii,
Quantumque de noſtrâ videres
Phœbe cadens oriensque famâ.
Iam tunc Athenis priſca reponeres
Panætianæ regna ſcientiæ,
BONÆque deſacrata MENTI &
Templa tuis PVTEANE Muſis.
Felix & alti Socrate non minor
Veri magiſter. Quæ tibi porticus
Feruentis vndaret iuuentæ
Agmine, quæ populis theatra?
Qui te tonantem bella Demoſthenem
Heroës alto pectore ducerent,
Aut quæ Melitæo Sophocles
Pulpita ſuccuteres cothurno?
Tunc me per omnes duceret Ædonas
Dacoſque Thracaſque & Lelegas pium
Vocis BOELMANNÆ tonitru, ô

Mag

Magniloqui graue fulmen oris.
o Spes inani me rapit aëre
vector ales ? quidquid est, tamen
Me vate mox iras perosis
Sæcla fluent meliora Belgis.

D QVINTVM ARISTIVM.

ODE XVIII.

Ic est, Aristi: nouimus ardua
Sperare tantùm. quis iuuenum prior
Magnum repentino lacessat
Carpathium Ioniùmque bello?
mensa magnæ tempora gloriæ,
gusta vel spe vel facimus metu,
Votisque prensamus futura
Non manibus, sed euntis æui
culta postquam nos rapuit fuga,
llamus omni consilio senes
Nullius exempli, & perennem
Desidiæ trahimus catenam.
r posterorum sæcula. Succute
naua bello succute sæcula,
Quicumque plus à Diis honesti
Nominis ingeniíque ducis.

O

AD BALTHASAREM MORETVM
PANEGYRIS LYRICA.

ODE XIX.

MVsas amantis gloria BELGII,
Et LIPSIANÆ sidus adoreæ
MORETE, non tibi pudendo
Ad citharam veniente saxo
Grandem virenti Scaldis in aggere
Pono columnam; quam neque turbidi
Auster, neque emotus refuso
Subruat Oceanus profundo:
Sed quam recentes cum violis rosæ,
Omnisque circùm copia narium,
Latè coronent, aut perennis
Pampinus ambitiosiore
Irrepat herbâ: quàm procul ardua
Pronis adorent saxa Cerauniis,
Septemque qui fulcit Triones
Carpatus, & Rhodope niualis
Columna cæli. iam mihi nubibus
Digressa moles æthera succutit,
Currusque stellarum & tonantes
Sistit equos, solitóque maior
Intrat trecentis astra decempedis:
Vnde & Latinis celsior Alpibus
Canamque Pyrenen & Afræ,

Despicias iuga celsa Lunæ.
uæ prima, vel quæ testibus vltima
icido saxis ? nominis inclyti
Caligat in portu, & tuarum
Oceanum pauet ala laudum.
usitatis summa nitent bonis:
arumque lucet Gloria, quæ simul
Illustrat insignes & imos,
Et proprio magis igne pulchra est.
gnota Thuscis nomina Cæsarum
quallent sepulchris: quas tulit extimus
Splendor, verecundis sepultæ
Noctibus occubuêre laudes:
t sæpè Famam Liuor ab aureis
etriuit aris. non Acherontius
Offundet ingratas, MORETE,
Inuidiæ tibi vesper vmbras:
ed ipse Liuor nominis in tui
ccumbet ortu, tu dominus tui
Diuesque, non debes caducæ
Ludibrium opprobriumque Diuæ:
x quo monentis munere LIPSII
ulto sonantem Socrate porticum
Tyro celebrasti: perennem
Doctus emi bene posse laudem
npendiosæ merce scientiæ:
t ipse sacro plurimus otio
Palles, & externis amicus
Ingeniis breue per nepotes

Florent Sole dies, qui simul aureæ
Infregit radios lyræ,
Iam nec scuta sonat, nec strepitum trucis
Gradiui; sed amabileis
Ruris delicias: siue rubentia
Vdo rore rosaria,
Seu molleis violas, siue volubilem
Leni flumine Viliam,
Seu primo graciles vere Fauonios:
At tu, NARVIA, quem puer
Tum primùm Calabrâ personui fide:
Ictu pectinis hoc habe
Incisum viridi carmen in ilicè:
Quem Phœbus citharæ pater,
Quem lætæ citharis Pierides amant,
Lætum barbita Naruiam,
Lætum virginei semper ament chori,
Hæc (dum spontè virentia
Viuent in teneri vulnere corticis)
Addiscent pueri tibi,
Addiscent tacitæ carmina Virgines:
Festo mox eadem die
Dum glebam solidæ lucis & igneas,
Electi lacrymas legent
Partiti geminis littora cœtibus,
Alternis pueri tibi,
Alternis recinent carmina Virgines.

; capaci sæcula pectore,
sque Veri, seu quod olim
cratici monuêre cœtus,
od trienni nunc geminat potens
circo: plurimus eloquî,
æque felix: nec latere
it humili placuisse vulgo.
is omni nobilium bonus
enatu. te Latij Pater,
nunc & Europes recline
rtat onus dominæque Romæ,
clientum cœtibus inserit
NVS. io! tu placitum (pedi
stantis in scribo columnæ)
incipibus populisque sidus.

nis Libri V. Lyricorum.

Virtute pecces, neu mala fortiter
Clamosus irrites: iuuabit
Fortia continuisse verba
Arcem modesti pectoris innocens
Fortuna transit. Si reuoces tamen
Tuóque non æquam duello
Increpites: redit, atque ab imo
Quæ præteribat mœnia succutit.
Stringenda iam tunc sunt sapientiæ
Et arma libertatis. Infra
Consilium cadet omne telum,
Quod fortuito cumque minabitur
Fortuna neruo, seu genus impetat
Seu fortè virtutem: vetabo,
Feruidus impetuosa fædis
Vindex reponas verba calumniis.
Erit loquacis pulchra proteruiæ
Vindicta, risisse, & sereno
Magnanimum tacuisse vultu.
Se quisque qualem nouerit: arguat,
Aut laudet intus. non ego ciuium
Ab ore pendebo, aut proteruis
Inuidiæ dabo terga telis.
Hac lege iustus se teneat Timor:
Nunc danda cæco iura Cupidini.
Externa vestigamus: at se
Rarus habet, vel habere quærit.
Hic plenus auri, sed vacuus sui,
Infamat omnes naufragus insulas:

Sic dum' loquaci prata garritu secas,
Et lætus audiri salis,
Assibilantes populetorum comæ
Ingrata ponant murmura
Tibi, lyræque Vatis: haud frustrâ facet
Nam si quid VRBANVS probat,
Olim fluenti lenè Blandusiæ nihil
Aut Sirmioni debeas.

PALINODIA.

Ad secundam libri Epodon Odam

Q. HORATII FLACCI.

Beatus ille qui procul negotiis.

LAVS OTII RELIGIOSI.

Cùm amœnam Collegij Societatis IESV *Vilnensis Nemecina villam per Sextileis Ferias inuiseret.*

ODE II.

AT ille, FLACCE, nunc erit beatior,
Qui mole curarum procul
Paterna liquit rura, litigantium
Solutus omni iurgio,
Nec solis æstum frugibus timet suis,
Nec sidus hiberni Iouis,
Rixásque vitat & scelesta curiæ

Me mea pauperies ab auro
Cautum remouit. Quæ pede proteram
Sint plura, quàm quæ possideam manu:
Hoc magnus, hoc æqualis vno
Cæsaribus, dominabor, omnes
Spreuisse tutò possumus omnia,
Habere nemo: qui tumidus suo
Se librat attollitque regno,
Esse suum populique nescit,
Æquale letum. viuimus impares,
Pares obimus. hunc alios supra
Altè curules, hunc Triumphi
Extulerant: cinis æquat omnes,
Et vrna, quæ nos colliget, omnium
Mensura rerum est. demite sarcinas,
Grandemque fortunam lacerto, &
Solliciti graue pondus auri:
Dum non onustus, sed moriar meus:
Iam nunc perennes diuitias mihi
Nil concupiscendo paraui,
Nil nimiùm metuendo, pacem

AD AMICOS BELGA[S]

ODE XVII.

EST & remotos non humilis furor
Lustrare Belgas. Ducite Gratiæ
E valle Permessi vagantem

Pegalon, alipedémque ſacris
Fræнate ſertis. Vt micat auribus,
Vocémque longè vatis amabili
Agnoſcit hinnitu! vt Dearum
Fræna ferox, hilarique bullam
Collo popoſcit! Non ego degener
Ignaua curſu rumpere nubila,
Terráſque deſpectare, & omni
Vincere Bellerophonta cælo.
Iam iamque retrò Carpaton, & procul
Frontem niualis reſpicio Craci,
Turreiſque Carcinæ & vetuſti
Tranſilio iuga Carroduni
Canámque Peucen iam Calaris ſupra
Zethique pennas & Boreæ patris
(Quamuis Erechtæam maritis
Tolleret Oritheian alis)
Albimque, Rhenumque, & liquidum nihil
Tangente Moſam præuehor vngulâ;
Iam iam coruſcas Andouerpæ
Cerno domos, dominúmque Scaldim.
At tu meorum primè ſodalium
BOLLANDE ſalue! non tibi frigido
Infuſus amplexu, verenda
Colla tero. iuuat vſque ſacro
Hærere vultu, ſidereum iuuat
Multóque fetum numine cernere
Pectus, redundantémque pleno
Ore Deum. Rapit inde Muſis

Quis ille vates cominùs obuiis
Occurrit vlnis? pectora candidi
Nosco TOLENARI. flag
Nosco genas, animâmque s
A Dîs recentem. da Pater aurea
Arcana magni Numinis hospitem
Audire, da grandeis bibisse
Aure sonos, animique totum
Libare florem. Quis placidas fac
HORTENSIANI nesciat in
Aut quis DIERIXI benigni
Longè oculis animam emin
Suique largam? Quo satis H.O.
Quo MORTIERI, quo pia V
LIBENTIS amplexu coro
Pectora, quo mihi dulcis I
Heu digna prisco nomina sæculo,

Qui candor alti proditor ingenI
Saluâque maiestate blandum
Alloquium, placidique mores!
Fertur refuso Deucalion mari
Dum mersa totis sæcula promeret
Terris, renascentémque iactos
In lapides animaret orbem,
Mosæque Scaldisque ad vada nescius
Informis auri forte datam retrò
Iecisse glebam: quâ repentè
Aurea prosiliêre Sæcla, &
Tersêre gratis nubila vultibus,
Irásque, puræ frontis idoneo
Risu remulsêre, & fluenteis
Sponte suâ pretiosiore
Mores metallo, per Rhodanum per &
Fudêre Rhenum, protinus & solum
Vertêre Fraudes; & remotam
Inuidiæ petiêre Thulen.
Hinc ille Belgis, oris & eloquî
Cognatus auro fulgor in omnia
Se sponte mittens: ah maligno
Ni noua progenies rigeret
Contacta ferro, nec toties suos
In sæua Reges cœpta resorbeat
Ciuilis æstus. quò perennis
Quò miseros rapit vnda belli!
Efferte vireis, arma domestico
Efferte nido magnanimum genus

Ad pedes CHRISTI in cruce morientis Auctor prouolutus.

ODE IV.

HInc vt recedam, non trucis ferri minæ,
Non nudus ensium timor,
Vmquam reuellent à tuâ IESV cruce
Hoc multa fleturum caput.
Me téque tellus inter & cælum ruat,
Versique tempestas maris,
Mixtúsque flammis nimbus, & ter igneis
Caducis aër imbribus:
Iacebo fixum pondus, & certum mori,
Sűique non vsquam ferens,
Tuósque clauos & tuas amantibus
Ligabo plantas brachiis.
At tu sereno, nam potes, vultu tuum
Tuere, IESV, supplicem:
Et hoc, Patri quem reddis, haud euanid
Me stringe paullùm spiritu.

Publica Europa Calamitates

ODE V.

NEc satis est nos posse mori cùm fat
cunt,
Agúntque morbi lucis & vitæ re
Ipsi etiam exiguum bellis commisimu

Omneiſque ferro rupimus leui moras,
Ipſi vltrò in ſtrictos aduerſi incurrimus enſes,
Et mutuum cadendo laudamus nefas.
Iámque adeò pulchræ populos rapit ambitus iræ,
Vrbeiſque longâ pace defungi pudet.
Regna placet genteiſque ſuæ miſcere ruinæ,
Fractique ſubter orbis occaſu mori.
Iam Rhodanúſque Padúſque atque ingens Albis, & ingens
Rhenus cruentâ decolor ripâ fluit.
Iam tria luſtra metunt rubras de ſanguine fruges.
Nec dira auaram terruit falcem Ceres.
Nec minùs incertos metimus ſine finibus agros,
Et muta ſtrictô Iurâ ſub ferro ſilent.
Intereà miſerum gladiis diuiſimus orbem;
Et cùm triumphis cauſa vel prædæ deeſt,
Barbara longinquum poſt æquora quærimus hoſtem,
Mundúſque Reges inter incertos labat.
Scimus & occulto pacem prætexere bello,
Dum victa feſſis arma reſpirant minis:
Ingeniúmque iocis, riſu corrumpimus iram,
Felixque tractat arma virtutis dolus.
Hoc etiam placuit ſtricto ſatis eſſe negare
Perire ferro, ni parùm crudelibus
Addimus ingenium fatis, habiliquę veneno

MATHIÆ CASIMIRI SARBIEVII SOCIETATIS IESV APPENDIX EPODON.

AD FONTEM SONAM.

In patrio fundo, dum Roma rediisset.

ODE I.

FOns innocenti lucidus magis vitro,
Purâque purior niue,
Pagi voluptas, vna Nympharum sitis,
Ocelle natalis soli,
Longis viarum languidus laboribus
Et mole curatum grauis
Thuscis ab vsque gentibus redux, tibi
Accline prosterno latus:
Permitte siccus, quà potes, premi cauâ
Permitte libari manu.
Sic te quietum nulla perturbet pecus,
Ramúsve lapsus arbore:

Humanaq; terris eluet vestigia,
Iam parcente Deo ; iam subsidentibus Euris,
Iam se refuso temperante Nereo,
Incipient summi paulatim emergere montes,
Rarosque primùm margines æquor pati :
Ilicet ex omni rupes assurgere ponto,
Terrasque circum curua lunari freta :
Tunc ; vagus oblitos vbi sol respexerit agros,
Nouis, aprica floribus pingi iuga :
Tunc raræ circùm campis nutare cupressi,
Tunc omne lætâ fronde vestiri nemus :
Iamque suas inter decurrere flumina valleis,
Et arua puris murmurare fontibus.
Protinus ex vnâ redeuntia sæcula puppi
Latè patentes orbis implebunt plagas,
Et virideis ripas ac molles sedentia latè
Ramalibus vireta distinguent casis
Sed tellus communis erit, sed nullus auaris
Stabit colonis arbiter fundi lapis :
In commune fluent sancti sine nomine fontes,
Nascentur omni liberæ fruges agro.
Tunc bona prospicient purgatas sidera terras,
Tunc ægra nullo sole pallebit Ceres.
Non Aquilo gracileis, non eruet Eurus aristas;
Sed innocentes & calore languidi
Mulcebunt violas, mulcebunt lilia soles,
Omnique lenis annuet vento seges :
Vina fluent vulgò riuis, felicia vulgò
Per rura current lacteo fontes pede ;

Rapacioris limina.
Ergo aut profanis hactenus negotiis
Amissa plorat sidera:
Aut in reductâ sede dispersum gregem
Errantis animi colligit,
Postquam beatæ lucra conscientiæ
Quadrante librauit suo.
Idem, propinquâ nocte, stellatas vigil
Cùm vesper accendit faces,
Vt gaudet immortale mirari iubar,
Terrâque maiores globos,
Et per cadenteis intueri lacrymas
Rimosa lucis atria,
Quæ CHRISTE tecũ, VIRGO quæ tecũ co
Perennis heres sæculi!
Voluuntur aureis interim stellæ rotis,
Pigrúmque linquunt exulem,
Per [illegible] cuius vberes eunt aquæ,
Somnos quod auertat graueis.
At quando lotum Gangis aut Indi fretis
Iam Phœbus attulit caput,
Mentis profundus & sui totus minor
Irata flectit Numina:
Vel cùm sereno fulserit dies Ioue,
Aprilibúsque feriis,
Assueta cælo lumina, in terras vocat,
Latéque prospectum iacit,
Campósque lustrat, & relucentem suâ
Miratur in scenâ DEVM.

Sidus in vndis,
il ſancti dubiam pudoris
nat Matrem, facilemque clauſi
ris portam. Tibi præpes alti
Ciuis Olympi
& hinc preſſis reuerenter alis
it pacem. Tibi magna pacem
at tellus, melior reuerſi
Nominis Eua.
raues demes populo catenas,
iem pulſis reuocabis vmbris:
onis pelles mala, læta mœſtis
Fata reduces.
e magni populus ſciemus
inis matrem, modò miſſa per te
non vmquam Deus obſtinatâ
Reſpuat aure.
, & blandâ prece ſingularis
placari, ſcelerum ſolutos,
nos flecti, vacuoſque noxæ
Suggere ſenſus.
ram nobis ſine labe vitam,
eram nobis ſine clade mortem
cros nati genitrix tueri
Annue vultus.
ter alterno modulata cantu
a, carpemus viridis Ponari
das valleis, & amœna præter-
Arua vehemur.

AD ILLVSTRISS. D. IANVSSIVM
SKVMIN TYSKIEVVICZ
PALATINVM TROCENSEM,

Capitaneum Turborgensem, Nouolonensem Braslauiensem, &c.

QVATVOR LEVCÆ.
VIRGINIS MATRIS,

seu publica ac solemnis ad Ædem diuæ Virginis Matris Trocensem Processio.

Prima leuca seu Ponari.

ODE VI.

IMus? an frustrà fugiente brumâ
Omnis Aprili via risit herbâ
Et cauæ valles, viridísque lucent
Arua sereno?
Imus. inscriptæ sinuosa Diuæ
Signa iam lenes rapuêre venti:
Nî vetent rumpi, reuocentque tensi
Serica funes.
Interim pictis taciturna nusquam
Pompa sub signis fluat. Illa magni
Te MARIS STELLAM, dubiisque Vir-

dus in vndis,
ncti dubiam pudoris
Matrem, facilemque clausi
portam. Tibi præpes alti
iuis Olympi
inc pressis reuerenter alis
cem. Tibi magna pacem
lus, melior reuersi
ominis Eua.
demes populo catenas,
pulsis reuocabis vmbris:
pelles mala, læta mœstis
ita reduces.
gni populus sciemus
natrem, modò missa per te
vmquam Deus obstinatâ
espuat aure.
blandâ prece singularis
:ari, scelerum solutos,
flecti, vacuosque noxæ
iggere sensus.
nobis sine labe vitam,
nobis sine clade mortem
nati genitrix tueri
nnuo vultus.
lterno modulata cantu
arpemus viridis Ponari
valleis, & amœna præter-
rua vehemur.

Secunda leuca seu Vaca

ODE VII.

PRotinus, Virgo, tibi longa laudum
Pompa ducetur, vbi se recurno
Collium flexu viridis reducit
Scena theatri.
Audient magnæ titulos parentis
Pinci montes; Viliamque circum
Ter repercussæ recinet MARIAM
Vocis imago.
Audient colles, & opaca longè
Colla submittent, trepidæque circùm
Attremenr pinus, humilíque supplex
Populus vmbrâ.
Sed priùs magnum triplici Tonantem
Voce placamus: placidumque Christi
Pectus, & nostris vacuam querelis
Flectimus aurem.
Inde ter sancto redeunte cantu
Sancta clamaris: memorumque rursus
Murmur, & fractæ referet MARIAM
Vocis imago.
Te suâ gestit genitrice Numen,
Virginum Virgo: genitrice gestit,
Quisquis optatâ tibi cumque carus
Vescitur aurâ.
Casta tu pulchri genitrix amoris

mater : tibi pictus almi
s Edeni , facilisque vitæ
Germinat arbor
omus Veri : tibi certis vni
as æther reserare valuas
let : æterni geminant tibi su-
spiria colles.
otens olim profugos tueri
tas fontes, decus ô Sionis
ci præsens domus, ô reposti
Fœderis arca!
tu purum sine fraude vitrum
sulis formæ, reficisque vultus,
da seu tristeis imitaris inter
Lilia spinas:
præsago Gedeonis aruo
us haud vllo temeraris imbri,
cùm circùm madido laboret
Area cælo;
negas circùm crepitante flammâ
her exuri rubus, & pauentes
epas ramos, foliisque læto
Ludis in igni.
: Ieſſæi solium nepotis,
go se toto tibi sternit auro:
c tibi surgit superas eburna
Turris ad auras.
suas Virgo simulant refusa
lla per cellas: & amœna serum

Ad pedes CHRISTI *in cruce morientis Auctor prouolutus.*

ODE IV.

HInc vt recedam, non trucis ferri minæ,
Non nudus ensium timor,
Vmquam reuellent à tuâ IESV cruce
Hoc multa fleturum caput.
Me téque tellus inter & cælum ruat,
Versique tempestas maris,
Mixtúsque flammis nimbus, & ter igneis
Caducis aër imbribus:
Iacebo fixum pondus, & certum mori,
Suíque non vsquam ferens,
Tuósque clauos & tuas amantibus
Ligabo plantas brachiis.
At tu sereno, nam potes, vultu tuum
Tuere, IESV, supplicem:
Et hoc, Patri quem reddis, haud euanido
Me stringe paullùm spiritu.

Publicæ Europæ Calamitates.

ODE V.

NEc satis est nos posse mori cùm fata reposcunt,
Agúntque morbi lucis & vitæ reos;
Ipsi etiam exiguum bellis commisimus æuum

Omneisque ferro rupimus leui moras,
vltrò in strictos aduersi incurrimus enses,
Et mutuum cadendo laudamus nefas.
nque adeò pulchræ populos rapit ambitus iræ,
Vrbeisque longâ pace defungi pudet.
egna placet genteisque suæ miscere ruinæ,
Fractique subter orbis occasu mori.
Iam Rhodanúsque Padúsque atque ingens Albis, & ingens
Rhenus cruentâ decolor ripâ fluit.
Iam tria lustra metunt rubras de sanguine fruges.
Nec dira auaram terruit falcem Ceres.
Nec minùs incertos metimus sine finibus agros,
Et muta stricto Iura sub ferro silent.
Intereà miserum gladiis diuisimus orbem,
Et cùm triumphis causa vel prædæ deest,
Barbara longinquum post æquora quærimus hostem,
Mundúsque Reges inter incertos labat.
Scimus & occulto pacem prætexere bello,
Dum victa fessis arma respirant minis:
Ingeniúmque iocis, risu corrumpimus iram,
Felixque tractat arma virtutis dolus.
Hoc etiam placuit stricto satis esse negare
Perire ferro, ni parùm crudelibus
Addimus ingenium fatis, habilique veneno

Hęc ter effati, pia ſigna campis
State, dicemus: pia ſigna campis
Protinus ſtabunt, gelidi ſecundùm
Flumina Vacæ.

Signa clementi rapit aura ſtatu,
Nos labor curtæ dapis. ille menſam
Textili lino ſuper, hic virenti
Ceſpite ponit.

Promitur ſimplex penus, & ſupino
Concha ſinceri ſalis è caniſtro:
Faginus iuxta ſcyphus, innocentis
Arma Lyæi.

Sunt & antiquo quibus herba circum-
Fulget argento; poſitoſque Vaca
Pone crateras fugiente præter
Frigerat vnda.

Hinc dapes, illinc cyathos coronant
Sutiles herbæ: mihi Solis æſtum
Eximet parce cichorea ſparſo
Mitis oliuo.

Tertia leuça ſeu Vicus Galli.

ODE VIII.

IAm vetat lentas properata menſas
Hora, ſurgamus, rapido ruit de-
Cliuis è cælo, geminatque pronus,
Surgite, Veſper.

Surgimus, rurſum tibi Virgo campis

Si

na vellantur : tremebunda limbis,
ra colludit, gracilisque tensas
Diripit Auster
m quibus parcâ dape non dolendæ
cis accessit bona pars : O alma
minis salue genitrix, fidelis
Turba canemus.
m suas debet lapidosa Vace
iæ lymphas : tibi magna laudes
ter & plausus & vtrâque debet
Carmina ripâ.
a quæ circùm geminis Getarum
ra sederunt opulenta cliuis,
it tibi bello monumenta parti,
Diua, triumphi.
ıâ lyrâ, vel quo satis ore dicam
: captiuos Litalis Gelonos,
:lytum prædæ decus, & trophæum
Nobilis iræ ?
m ferox belli duce te Vitoldus
ter exegit gladium per omnem
ctor Auroram, tumidique fregit
Cornua ponti.
ıantus ingentem clypei sub vmbrâ
xit Europen, Asiæque qua se-
nque tempestas daret atque ab omni ef-
funderet Istro.
ctus Eoam stetit in procellam,
ıalis armatas hiemes, & omnem.

Sustinet Calpe Thetin ; atque inexpu-
gnabilis obstat.
Quantus hinc læto metuendus atque hinc
Limitem ferro secat ; & decorâ
Cæde formosus , mediâque laudum
Pulcher in irâ
Ardet : hibernos velut inter imbres
Ardet Orion , vbi traxit omni
Astra vaginâ . rutilusque stricto
Fulminat igni.
Ille seu pictis equitata Bessis
Arua permensus , gelidumque Volgam,
Siue Pelleas bibit insolentem
Phasin ad aras :
Barbaros templis tibi victor arcus
Virgo suspendit : Scythicosque cinctus,
Et tibi sacro clypeorum aceruos
Vssit in igni.
Alta scit Taphri domus, & potentis
Sarbaci vertæ meminêre turres ;
Rupta cùm Thracum quateret tremendo
Castra tumultu.
Ille dum denso iaculorum imbri
Hinc Dahas illinc ageret Gelonos,
Ipsa nimborum cuneis & omni
accincta tonitru
Turbido latè manifesta cælo , &
Ter quater tortas iaculata flammas,
Ignuum curru super & rubenti

EPODON.

Nube tonabas.
: Euxini tremuitque læuum
.s, & motæ trepuêre rupes,
quater nigram retegente sæuâ
Luce Mæotim.
it, atque ipsos Tanais pauens re-
it in fontes: dubitante ripâ
stitit paulùm, trepidòque Phasis
Palluit auro.
: ames nostris bona Virgo sæpè
ostibus nosti: tibi sic per omneis
iliæ ripas Litali reponant
Signa nepotes.
ic ab extremo tibi victor Occâ
Arma de victis referat Suanis,
Et nouas soluat noua vota LADI-
SLAVS ad aras.
Hæc & alternis geminata votis
Plura dum sicco canimus sub æstu,
Obuium fessos nemus hospitali
Excipit vmbrâ
Ludor? an mollem foliorum ad auram
Lenè vocales modulantur alni,
Et leues lymphæ, trepidique grato
Murmure riui?
Ipsa te Virgo sonat aluus, ipsa
In tuas viuax salit vnda laudes,
In tuas & longè tua discit ipse
Audit, & longè tua discit ipse
Nomina lucus.

Quarta leuca seu Troci.

ODE IX.

VLtimus restat labor altiores
Ire per lucos, & aprica circum
Stagna lunari, tumulosque lento
Vincere cantu.
Hic tibi casto Salomonis ore,
Dictus ad sanctas hymenæus olim
Nuptias, mutum nemus & silenteis
Perstrepet alnos.
Quod tuis, Virgo, benè dormit vlnis
Sola sopitum potes osculari
Numen, & flammas animæque sanctum
Sugere florem.
Sola fragranti meliùs Falerno
Vber adstringis, quoties ab imo
Corde spirauit genialis intimæ
Halitus auræ.
Mille Phæacum Cilicumque mille,
Nympha, te circum volitant odores:
Blandus hic costi liquor, inde pinguis
Sudat amomi:
Sola te mulcet tamen aura, si quæ
Dulcè spirantis venit ore nati,
Cuius illimi tibi lene nomen
Manat oliuo.
Siue Bacchei tibi forte succi

Regis arcanæ patuêre cellæ,
Regis arcano meliora ducis
Vbera vino:
Siue diffusis oluêre nardis
Regis instructæ tibi, Nympha, mensæ;
Regis optatos tibi nardus vna
Spirat odores.
Si Palæstino metis in vireto
Myrrheos flores; tua solus ille
Nexilis myrrhæ religatur inter
Vbera nodus.
Si tibi dulces amor est racemos
Pinguè gemmanti resecare Cypro:
Vnus è multis tibi ridet ille,
Virgo, racemus
Solis æstiuos licet inter igneis
Hinc & hinc latis spatiosa ramis
Pinus, & pronâ tibi se reclinet
Frondibus ilex:
Sola te mulcet tamen æstuantem
Si quâ frondosâ cadit vmbra malo,
Cuius ah durâ tibi natus olim
Fronde pependit.
Plura dicturis procul è Trocanis
Arcibus turres, placitusque dudum
Virgini collis, mediâque templum
Apparet in vrbe.
Protinus votis genibusque supplex
Sternimur vulgus, quater, Alma Salue

Virgo, dicturi: quater illa motis
Annuet aris.
Virgines iam tum puerique Diuæ
Supplici frontem redimite cerâ, &
Virginem gratâ puerumque laudis.
Dicite rixâ.

Virgines. Ceteris ornant moritura frontem
Serta: te Virgo moriente numqua
Flore Carmelus tegit, & perenni
Fronde coronat.

Pueri. Ceteri frontem metuente demi
Implicant auro: tibi concolori
Luce natiuum capitis, IESV
Fulgurat aurum

Virgines. Qui tibi Virgo per eburna vidit
Colla diffusos sine lege crineis,
Regiam tingi trabeam rubenti
Vidit aheno.

Pueri. Qui tibi vidit niueis, IESV,
Hinc & hinc sparsos humeris capi
Vidit elatas tumulis Idumes
Surgere palmas.

Virgines. Qualè ridenti radiant Sereno
Semper illimes Hesebonis vndæ,
Tale conniues oculis iocanti,
Diua puello.

Pueri. Lacte perfusæ veluti columbæ
Vitreas semper speculantur vndas,
Sic in intactâ retines IESV,

EPODON.

Lumina matre.

irgines. Cui genas, velga, cui similes can
Virginis vultus ? similes canemus
Pœnico, cùm per sua lucet vltrò
Fragmina, malo.

eri. Cui genas vel cui similes canemus
Paruuli vultus ? similes canemus
Atcis, quas Sol variæque scribunt
Floribus horæ.

nes. Atticos longè redolere succos
Dicimus Virgo, quoties diserta
Lenè ridenti tibi mella manant,
Lenè loquenti.

Lilium IESV niueis hiare
Dicimus labris, quoties odora
Dulcè ridenti tibi myrrha spirat,
Dulcè loquenti.

Mille quod telis clypeisque tecta
Turris aduerso micat icta Soli,
Matris aduerso micuêre longè
Colla puello.

Quod Therapnæi breue ver Hymetti,
Quod Palæstini sapiunt liquores,
latris è collo sapiunt reclinis
Colla puelli.

Quo tibi Virgo maduêre succo
irgines palmæ ? maduêre succo
alis in siccas lacrymante myrrhâ
Liquitur herbas,

Pueri. Quis tuis fulgens hyacinthus ardet
O puer palmis? hyacinthus ardet
Qualis aut sceptri sedet aut corus[illegible]
Arce coronæ.

Virgines. Quæ iugis Cretæ viridisve Cypri
Tanta Lesboïs fluit è racemis,
Quanta maternis tibi Virgo manat
Copia mammis?

Pueri. Quis vel Hybleas odor inter herb[illegible]
Tantus aspirat, Cilicúmve crura,
Quantus aspirat tua dulcis inter
Vbera IESV.

Virgines. Zona quæ fluxam vetat ire pallam,
Flaueâ intextâ tibi, Virgo, fruge,
Quam pudor circùm niueóque stip[illegible]
Lilia vallo.

Pueri. Quæ tibi cinctus reuocat retectæ
Vestis, arcanis vigil est eburna
Zona sapphiris, tacitóque pectus
Circuit igni.

Virgines. Cùm leui plantas cohibente socco
Virgo stellantem gradiris per [illegible]
Æream credas aciem canoro
Ire triumpho.

Pueri. Crura cùm picto religauit ostro,
Et stetit celso puer ore: credas
Ponè suffixo geminas in auro
Stare columnas.

AD

MATHIÆ CASIMIRI.
SARBIEVI
SOCIETATIS IESV
LYRICORVM
LIBROS
EPICITHARISMA
SIVE
ERVDITORVM VIRORV
AD AVCTOREM POEMATA

Summi viri MATH. CASIM. SARBI
è Societate IESV *incomparabilem Mu*
ERYCIVS PVTEANVS *admiratur.*

QVIS Mysta Apollinis nouus? quis p
ximo
Accedit VRBANVM gradu,
Threissa doctæ fila carpens barbiti,

PV

Et Pindari ciens melos?
Romanus ore, natione Sarmata,
Cultissimi vir Ingenî,
Ab axe flammam frigido SARBIEVIVS,
Ab nocte lumen inuehens,
Vertit quadrigas orbitâ Phœbi nouâ,
Niuèsque mundi calfacit.
Aut sæcla barbaram exuunt æruginem,
Aut prisca redeunt sæcula.
Tantum potest, qui carmen aureum sonat,
Qui totus ipse est aureus;
Seuera pangens dogmata Sapientiæ,
Castôsque sermonis iocos:
Qui mella spargit & salem SARBIEVIV
Generosi honesti semina,
Si dignitati mixta amœnitas iuuat,
Musæque flores fluctibus;
Ridere tristem mente lætâ Palladem,
Ridere Rugas dixerim:
Sic inter omnes præstat vnus Sarmatas,
Inter Quirites Sarmata;
Vnus Latinâ Pindarum vates Lyrâ,
Et aliquid VRBANI exprimit.

Σπουδαίως ζῆν ἄριστον.

ORATIO ET SARBIEVIO
ina geminis Principibus plau-
IMILIANVS HABBEQVIVS
? IESV.

CAPIT REGNVM DVOS.

Vatum! non patitur duos
ympus, ſtellifero licet
tus, non amorùm
ıites Hymenæus ardor.
ıpus Taygeti iugo
ım, dentibus inuidis
: frendenſque inuolànſque
ès abigit moloſſos.
lbam ſi videat bouem
:i cornibus aduolant
riualíſque pugnæ
bus fluuium cruentant.
:s; purpura Cæſarum,
li, dona Cupidinis,
s cretati honoris
ıs vetat ire faſceis.
indum Cæſar, & æmulum
lit, cum genero impius
lat, inuolant con-
eis Aquilæ maniplis.
ebis funera diffident

Discorde busto. Sanguine tingeris,
O Roma, fratrum, quando primi
Cæde malâ maduêre muri.
Vnus subactâ Rex Asiâ potens
Dario habenas diuitis imperI
Secare Pellæus recusat:
Non animo satis orbis vnus.
Omnis Potestas impatiens furit,
Consorte iuncto: Lætitiâ salit,
Consorte pulso: qualis ardet
In vacuo basiliscus antro.
Portenta Vatum! nunc patitur duos
Reges bisulco vertice Phocidos
Parnassus, & Reges Latinæ
Sceptra Lyræ gemini tenebunt:
Vnus sonantem natus ad Aufidum,
Alter rigentis margine Vistulæ.
Ter euge, Castor euge, Pollux:
Vos Gemini, puerique Ledæ
Alterna vitæ fata rependitis:
Polluce, Castor, Castore, Castore
Pollux beatus! regna Cæli
Vnanimes secuêre fratres.
Horatianam Sarbievius L
Regnante dextrâ tradit & accipit;
Horatius gaudet teneri
Sarbivio sua regna P. L. R.
Avgvstvs, vnum Numen Hor.
Vrbanvs, alter Sarbivio De

Hos Barbiti Regis adorant
Ad numeros saliente chordâ.
itùm profanis sacra superuolant ;
re maior Caesare Pontifex
Vrbanvs Avgvsto : triumphat
Sarbivivs meliore lauru.

nnis Tolenarii *è Societate*
sv *ad* Mat. Casim. Sarbievivm
Theologiæ Professorem.

O D E.

lor ? Sarmaticis an nouus arbiter
ectri siluicolis carmina diuidens
Per confinia Thracum
r Terris reddidit Orphea ?
iam Pegaseæ crederet vngulæ
idos latices gurgite Viliæ ?
Quis Teumessia Tempe
Propter stagna Borysthenis,
um Aonium delicias nemus
is sub gelidæ, plaustro Erymanthidos ?
Hæc miracula Phœbo.
Sarbievi, tua dat chelys.
ec prætulerit, quam Ogygiis vetus
is nobilitat fabula mœnibus,
Aut ad sidera vectam

Coniux Euridices lyram:
Quamuis melliflui carminis artifex
Auritas modulis duceret ilices,
Formarétque canendo
Siluæ monstra puerperæ.
Certè flexanimâ tu potior chely
Cunctis imperitas: & fide Teïâ
Torques mentis habenas,
Suadæ laude superbior.
Nam seu Pieriâ Martem acuis tubâ;
Ignescunt animi condere nubilo
Thressæ cornua lunæ,
Byzantîque securibus
Fœdatam Odrysio sanguine lauream
Disturbare manu: seu alite Hymettio,
VRBANIque tiarâ
Signas mellea sæcula,
Dum belli iaculis pungimur, vngimus
Doctrinæ liquido nectare, & efferi
Inter pila Gradiui
Hyblæis alimur fauis.
At quis te in Libanum proripit entheus
Ardor Castalidum, dissimilem tui?
Aut campos Galaadi, aut
Engaddi viridaria,
Sponsæ delicias dum Sulamitidis
Plectro sollicitas? O quibus auream
Ex hortis Heliconis
Sponsi cæsariem rosis

tis decoras! vt fidium tenes
:lo attonitos, dum artifici lyrâ
ıtum findis Erythræ,
Sternens Isacidis iter!
ne, SARBIEVI, ludit amabilis
ɔr, depereat iam citharæ potens
essides tua plectra,
Iessæusque nepos tuis
plaudat modulis. Me stupor occupat,
ter Sauromatas dum Boreæ accolas
Doctæ Phocidis hortos
Efflorescere conspicor.
las rerum ancipites esse reor vices.
Nec vernis stabilis floribus est honor:
Nec mansura perennis
Claris gloria gentibus.
Nunc terras rosei fax Hyperionis
Latè conspicuis tollit honoribus:
Nunc caligine mersas
Nocturno sepelit chao.
Quandoque & studiis occiduas vices,
Excultísque vehunt tempora gentibus:
Spelæísque ferarum
Surgit lux sapientiæ.
Quondam Niliacæ lumina Memphcos
Densâ barbaries sub nebulâ premit;
Nec iam Bellerophontis
Thebas nobilitat liquor.
Iam nudis Helicon fabula rupibus.

Quid Pandioniæ mœnia Palladis,
Exculti orbis ocellum,
Doctrinæque sacrarium
Perlustro? Heu tenebris Cimmeriis latens,
Fatorum series! nil reliquum exhibet
Tanti nominis vmbra,
Præter culmina cespitum.
Sic Fatis placitum. Sed benè, quòd nouo
Solatur radians lumine Carpates
Hæc dispendia lucis:
Pimplæisque opibus suum
Ditat nobiliùs Vilia gurgitem:
Et Pandioniis æmula honoribus
Gestit Vilna Mineruam
Cælo tollere præsidem.
Certè dum Sophiæ Mysta sacer fides
Docto, SARBIEVI, pollice temperas,
Nec facunda Lyceis
Pallas Sauromatûm deest,
Nec cælo genitæ lux sapientiæ:
Sed nec Pierij gloria verticis,
Nec, qui proluat ora
Vatum, Castalius latex.

BI HORTENTII *è Societate* IESV *ad*
ram MATH. CASIM. SARBIEVII
RBANO VIII. *dedicatam.*

e; & Romuleos inter resonate Quirites
Carmina Sarbiaiâ deproperata Lyrâ.
ioua septeni salient modulamina colles,
'ybris & auritas stare iubebit aquas.
BANVS que aliquid de Maiestate remittens
Ad pia reginas carmina mittet Apes.
s amat ille rosis & casto gramine pasci,
Otia pauca grauis dum finit est labor.
te felicem nimiùm CASIMIRE Poëtam!
Sic tibi propensum qui CAPVT ORBIS habes.
lunc Lyra non meruit Venusini Vatis honorem,
Non ita Dircæum Pindarus vrget ebur.
loc sciat Alcæus, digitos damnabit inertes;
Abdere se tenebris Lesbia Nympha volet.
ierios dicent aliò fluxisse liquores:
Quia & Apes sanctas carminis esse Deas.
lobilis ô Vates! qui nectare potus ab illo,
Permessum obscuri nominis esse facis.
lon tibi nec Diuos ea suscitat vnda furores,
Non Aganippææ gloria pulsat aquæ:
ed Magnæ mellis fauêre ex æthere Matres,

VRBANIque sacros exhibuêre fau
Sed Veti sedes, & CHRISTO pr
tus
Insolitam dicti Carminis afflat open
Esse quid hoc dicas, nisi Numinis i
Spiritibúsque DEI sollicitantis a
Esse quid immodicos nisi ducei
haustus,
Et sibi præfixas non habuisse colo
Grande tuæ ô pretium mãsuráque gl
VRBANI poterunt cui tholus e
At mihi si tanto fas quidquam appir
Aut signare aliqua pendula dona
Non ego pro chordâ tenuem cantar
Non aliud cupiam pectinis esse vi
Sed fingam VRBANAS illic sua cõ
Et dare pro cantu nobile murmu
Picturæque breui subscribam lemma
Tantus amor nostra est, gloria tant

LVCÆ DIERIX *è Societate*
Lyram MATH. CASIM. SA

PAucula Mæonio meditabar lude
Succinerem fidibus quæ CAS
Arripio longo distentos tempore pe
Filáque suspensæ puluerulenta lyræ,
Excutio, tendo chordas, adduco re
Exploro dubios pectine & aure so

At subitò malè compositis lyra dissona chordis
Sic mihi confuso est murmure visa queri:
Quid teretes tentas obtuso pollice neruos?
Desine nos humili sollicitare manu.
Musa CASIMIRI altiùs altiùs extollenda est:
Illius in laudes non satis ista chelys:
Nec tua sufficiet lyra Pindare, nec tua Flacce
Sufficiet, quantus dicere, quantus hic est.
Ipse sibi vates solus sibi sufficit vnus
Se capere, & solus se cecinisse potest.
Nil igitur CASIMIRE canam: nam digna cani te
Non possunt. dignè, tu potes, ipse cane.

IOANNIS BOLLANDI *è Societate* IESV *ad* MATH. CASIM SARBIEVIVM *Pontificiæ Poësis imitatorem.*

ODE.

DEsueta pridem tendite barbita, &
Virente rursus cingite Laureâ
Frontem Camænæ. rursus, io!
Castalios feror in recessus.
Atqui vetusto squallida puluere
Amor fuit defendere inertibus
Diuûm Acta blattis, inque Patrum

Ferre nouam monumenta lucem.
VRBANVS hinc me MAXIMVS OPTIMVS
Ad antra Cirrhæ, & Pegaseos specus
Reducit, & nouos calores
In gelidis animat medullis:
Dum quâ ruentis fata priùs manu
Suffulsit orbis mox animat fides
Micante pulsu, quem secundo
Attonitus vehit amne Tibris;
Vltráque terras & maria & latus
Vtrumque mundi, solis & vltimi
Primíque limen, & remotas
Oceani emorientis oras,
Tulisse gaudet. En propior Polo
Quà flectit Arctos, Vistula corniger
Musæque cantu BARBERINÆ
Personuit glaciale littus.
Noster quòd isthic ludit Horatius,
Quòd lapsa retrò sæcula colligens,
Vocémque spiritúmque Flacci
Pindarico iubet ire cantu:
Quòd inter Vrsæ frigus, & hispidæ
Telluris oras turbinibus graues,
Et grandinum sonante fœtas
Progenie, CASIMIRVS, auras
Tepente Cælo prouocat igneas,
Terræque fibris promit aquas, quibus
Vel ipse Musarum bicornis
Gaudeat immaduisse Vertex,

ver beatum sentit Hiems nouo
i victa cantu mollior incubat
tura, quòd repente nato
Germine luxuriantur horti;
mel, quòd vdo Pierium fluit
nte nectar, nectar amabili
òd rore sudat, quò vel vno
ARBIVII lyra tacta neruo
uis feroces debilitat minas
aituantûm fortiter hostium,
arma bellorúmque nubem
Puluercam meliore miscet
itis aurâ (si satis assequor
auguraudo mens canit, entheæ
tutis admirata numen)
Inde venis, APIS vnde sanctum
ANA nectar ausit, & æmulo
tianæ murmure tibiæ,
rrásque mirantésque cælos
Attonuit. calor omnis illo
nte fluxit, numinis hos tui
uit æstus aura beatior
RBANE, dum sacrata gentis
Romuleæ iuga lustrat hospes.
is volentem me quoque patrio
e cælo, quis sinat in tuos
ROMA BARBERINA Colles
SARBIVIO comîtem venire?
ste Musa, & vota decemplici

Difcorde bufto. Sanguine tingeris,
O Roma, fratrum, quando primi
Cæde malâ maduêre muri.
Vnus fubactâ Rex Afiâ potens
Dario habenas diuitis imperI
Secare Pellæus recufat:
Non animo fatis orbis vnus.
OMNIS Poteftas impatiens furit,
Conforte iuncto: Lætitiâ falit,
Conforte pulfo: qualis ardet
In vacuo bafilifcus antro:
Portenta Vatum! nunc patitur duos
Reges bifulco vertice Phocidos
Parnaffus, & Reges Latinæ
Sceptra Lyræ gemini tenebunt:
Vnus fonantem natus ad Aufidum,
Alter rigentis margine Viftulæ.
Ter euge, Caftor euge, Pollux:
Vos Gemini, puerique Ledæ
Alterna vitæ fata rependitis:
Polluce, Caftor, Caftore, Caftore
Pollux beatus! regna Cæli
Vnanimes fecuêre fratres.
HORATIANAM SARBIEVIVS Lyram
Regnante dextrâ tradit & accipit;
HORATIVS gaudet teneri
SARBIVIO fua regna PLECTR[illegible]
AVGVSTVS, vnum Numen HORATI[illegible]
VRBANVS, alter SARBIVIO Deus, [illegible]

ta graui pectine diceres
-bella- ecionibus.
que acies ducere Martio
i pulhere Cæsarem , &
m in mediis hostibus aspici :
atis melioribus
parem dextra superbiam
rindice fulgurat.
faciles cedere Tartaros
indecori fugâ,
:or rapido terga fugacium
s MVNDVS equo premit :
: Scythicæ sanguineum iubar
abile Regibus,
facili circuitu vetat.
) te rapit insolens
ena pati per vacuum æthera
cælo Sapientiam
facili carmine deuocas,
igine patriâ
ipidam non pateris, piè &
irè temerarius.
:therei tela Cupidinis,
: non dubiâ manu
ctoribus vulnera destinat :
lis melioribus
virgineas vrit , & aurea
: figit arundine ,
itque suis Idalias faces.

m
iu.

Nec cantus meretricios
Musas virgineâ ludere barbito,
Et castis fidibus iubes:
Quæ toruâ trepidus fronte legat pudor,
Quæ velata Modestia,
Et verso inguiet pollice castitas.
Clari gloria Phasidos,
Nec vates patrio degener Orpheo,
Et plectro & fidibus potens
Monstrandus digito prætereuntium
Romanæ fidicen lyræ
SARBIEVI, & Latiis fabula nobilis
Enarrande nepotibus:
Dicam (Roma licet toruior audiat)
Nemo pectine Romulo
Tentauit citharæ fila decentiùs,
Vni cedis Horatio,
Qui Musas Latiis montibus intulit:
Et, ni aurem mihi vellicet
Iam præiudicio fama potentior,
Et cani capitis niue,
Marcentes rigido vertice laureas,
Et myrtum quatiens manu,
SARBIVI fidibus, iudice me, tuis,
Vates natus ad Aufidum,
Et primis citharæ cedat honoribus:

MICHAEL

?ICHAELIS MORTIERI

è Societate IESV.

IAMBI.

VT illa prima ter beata sæcula
Pater Satórque Temporum
?er inuidenda, ter dolenda, posteris
Sinu profudit vbere,
?iésque finxit & refinxit aureos
Sereniore laminâ,
?eni refugit, auréique germinis
Suaue messuit decus.
?t inde mixta mortis ære liuido,
Et obuoluta ferreo
?heneóque plumbéóque vulnere,
Iêre retro sæcula.
?abinde læsa viliore surculo
Repullulare semina.
?olum rebelle senticeta prodere,
Lucem maligna sidera,
?enena gramen, inquinata turbidum
Paludis vnda poculum,
?erasque silua, naufragosque nauitas
Maris procella, grandinis
?lagella ventus, imbriumque lacrymæ
Quotidiana funera.
?t annus alter altero nocentiùs
In omne degener nefas;
?t aura mentis aureâ propagine

Q

Imago prima Numinis
Homo fit vmbra, fit propago plumbea,
Suóque nequior luto.
At omnis illa tam beata fauſtitas
Polo recepta creditur:
Solóque pulſa, ſpem fouero cælicam
Lutíque dulce tædium?
Vel in canora commigraſſe culmina
Biuerticis ſacrarij:
Ibi crepante Pegaſi ſub vngulâ,
Meri fluenta Nectaris
Parens Apollo temperare Vatibus,
Dieſque ſemper aureos,
Et obſtinata non perire ſæcula
Lyrâ laborat aureâ.
Vbi nouena cum Parente Caſtalis
Inane murmur increpans
Ab amne pendet, & liquoris ebria
Suaue concinit melos:
Clientiumque labra fonte proluens
Poëticique ſpiritus
Furore complet, aureumque faucibus
Dat imbibiſſe ſæculum.
Paterna laurus ab loquace barbito
Perenne perſonat nemus,
Amœna fata, pura, læta grandiùs
Et Tonante præloquens comâ.
Sed hæc fuêre. namque ſicut aureum
Maligniore laminâ

ulcerantis æra prima germinis
Fremit perire sæculum :
gum bicorne, flos & vmbra Daphnidis,
Et omne Phocidos nemus,
ipse Phœbus, & nouena numina,
Et Hippocrena Pegasi
taruêre. vix stetêre sæculo
Horatiana tempora :
b hæc virebat, inclytóque promicans
Poësis alma vertice
ecus perenne germinabat, integros
Apollinis vicario
ræ tenente spiritus Horatio.
Sed hoc repente condito.
iisque subter abdito rosariis :
Sub occidente laureâ,
pulchra vatis implicare carduos
Rubeta pullulascere,
cere nomen, interire gloriam
Biculminis palâtij,
inter arma barbarumque militem
Situ pigro senescere,
dum rigere, lacrymare pectinem,
Chelyn silere cineres.
re lustra, ferreíque temporis
Iêre multa sæcula.
ëta nullus, aut Poëta barbarus,
Quid inter ista ganniat?

Aut vnus, alter aut subinde tertius
  Horatiana barbita
Paratragœdiante strinxerit manu,
  Cauo fragore turgidus,
Inane nomen ad lyram; quid obstrepat?
  Et hoc per astra circulo
Trecentiesque milliesque voluitur
  Reuoluiturque Cynthius:
Suprema donec & polita vidimus,
  Et erudita tempora:
Quibus rediisse Pegaso suus vigor,
  Suusque fontibus liquor,
Sororibusque ter tribus suus decor,
  Suusque laureæ color,
Suusque mille mille Vatibus calor,
  Perennitasque credita:
Et eliquante iam stupore plumbeo
  Nihil morante ferrei
Furore Martis, æneóque verbere,
  Dies notantur aurei.
Per arma regnat, orridosque turbines
  Salus amœna temperat:
Per arma Belga, Batauos per impetus
  Amica ducit otia:
Per arma Scaldis, aggeresque perfidos
  Mosæque vapulans latus:
Per arma Rhenus, heu! per arma decolor
  Nouis probrosa cladibus:
Cruentus Ister, impiumque sanguine

[…]ella verticem trahens,
[…]e mixta, tabidisque fluctibus
[…]enta Pegasi vehunt,
[…]theata molliùs poëtico
[…]gant calore pectora.
[…]rma Gallus, & per arma Celtiber,
[…]er arma viuit Italus.
[…]ngruentis hostici sub ictibus
[…]anit vel ipsá prælia.
[…]est Maronis, est cliens Horatij:
[…]abet Catullus asseclas;
[…]erudita, casta, blanda, viuida,
Cedróque digna carmina,
[…]pollinisque non pudenda barbito,
Eburneóque pectini,
[…]t aureo super futura sæculo
In omne sæculum ferunt.
Sed hæc nequisse, pro decore pristino
Vetusta pugnat æuitas,
Minore semper & minore diuidens
Fluenta prima riuulo.
Nouusque nemo sic Poëta natus est,
Vt illa prisca numina,
Horatiíque Principem lyram pari
Secutus expleat lyrâ:
Sed impos artis, & canore dissonus
Stylo vacillet impari.
Quod vnus ille (stringe liuor impetum,
Fromente dente ringere)

Quod vnus ille (viuat æuiternitas;
Io parate lauream,
Parate serta, myrteáque textile
Ligate lilium comâ)
Quod ille SARBIEVVS vnus vnicus
Libro peregit vnico.
Hic omne quidquid est Poëta vel fuit,
Metro volante transilit:
Horatióque, Pindaróque par (procul
Metu cadentis Icari)
Per ora currit, & per astra voluitur,
Superuolatque sidera;
Polonus ille certus aridam nouo
Replere fonte Castalin:
Et obsoleta nobilis Bimontij
Refabricare culmina:
Polonus ille per Borea frigora
Acinacesque Thracicos,
Beata Veris atque Pacis otia
Perennè Vatibus nouans,
Per efferata Martis ære sæcula
Dies reducit aureos

DRONII HOSCHII *è Societate* SV *ad* MATH. CASIM. SARBIEVIVM.

ELEGIA.

Omanæ fidicen citharæ, qui sidera præpes
Visis, & ignauam FLACCE relinquis humum:
'e tuâ, quamuis nec tertiùs alta Cleanthis,
Nec fuerit Samij lingua locuta senis;
aita Dircæi non est tamen inuia cygni,
uit & hanc pennis repperit alter olor.
e minus est auræ, quà se leuat æmulus ales,
Nec spatiò nubes inferiore secat.
: abit, & forsan cursum sublimiùs vrget;
Et quò non potuit PINDARVS, ille volat.
c malè ceratis ad sidera nititur alis,
Nec dabit æquoreis flebile nomen aquis.
heriás animas testor, Zephirosq; Notosque,
it quæcumque sacros detulit aura modos;
tua, SARBIEVI, sperasset carmina (quale
Non fieri meritò posse putauit opus)
idaricas laudes pressisset HORATIVS: & tu,
Materies illi, primáque cura fores,
.ix, credibili maior quem concitat ardor,
Iudicium superas Vatis & Orbis idem.
n abit in peius semper vitiosior ætas,
Nec quamuis semel est ferrea, semper erit.

Se fugit hæc certè, piſcũque recurrit in aurum,
Illa eſt carminibus gloria parta tuis.
Hæc ego vos, Muſæ, veſtróque in monte virétes
Iam pridem lauros edidiciſſe reor.
Hæc vbi cantantur, nec ſaxa, nec æquora ſurda,
Nec ſunt indomitæ turba timenda feræ.
Vos eritis teſtes Getico ſub ſidere cautes,
Quíque Lycaonio Ponte ſub axe iaces.
At neque ſola videt properare POLONIA rupes,
Mirantéſve tenet VISTVLA ſolus aquas:
Et Rhodope, & ſcopulis veniũt plaudétib' Alpes
Nulláque non montes gens videt ire ſuos.
Hæc Rhodanumque Padumque tenent, & carmina Rhenum
Oblitos notas, vt priùs, ire vias.
Hæſit ſæpè Tagus fuluáque reclinis in vrnâ
Dixit: Eunt auro puriùs illa meo.
Sepè aliquis nullâ vates hæc legit in vmbrâ,
Et circùm viridis protinus vmbra ſtetit.
Cui licet, hæc gelidâ nemorum ſecurus in vmbrâ:
BELGA ſed heu! lituos inter & arma ſonat.
Si ſic in patriis cantaſſet montibus Orpheus,
Cum ſiluis meliùs ſaxa ſecuta forent.
Promptiùs Aoniam lapis aſcendiſſet in arcem,
Euect numeris, magne Poëta, tuis.
O quantò Delphin perniciùs ille nataſſet
Per mare, tam blandæ raptus amore lyræ!
Hæc animum certè mihi ſic demulcet, vt illum

at, & memorem non sinat esse sui.
ai, ceu vaticinans, aliena locutus,
iit abrepti carmen in ore tuum.
ɔcuturus diuturna silentia feci,
tenuit medios lingua repentè sonos.
abit, & subitò tacitum mirantur amici:
rapiunt numeri, cygne canore, tui.
iubes in Threïcium capere arma tyrannũ,
:nè minax digitis sumitur hasta meis.
. super nubes sublimis & æthera tendis,
ollicitat nostros protinu s aura pedes.
e per Ausonios spatiaris lauriger hortos,
Me Zephyri & Floræ regna subire puto.
u mœrente canis testudine flebile carmen,
Palleo, nec fletu lumina nostra carent.
:u tristes hilari solaris pectine curas,
Defluit ex animo cura dolorque meo.
'ue pios castæ suspiras mentis amores,
Vrimur,ardentes sunt tua verb a face s.
'enique me formas subitò conuertit in omnes
Qualiscumque operis pagina lecta tui.
Ioc est & volucres cantu fluuiosque morari,
Hoc est aëriâ ducere saxa viâ
Ioc est fulmineas auferre leonibus iras,
Hoc agnis rabidos conciliare lupos.
egasides Diuæ, vestro date debita Vati.
Quæ possint Clarium serta decere Deum,
)uid precor? exiles lauro redimite poëtas;
Vos mihi, si merui, nectite serta Deæ.

Q V

Nam tua, SARBIEVI, cùm filuæ plecti
sequantur,
Ad crines properat laurea sponte tuos.

NICOLAI KMICII è Societate I
DITHYRAMBVS.

NAm me quis melior corripiat calor ?
Iam tollor. Ales trans liquidum æther:
Canisque præter nubibus hispidas
Sublimis oras, irretorto
Splendidè pernix oculo, reuolui.
Immodicum gyrabilis orbis
Crystallum adspicio : nec piger impetus
Ardor in celsas vehit vsque sedes,
Abiungitque animum corporeæ morâ
Molis & pennas timidas resolui
Insolitâ subter leuat aurâ,
Vt volui placidi sedulus ætheris
Tranquillas vigilum Currus in ignibus
Siderum rotas agit ?
Audimus? an nos ludit amantium
Ignium cantus ? solidos ad orbes
Nam repercusso recinit iocosa
Rursus imago.
Audimus ? resonant carmina non prius
Accepta ætheteis choris.
At quò perpetuis aurea sedibus
Sidera migrant ! nec labor, vltrò

Sequitur rapidum temo Booten.
Iamque & Virgo venit vecta curulibus
Quæ niueis flauam digitis exertat aristam,
Vberis neque impotens
Nec parca glebæ, aut dulce nitentium
Florum, quos Siculis fœta Fauoniis
Hyblæ iugera nutriunt.
Illam mellilegæ cælibe murmure
Adstipant animæ, & suauibus attonant
Circùm susurris, & loquace
VRBANVM repetunt voce, per aureos
Atlantis orbes, atque volumina
Machinæ decemplicis.
En Herculei stella leonis
Superbiore concutit flammas iubâ
Magnumque spirat Sarmatici decus
PRINCIPIS, & profugam repulsi
Cynthiam Thracis, viduasque cæsi
Concani amissis pharetras sagittis.
Quis ille toruas fronte iacit minas
Semifer, & veterem seruat sub pectore Achillem,
Altaque quondam quos monitus dedit
Secum reuoluit mente: per improbum
Vt mundum armigeram circumagat ratem
Immunis, & fati dolosas
Effugiat sine lite Syrtes.
At vos minorum lumina gentium
Plebesque haud humilis beati
Imperij, ardentes reuocate densarum

Vndas ſtellarum: venit ecce
Mauortis ignis, cuius ahenea
Fumant ingenuis arma vaporibus,
Et pulchra belli viuit in igneâ
Tempeſtas facie: vt iam capulo manus
Reſpirat, pronaſque ad Carmina porrigit aur
Turbidùm lætatus, vt obſoletos
Rubiginoſi ſordibus otij
Dardanos enſes reuocari in orſus
Audit auitos.
Quis mirante Polo, quot properent faces
Pulchroſque ſtellarum tumultus,
Dum trepidant, numero reponat?
Sequamur populos agglomerantium
Ignium. non hæc ſine deſtinatis
Gaudiis fiunt. trahit & ſequeſtras
Latente motu lampades voluptas.
Sæpê dum pectus taciti fatigant
Cupidines, & conſcij calores,
Prodidit murex inopinus oris.
Non ſolus orbes Aligeri impetus
Vrget, cadentis ſiue obitus ſuper,
Seu prima ad cunabula Solis:
Aſt incluſus Amor ſæpè decemplicem
Intus agit molem circum verſatque ſequace
Eamus, aſtrorum a..pedes choros,
Vtcumque labuntur, ...cuti.
Vt mihi percuſſi ..alierunt pectora fibris?
Quis hîc canoro barbito moratur

Detinetque sidera?
Agnosco voces, nosco sonantium
SARBIEVII errores digitorum,
Pectinis & laudabile murmur.
Vt prona astrigeræ domus
Plebs aure arripiunt sonos!
Et nixa auidis sidera flammis
Consumunt totas cantantis in ore medullas!
Vt ceruice sinistrâ
Acclinis, melior Threicij alite
Carminis, æthereos lyræ
Committit ignes, seu quibus Arbiter
Terræque Cælique ictus amabili
Longùm laborat in Charybdi:
Siue vt Virgineos Amor
Summâ parte animos nectaris imbuat,
Non erubescendasque flammas
Castis versat in ossibus.
O vatem nimium DEO!
O dulces strepitus, ô benè Cælitum
Gaudia digne Olor occupare!
Tibi seu citatus inter
Languescit Zephyrus flexanimas fides
Seu bellicoso fortior æthere
Immugit sonus, aut clangit in auribus
Heroum, quoties aut adamantinum
Mauortem memoras, aut resides nouorum
In orsa bellorum resorbes;
Respondent tacitis sidera nutibus,

Incensóque magis vota cupidine
Sese in carmina porrigunt.
En APES circum tibi BARBERINA
Tempora alludunt: tibi nectar omni
Abditum Cælo properant: sed illæ
Dulcius ore tuo lucrantur,
Tenduntque cellas vt sitientibus,
Mella sæculis noua.
Queîs & æternæ ambrosiæ Deorum,
Et quæ minister Phryx puer æthere
Miscet capaci blandus amystide,
Deterioris
Damnata notæ Massica cedunt,
Iudice Mundo.
Hæ celso quoties cardine defluæ,
Innuptæ volucres nota Palatia
VRBANI repetent, vt solitis suum
Pontificem releuent susurris:
Latè dispositis ordinibus, super
Aut mixtam nebulis comam
Cupressum, aut vitreo margine fontium;
Per myrtos, per & aureas
Rosas, & caltas liliumque densum,
VRBANO referent tuæ
Quem citharæ addidicêre cantum.
Hîc ille, sudo dum fremit aëre
Mellita pubes, & repetit tuæ
Nectar Thaliæ, non Caleno
Sobrius accipitur Lyæo

Gratius, nullis ita feruet vuis
Candida Naxos alumna Bacchi,
Quas BARBERINVS duceret vuido
Nectare SARBIVII priùs.
Cedunt Eois intonatæ fluctibus
Conchiliorum deliciæ breues:
Cedunt & Afris quas alit in iugis
Benigna tellus alites,
Mullique stultæ damna pecuniæ,
Et scarus fatuo pretiosus auro,
Quoties mensis accinet illis
Sarmata cycnus.
Audimus? (atræ cedite liuidi
Cocyti nebulæ, quas Notus inuidiæ
Halante Ditis de palude
Eductas, auidis obstruit auribus,)
Audimus? vt iam pectine concita
Illa terrarum Superûmque custos
MAIESTAS, solio Vatem dignatur ab alto;
Subsequi nostras, ait, ô Poëta
Non piger chordas, facilisque Cynthi
Suffecisse DEO, fers medius gradum
Nostrique, Apollinisque.
Seruabis ergo tu benè mutuis
Fidum pectus amoribus,
Pontificisque & Vatis amicus
Æterna teges tempora lauro.
Vix ominato vox ea murmure
Vulgata totis diditur Italis,
Quà tauriformis Rhenus & Albula,

Quà ferus vndas Bætis in æquora
Ibera voluit, nec paterno
VISTVLÆ cessat geminare nomen
Fama Poëtæ.
Continuò ingẽtes animæ, decora alta, vel Tiara
Vel sceptra paruo quos populo eximunt,
Venam benigni protinus ingenI,
Siue ille certis verba legibus liget,
Seu velit aureæ
Liberas linguæ reserare ripas,
Attonito stupuêre sensu.
O Vates, placidos fortiter occupa
Portus. ô quid agis? iam noua pubeis
Vulgi fluctuat vnda:
Tu mentis vltra culmen & ingenI
Euectus, expertusque, raris
Auditum enarrabis ACVMEN.
Clamatur! auræ plausibus assonant,
Plaudit totis Roma Lyceis,
O quos tunc tibi TARQVINI
Sensus de tacitis ossibus eduxit anhelitu;
O quos ODDO tibi?
Quos tibi PETRVCCI, quos GODEFRIDE tibi?
Aut quisquis Lechicum pronus in Orphea,
Et morum facilis, diues & IngenI?
Vtcumque pubes Romula nobiles
Ardet per artes, SARBIEVIVM sonat;
Et sibi sæcula retrò,

Quæcumque magnis vatibus tumebant,
Seu sale lætas spargere mentes,
Seu Lesboa lubet tendere barbita, &
Voce ciere viros, & pulchris funera in armis,
Dicere, in vno Dardana pubes,
SARBIEVIO reuocata gaudet.
Quis me tunc Italo sub Ioue poneret?
Vt magnos fremitus inter, & auspices
Clamores, aliquis tuus
Monstrarem pariter manu,
Quo Duce fontes petij Cyrrhæ,
Et præcipitis iuga Parnassi,
Longè antecedentem secutus.
Daphnides lauri, quibus impeditus
Aurea Vates tempora tollit;
Thespij montes, & amica Musis
Vnda Pimplæ, volucris Bellerophontis
Vngulâ excussi latices volante,
Quorum non expalluit haustus
SARBIEVIVS, faciles colono
Fauete vestro: quosque velit iugis
Sistere Pieriis, pronos submittite colles.
Ite florentes animæque magnæ
Passibus lætis, Iuuenes, patentem
Irrumpite audaces Heliconis arcem,
Doctarumque hederas præmia frontium
Vittasque lauri auellite postibus,
Assurgente choro Dearum.
Nunc tempus arcana Aonidum pede

Lustrare regna, atque irreuocabilem
Ætatis occasum; & facilem emori
Vitam, Pieridum sistere munere,
Et diffundere in æuum
Magni nominis Ortum.
At nos lentæ animæ, dum super ardua
Mentis penngeræ vos rapit impetus,
Et tantas Aquilæ subitis alas
Dantis se in spatia ætheris
Et liquidum per inane Cæli:
Seu molles Elegos littora ad hospita
Fingemus patrij fortè Borysthenis,
Arguto Iberam seu sale Bilbilim
Prouocabimus rudes:
Aut, si quando calor fortior incidet,
Simplici chordas quatiemus œstro.
Vobis, dulcia pectora,
Seu manè Phœbus surget ab æquore,
Seu sera lassum Doris in humido
Componet ostro, ritè vocabimus
In vota cælum, ne benè præpetem
Abrumpat mora cursum:
Ne Ductor Ales vester in auias
Sublatus Auras, non sine conscio
Agmine, vel vitiis iniqui
Laboret astri, vel supino
Aëre deijciat caducas
Lentior alas.

GVILIELMI BOLMANNI *è Societate* IESV *ad* MATH. CASIM. SARBIEVIVM *sacri aduersus Turcas belli hortatorem.*

AVdijmus? quænā illa alto generosā canôre
Aut Martis longè sonuit chelys, aut tuba Phœbi?
Audiimus? neque adhuc conspirat Gallia Ibero
Odrysias lacerare acies, atque impia Thracum
Agmina, & infandas ferro rescindere lunas?
Non arma arripiunt? non telorum ærea campis
Bistoniis latè riguit seges? at mihi dudum.
Byzanti circum turreis, & mœnia Budæ.
Circum, cannarum grando horrida ferratarum,
Et clamosa gemant tormenta, tonantiáq; æra.
Cur non Austriadūmque aquilas, villosque Philipporum
Auratos, Superi! mistimque micantia certo
Lilia? me miserum! cur non Rhenóq; Tagóque
Et Rhodano vecti vnanimes ventosa per alta,
Ostia Bistonij cœnosa irrumpimus Hebri,
Inque caput fractis curuatum cornibus amnem,
Trans Æmumque Istumque Borysthenеasque procellas,
Sarmaticas vltra ferimus pia signa paludes?
O decus antiquum Byzanti! ô mœnia! & ô tu
Arx alta, Eoas latè regina per vrbeis!
Infelix, quæ te crudeli compede vinctam

Quod vnus ille (viuat æuiternitas;
Io parate lauream,
Parate serta, myrteáque textile
Ligate lilium comâ)
Quod ille SARBIEVIVS vnus vnicus
Libro peregit vnico.
Hic omne quidquid est Poëta vel fuit,
Metro volante transilit:
Horatióque, Pindaróque par (procul
Metu cadentis Icari)
Per ora currit, & per astra voluitur,
Superuolatque sidera;
Polonus ille certus aridam nouo
Replere fonte Castalin:
Et obsoleta nobilis Bimontij
Refabricare culmina:
Polonus ille per Borea frigora
Acinacesque Thracicos,
Beata Veris atque Pacis otia
Perennè Vatibus nouans,
Per efferata Martis ære sæcula
Dies reducit aureos

IDRONII HOSCHII *è Societate* IESV *ad* MATH. CASIM. SARBIEVIVM.

ELEGIA.

ROmanæ fidicen citharæ, qui sidera præpes
  Visis, & ignauam FLACCE relinquis humum:
ade tuâ, quamuis nec tertius alta Cleanthis,
  Nec fuerit Samij lingua locuta senis;
emita Dircæi non est tamen inuia cygni,
  Iuit & hanc pennis repperit alter olor.
Nec minus est auræ, quà se leuat æmulus ales,
  Nec spatio nubes inferiore secat.
ar abit, & forsan cursum sublimius vrget;
  Et quò non potuit PINDARVS, ille volat.
Nec malè ceratis ad sidera nititur alis,
  Nec dabit æquoreis flebile nomen aquis.
Ætherias animas testor, Zephirosq; Notosque,
  Et quæcumque sacros detulit aura modos;
Si tua, SARBIEVI, sperasset carmina (quale
  Non fieri meritò posse putauit opus)
Pindaricas laudes pressisset HORATIVS: & tu
  Materies illi, primaque cura fores,
Felix, credibili maior quem concitat ardor
  Iudicium superas Vatis & Orbis idem.
Non abit in peius semper vitiosior ætas,
  Nec quamuis semel est ferrea, semper erit.

IACOBI VVALLII è *Societate* IE.
Ode ad Lyram SARBIEVIANA
sæpius EVROPÆOS PRINCIPES
recuperandum ORIENTIS IMPERII
animantem.

QVæ Martiales barbitos incitat
In arma turmas? quos strepitus canit,
Bellíque caussas? quas coïre
Principum amicitias, & enses
Pingues amico sanguine barbara
In terga verti iustiùs imperat?
An rursus Alcæi minaces
Classica personuêre Musæ?
Sceptrique & iræ Pittacus impotens
Vrbem insolenti seruitio premit,
Sæuumque detrectat superbi
Ferre iugum Mitylena regni?
Pallórne? tristi Luna Othomanidûm
Pallescit vmbrâ: cornua contrahit;
Plenumque desperauit orbem,
Omne iubar minuente Vate.
Sic noctilucis pallida cornibus
Phœbe laborat, ter, Magicis sacris,
Spargente succos, terque Marsas
Canidiâ recinente voces.
Præsagus horror, quem Lyra Thracia

ussit astro, sanguineas aquas
ro rore sub noctem coëgit
Æmoniis fluitare cultis.
itisne credet posteritas minis
os in vsum lætitiæ modos
eruere, vt augusti malignâ
Regum apices violentur vmbrâ:
, ite, fortes, quò citharæ vocat
RBLEVIANÆ clangor amabilis,
te, & triumphatis Idumes
Ad numeros volitate campis.
n molle quiddam, non quod Ionicis
um choreis, auribus accinunt:
Docent in aduersas phalangas
Ferre pedem benè temperatum
o, Gradiui neruus, aheneas
ngit cateruas. Ite canentibus
ectris, Quirites: ordinatos
Fila regent numerosa gressus.
rgus olim sic Lacedæmone
imminentis signa dedit lyrâ:
iles obseruans modorum
bat ouans, placidóque veros
imores carmine temperans,
ruebat pro patriis focis
, confusasque strages,
ineres, per acuta belli.
cto puluere sordidos
is vestiet: hactenus

Nilique Iordanisque ripæ
Palmiferis viruêre filuis,
Vestrosque poscunt cædua vertices
Palmeta. Quin & barbita munere
Vestros adornabunt labores
Nobilibus potiore sertis.
Accendit omnes Martia buccina
Cantu : sed, eheu ! non nisi funera,
Vocesque supremas cadentûm
Docta sono tenuare rauco.
At illa, quæ vos increpuit, lyra
Benè ominato signa receptui
Datura, vulgabit decorè
Vulnus hians, obitasque mortes.
Non solus olim lusit Olympicâ
Digno palæstrâ carmine Pindarus :
Est, qui Palæstinis subactis
Sacra pari canat arma laude.
Nec sola Dirce vidit Hymettiis
Thebana tingi labra liquoribus :
Apum Quirinarum labores
Obstupuit Tiberinus amnis,
Et hospitalem Vistula nectare
Madere ripam, quod sibi Romulâ
Stipauit VRBANVS Tiarâ
Mellifluos glomerante rores.
O magne Vates, ô Heliconidum
Mystes sororum, quem Deus incola
Musæque, securum pericli,

Pindarico

Pindaricos docuêre nisus :
; quanta laudum, mella liquentibus
laisse libris ? pectoris alueo
Diues refundis mellis agmen,
Nectareáque ruens procellâ
nora vincis flumina, quæ Notus
umansque Nereus auxiliaribus
Dum iauit vndis, versa secum
Tecta trahunt, pecudésque sorbent.
'alis superbos colligis impetus,
ltosque ripæ diruis obices
Effrænis, & fœdam Gelonis
Perniciem meditatus aruis.
I, perge, grandi mellifluos lyrâ
Deuolue fluctus. Mox vbi publicas
Implêris aures, Martis ardor
Crescet equis, equitumque turmis.
O quanta seruo restitues gregi
Emenda totis pilea sarcini!
Quot victor innectes Latinas
Argolico populo catenas!
Io, ter io! Si quid Apollinis
Diuina quercus: fatidicum sonat
Verosque præsagit triumphos
Vaticinis lyra tacta Musis.
Dicentur olim Sarmaticæ fides
Vicisse mistas cum lituis tubas:
Credetur excantata Thracum
Luna tuo trepidasse plectro.

GVILIELMI HESII *è Societate* IESV *ad* MATH. CASIM. SARBIEVII *victricem Musam.*

EMBLEMA.

Philomela inter lyræ fides mortua.

——— ANIMATA CANENTEM EXANIMAT ———

CVm teneri Philomela comes placidissima veris
Dulcibus Auroram sisteret illecebris:
Et modò lenta trahens veluti suspiria fleret,
Sorberet fractas garrula mox lacrymas:
Fortè sub herbosâ recubans testudine Vates
Dicitur innocuas increpuisse fides.
Audiit has vicina canens Philomela canentes;
Cœpit & hîc primùm displicuisse sibi.
Vt tamen auderet, cantu perstabat inani
Cominus argutam sollicitare lyram,
Iamque susurrantum sonitus imitatur aquarum,
Mox velut æratâ prouocat arma tubâ:
Deinde sepulchrales singultit Præfica lessos,
Carmine concisas adnumerante preces.
Donec languida sensim & mortua suspirando
Terruit attonitam lapsa repentè lyram.
Namque fides inter iucunda pericula quærens,
Concidit, & visa est dicere, Cedo lyræ.

ıctenus hæc fuerit, non eſt modò fabula: poſtquam
Huc CASIMIRE tuos detulit aura modos.
:tulit, & toto ſiluerunt carmina Pindo,
Mœſtum neſcio quid viſa ſubinde queri.
on equidem inuideo: nec ſi philomela ſuperſit,
Emeritæ cupiam bella mouere lyræ.
tamen hîc aliquid tenui protrudimus aurâ,
Et tamen audebo dicere ſi qua via eſt,
quis in hoc Phœbi tenuatur ſpiritus ore,
Si qua vel extremis vox agit in labiis,
ındimus hîc: ſi fortè lyrâ moriamur in iſtâ,
Dulce mihi fuerit te modulante mori.

iuſdem in MATH. CASIM. SARBIEVII *Lyram nouos in cantus ab* VRBANI VIII. *Pont. Max. gentilitiis Apibus animatam.*

EMBLEMA.

. In tenſis Lyræ. fidibus tres Apes.

PES VITAM DANT ANIMOSQ. LYRÆ.

DAulias Aonium moriens ſortita ſepulchrũ,
Liquerat in tensâ corpus inane lyrâ:
leMifer in geminis exercitus aduolat alis;
Terna ſed ante omnes accelerabat Apis.
i benè perſpexi, maioráque murmura ſenſi,
Ruſtica non fuit hæc turba, forenſis erat;